

LETNO POROČILO

JAVNE AGENCIJE ZA ZNANSTVENORAZISKOVALNO IN INOVACIJSKO

DEJAVNOST REPUBLIKE SLOVENIJE (ARIS) ZA LETO 2024

Številka dokumenta: 410-47/2025-1

Ljubljana, 19. 2. 2025

UVODNIK

Leto 2024 je bilo za Javno agencijo za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju: ARIS) pomembno leto, saj smo se soočili z izzivi na področju vzpostavljanja pravnih podlag za izvajanje inovacijske dejavnosti in z odprtimi priložnostmi za napredek in izboljšave na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, pri čemer smo dosegli pomembne mejnike. Poročilo, ki ga predstavljamo, odraža »*Poslanstvo, vizijo in strategijo delovanja ARIS 2024 – 2027*«, ter našo zavezanost k doseganju strateških ciljev, ki jih zasledujemo v sodelovanju z znanstvenoraziskovalno sfero, podjetji in drugimi ključnimi deležniki v ekosistemu.

V letu 2024 je bila izvedena reorganizacija vsebinskih in podpornih sektorjev po področjih. Vzpostavljeni sta bili dve vsebinski področji (Področje za raziskovalne in inovacijske ukrepe in Področje za zagotavljanje kakovosti) in dve podporni področji (Področje za finančno poslovne zadeve in podporno informatiko in Področje za pravne in splošne zadeve).

V Kabinetu direktorja je pričela delovati dvočlanska ekipa za nadzor namenske porabe sredstev pri raziskovalnih organizacijah in drugih prejemnikih sredstev, ravno tako sta zadolženi za koordinacijo notranje revizije, ki jo zagotavlja zunanji izvajalec. Vse te dejavnosti prispevajo k zagotavljanju skladnosti poslovanja s predpisi in pogodbenimi obveznostmi, večjemu nadzoru nad porabo sredstev za namen, za katerega so bila dodeljena, ter odkrivanju in preprečevanju morebitnih nepravilnosti pri porabi sredstev, s čimer se zmanjšajo tveganja za morebitno ponovno nepravilno porabo javnih sredstev in omogoči večja transparentnost. S kontinuiranim izvajanjem revizij in nadzorov se na strani prejemnikov sredstev povečuje odgovornost, da optimizirajo svoje procese in izboljšajo učinkovitost pri izvajanju raziskovalnih in inovacijskih aktivnosti, na drugi strani pa se krepi preglednost pri izvajanju financiranja aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, kar je ključno za ohranjanje zaupanja v delovanje ARIS.

Neodvisen postopek izbire recenzentov je ključnega pomena za zagotavljanje kakovosti izbire znanstvenoraziskovalnih in inovacijskih projektov ter za izvedbo evalvacijskih postopkov v povezavi s stabilnim financiranjem raziskovalnih organizacij. V letu 2024 je bil za ocenjevanje raziskovalnih projektov pilotno uveden sistem naključne izbire recenzentov s pomočjo za to posebej razvite računalniške aplikacije. Na ta način je zagotovljen neodvisen postopek izbire recenzentov, katerih kompetence so nato preverjene v okviru panelov, ki jih imenuje Znanstveni svet ARIS. Ob pilotnem izvajanju naključnega izbora recenzentov je ARIS zaznala določena tveganja in pomanjkljivosti, jih sproti beležila in pričela s sprejemanjem (in izvajanjem) ukrepov za njihovo preprečevanje. Tako se je že v letu 2024 pričela izgradnja nove baze recenzentov (obstoječa baza, nadgrajena z novimi recenzenti), v postopek izbire recenzentov pa je bila idejno vključena pred-faza izbora, v kateri se recenzenti opredelijo glede lastnih kompetenc za pregled vsebine prijav in glede potencialnega konflikta interesa. Pred-fazo izbora, ki bo občutno skrajšala ocenjevalni postopek, namerava ARIS uvesti v letu 2025.

Na področju raziskovalnih ukrepov je bil v prvi polovici leta 2024 prvič uveden Javni razpis Gravitacija za izvedbo pilotnih projektov razvoja in uvedbe inovativnih rešitev na treh znanstvenih področjih: humanistične in družbene vede, naravoslovne in tehnične vede ter biomedicinske vede in znanost o življenju. Koncept je bil v drugi polovici leta 2024 nadgrajen v obliki Javnega razpisa za (so)financiranje projektov Gravitacija in Strateških projektov. Slednji vključuje izjemne raziskovalce na treh različnih kariernih stopnjah: raziskovalci na začetku kariere (2-7 let po zagovoru prvega doktorata), uveljavljeni raziskovalci, ki stremijo k utrjevanju kariere neodvisnosti in oblikovanju vrhunske raziskovalne skupine (7-12 let po zagovoru prvega doktorata) in vrhunski raziskovalci s strateškim projektom ambicioznega in prelomnega značaja.

Na področju inovacijskih ukrepov, financiranih z naslova Evropske kohezijske politike 2021–2027 (v nadaljevanju EKP 2021–2027), so bili v letu 2024 z Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in inovacije (MVZI), Ministrstvom za gospodarstvo, tehnologijo in šport (MGTS), Ministrstvom za finance (MF) in Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj (MKRR) usklajeni postopki priprave in izvajanja razpisov. V okviru omejitev obstoječega informacijskega sistema MKRR za izvajanje ukrepov EKP 2021–2027 smo si vpleteni deležniki prizadevali vzpostaviti čim bolj optimalne, pa vendar zakonite postopke financiranja inovacijske dejavnosti iz naslova evropskih kohezijskih sredstev. Konec leta 2024 so se pričeli tudi pogovori za izvajanje instrumentov Ministrstva za digitalno preobrazbo (v nadaljevanju: MDP) financiranih iz integralnih sredstev in EKP 2021–2027, ki bodo predvidoma v začetku leta 2025 zaključeni. V prvi polovici leta 2024 je bila pilotno izvedena javna razprava novih razpisov in poziva iz naslova EKP 2021–2027, ki so bili nato še nadalje vsebinsko usklajeni z resornimi ministrstvi. ARIS je v letu 2024 vsebinsko pripravljala in usklajevala besedila 12 različnih inovacijskih razpisov iz naslova EKP 2021–2027 in enega, financiranega iz integralnih sredstev.

Na področju za zagotavljanje kakovosti je ARIS v sklopu stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti na podlagi spremembe Splošnega akta o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2025 sprožila postopek pregleda načrtov in poročil o uresničevanju dolgoročnih, strateških in razvojnih ciljev prejemnikov stabilnega financiranja. Pilotni evalvacijski postopek bo izhodišče za usmerjanje vzpostavljanja samoevalvacije pri prejemnikih stabilnega financiranja.

ARIS je v letu 2024 v okviru delovnih skupin skladno z načeli odprte znanosti oblikovala nov koncept ocenjevanja raziskovalnega dela, ki temelji na kvalitativnem ocenjevanju, ne le na ocenjevanju bibliometričnih kazalnikov. Koncept se odraža na vseh področjih, od ocenjevanja projektnih prijav do Splošnega akta o raziskovalnih nazivih.

V okviru sestankov Programskega sveta za raziskave, razvoj in inovacije (v nadaljevanju: RRI), Delovne skupine za vzpodbujanje sodelovanja med slovensko raziskovalno/akademsko sfero in uporabniki, Razvojnega sveta Republike Slovenije, s predstavniki z MGTS, MVZI, Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije (v nadaljevanju: SPIRIT), Gospodarske Zbornice Slovenije, SID banke in drugimi deležniki je bila ARIS prepoznana kot ustrezna entiteta za vzpostavitev RRI stičišča. ARIS je tako v drugi polovici leta 2024 pričela pripravljati predlog novelacije investicijskega dokumenta in finančni načrt za izvedbo prve pilotne faze vzpostavitve RRI stičišča, ki bi bila predvidoma financirana z razpoložljivimi sredstvi Načrta za okrevanje in odpornost (v nadaljevanju NOO). Izvedba prve faze vzpostavitve RRI stičišča v obdobju do 30. 6. 2026 bo obsegala pilotno vzpostavitev temeljnih funkcionalnosti fizičnega, spletnega in analitičnega RRI stičišča opredeljenega v Zaključnem poročilu posvetovanja v okviru Koordinacije in facilitacije posvetovalnega procesa za vzpostavitev RRI stičišča, izdelavo pričakovanih rezultatov posameznih faz procesa in zaključnega poročila posvetovanja z dne 29. 5. 2024 v koordinaciji SPIRIT. Po predvidoma uspešno zaključeni prvi pilotni fazi je predviden prehod v drugo fazo nadgradenj osnovnih funkcionalnosti v okviru potencialnega nadaljnega financiranja iz integralnih sredstev. Za potrebe vzpostavitve RRI stičišča je v pripravi tudi Strategija Sektorja za analize, ki bo vključevala nadgradnjo obstoječih analiz in izgradnjo podatkovnega skladišča in portala za prikaz podatkov.

ARIS je v letu 2025 uspešno izvedla več izobraževalnih dogodkov vključno z organiziranim ogledom dobrih praks v tujini v okviru NOO, posebno pomembna pa se zdi vzpostavitev funkcionalne interne medsektorske Delovne skupine za komunikacijo, ki je organizirala Dan ARIS 2024 s podelitvijo priznanj Odlični v znanosti 2024 in Dneve odprtih vrat ARIS ter bo vključena v prenovo spletnih strani ARIS za potrebe RRI stičišča.

Omenjene organizacijske spremembe in novosti v agenciji ARIS v letu 2024 se še najbolj odražajo v vrsti prenovljenih in novih pravnih aktov: Splošni akt o raziskovalnih nazivih, Spremembe in dopolnitve Splošnega akta o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja

znanstvenoraziskovalne dejavnosti, Spremembe in dopolnitve Splošnega akta o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, Pravila o državnih pomočeh na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, Veljavne sheme državnih pomoči in sheme de minimis pomoči, Metodologija kvantitativnega vrednotenja in ocenjevanja znanstvenoraziskovalnega dela, Metodologija v okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, Kriteriji za ugotavljanje izpolnjevanja izkazovanja mednarodno primerljivih raziskovalnih rezultatov in obdobje zajema mednarodno primerljivih raziskovalnih dosežkov za vodje raziskovalnega projekta ali programa, Pravila o izvajanju spremljanja porabe sredstev in nadzora nad namensko porabo sredstev, ki jih ARIS dodeljuje iz Proračuna Republike Slovenije, Strategija Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za boj proti goljufijam in korupciji, Merila ter postopek oblikovanja mnenja o izpolnjevanju meril izjemnih, mednarodno primerljivih raziskovalnih ali tehnoloških-razvojnih rezultatov, Pravila o protokolu izvedbe postopkov za (so)financiranje inovacijske dejavnosti, Spremembe Statuta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije, Spremembe Poslovnika o delu Znanstvenega sveta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije, Poslovnik o delu Inovacijskega sveta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije in mnogi drugi dokumenti.

Vsebina letnega poročila odraža prizadevanja ARIS za krepitev raziskovalnega in inovacijskega ekosistema v Sloveniji ter podporo odličnosti, sodelovanju in prebojnim znanstvenim dosežkom. Krepitev financiranja raziskav, spodbujanje povezovanja med akademskim in gospodarskim sektorjem ter podpora raziskovalcem in raziskovalkam bodo tudi v letu 2025 v središču našega delovanja.

Tjaša Dobnik,
v. d. direktorice

VSEBINA

Povzetek	6
Uvod	9
1.1 Osnovni podatki	9
1.2. Organi ARIS	10
1.3. Poslanstvo in strategija delovanja ARIS	10
1.4. Dejavnost	11
1.5. Pravne podlage za delovanje ARIS v letu 2024	12
1.6. Usmeritve in navodila	15
I. Poslovno poročilo	16
1. Uresničevanje strategije delovanja in razvoja ARIS	16
1.1. Uresničevanje strategije ARIS glede na strateške dokumente ARRS in ARIS	16
1.2. Izvajanje politike 05 – Znanost in informacijska družba	24
Opis politike	24
Program 0502 – Znanstvenoraziskovalna dejavnost	24
1.3. Izvajanje aktivnosti na področju inovacij	25
2. Pregled dela agencije v letu 2024 po posameznih aktivnostih	28
2.1 Delovanje na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti	28
2.1.1. Projekt 3330-23-0001 – Raziskovalna oprema 2023–2027	28
2.1.2. Projekt 3330-23-0002 – Podporne dejavnosti ZRD 2023–2027	29
2.1.3. Projekt 3330-23-0003 – Stabilno financiranje ZRD 2023–2027	32
2.1.4. Projekt 3330-23-0004 – Raziskovalni projekti 2023–2027	36
2.1.5. Projekt 3330-23-0005 – Mednarodno znanstvenoraziskovalno sodelovanje 2023–2027	44
2.1.6. Ukrepi ARIS na področju znanstvenoraziskovalne politike iz naslova Evropske kohezijske politike (v nadaljevanju: EKP) 2021–2027	46
2.2. Delovanje na področju inovacijske dejavnosti ter ostale dejavnosti iz sredstev NOO in EKP 2021–2027	47
2.2.1 Aktivnosti ARIS, vezane na izvajanje NOO (MVZI)	47
2.2.2. Aktivnosti ARIS, vezane na izvajanje kohezijskih virov financiranja MVZI in drugih resorjev	48
2.3. Podporne aktivnosti ARIS	50
2.3.1. Letni načrt izvajanja nadzora v raziskovalnih organizacijah z opisi aktivnosti	50
2.3.2. Promocija in širjenje znanstvenih spoznanj	51
2.3.3. Zagotavljanje javno dostopnih analiz	51
2.3.4. Evalvacija za izvedbo variabilnega dela stabilnega financiranja – institucionalna evalvacija	52
2.3.5. Evalvacije raziskovalnih področij (po klasifikaciji Evropskega raziskovalnega sveta)	53
2.3.6. Enakost spolov v dejavnosti Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije	53
2.3.7. Urejanje problematike z informacijskim sistemom ARIS in evidence izvajalcev	53
2.3.8. Sodelovanje z javnima infrastrukturnima zavodoma IZUM in ARNES ter zunanjim izvajalcem	55
2.3.9. Sodelovanje z agencijo SPIRIT	56
2.3.10. Spletno mesto ARIS	57
2.3.11. Aktivnosti krepitve ARIS in sistema upravljanja R&I	58
2.3.12. Izzivi zaposlovanja	59

3. Cilji in kazalniki	60
3.1. Uvod	60
3.2. Cilji in kazalniki	60
3.2.1. Splošni dolgoročni cilj.....	60
3.2.2. Specifični cilji, rezultati in neposredni učinki ter pripadajoči kazalniki	61
4. Splošna ocena poslovanja v letu 2024	74
Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	74
Nastanek nedopustnih in nepričakovanih posledic	74
Ocena uspeha v primerjavi s preteklim letom	74
Ocena gospodarnosti.....	74
Ocena delovanja notranjega finančnega nadzora.....	74
Ocena učinkov poslovanja na druga področja	74
Druga pojasnila (kadri, investicijska vlaganja).....	74
5. Financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2024	79
Financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2024 po načelu nastanka poslovnega dogodka iz Proračuna RS	79
Financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2024 po načelu denarnega toka	82
Vračila sredstev raziskovalnih organizacij	87
II. Računovodsko poročilo za leto 2024	88
1. Uvod	88
2. Bilanca stanja in pojasnila k izkazom.....	89
2.1. Sredstva	94
Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	94
Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitev	96
2.2. Obveznosti do virov sredstev	98
Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev	98
Lastni viri in dolgoročne obveznosti	100
3. Prihodki in odhodki ter pojasnila k izkazom	102
3.1. Prihodki.....	103
3.2. Odhodki	104
3.3. Izkaz prihodkov in odhodkov po stroškovnih nosilcih	108
4. Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka ter pojasnila k izkazu denarnih tokov	111
4.1. Prihodki po načelu denarnega toka.....	113
4.2. Odhodki po načelu denarnega toka	113
4.3. Presežek prihodkov nad odhodki po fiskalnem pravilu.....	117
5. Druge računovodske informacije	120
Zaključek.....	122
III. Priloge.....	123
Preglednica javnih pozivov in razpisov, ki so bili objavljeni v letu 2024	123
Anketa o kakovosti storitev ARIS.....	125

Povzetek

V povzetku izpostavljam o značilnosti financiranja in doseženih rezultatov znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti za leto 2024, kot ga izvaja ARIS.

Informacije so podane glede na vnose ciljnih vrednosti v sistem APPra¹ za namen načrtovanja za leto 2024 ter na osnovi procesov ARIS za spremljanje teh podatkov. V letu 2024 smo skupaj z resornim ministrstvom prenovili nabor t.i. proračunskih kazalnikov, na način, da spremljamo kazalnike, ki so merljivi in za katere imamo podatke na voljo najkasneje do konca februarja za preteklo leto. V preteklih letih se je namreč dogajalo, da smo imeli za posamezne kazalnike podatke na voljo z enoletnim zamikom, v proračun pa so bili vključeni tudi kazalniki, ki so se vsebinsko podvajali z drugimi kazalniki. Novi kazalniki bodo vključeni v proračun RS v letu 2025 in bodo predstavljeni v naslednjem letnem poročilu agencije. V tem poročilu, so zbrani podatki za prejšnji nabor kazalnikov, vključenih v proračun za leto 2024.

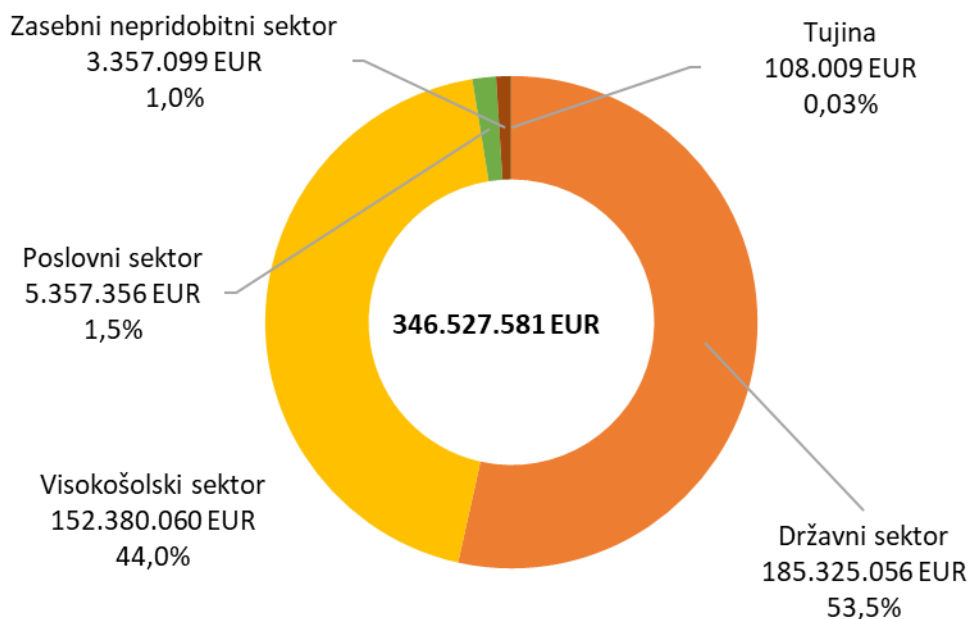
V povzetku izpostavljam le nekatere kazalnike iz sistema APPra (ki niso nujno neposredno povezani z delovanjem ARIS):

- Za specifični cilj »**C7166 – Povečati odličnost in mednarodno uveljavljenost slovenske znanosti**« ugotavljamo naslednje: Kazalnik relativni faktor vpliva je od leta 2009 do danes narasel z 0,67 na 1,25, dosegli smo tudi ciljno vrednost. Obenem smo z letom 2021 dosegli 418 objav med 10 % najbolj citiranimi, kar je več od načrtovanih 355. Morda še najbolj pomemben kazalnik je povečanje števila visoko citiranih objav v 1 % na milijon prebivalcev, kjer smo z 62 leta 2009 prišli na 397 in presegli ciljno vrednost.
- Za rezultat »**C7621 Prejemniki sredstev za namen razvojno raziskovalne dejavnosti**« ugotavljamo: kazalnik število prejemnikov sredstev za namen razvojno raziskovalne dejavnosti dosega 81 % ciljne vrednosti (vendar ni jasen namen cilja naraščanja števila prejemnikov), kazalnik delež sredstev za projekte, katerih nosilci so mlajši raziskovalci največ 10 aktivnih let po zagovoru doktorata, pa ciljno vrednost (20 %) presega s slabimi 23 %.
- Za neposredni učinek »**C7616 Raziskovalna dejavnost**« ugotavljamo: število uporabnikov Ciljnega raziskovalnega programa močno presega zastavljeno ciljno vrednost (279 od zastavljenih 120). Delež sredstev za podoktorske projekte med vsemi sredstvi za projekte je bil leta 2024 7,6 % kar je nižja vrednost od vrednosti v 2023 (8,6 %).
- Za neposredni učinek »**C7634 Mednarodno znanstveno sodelovanje**« ugotavljamo: število udeležencev v bilateralnem sodelovanju – projekti je s 16 leta 2023 padlo na 10 v 2024, a smo vseeno dosegli ciljno vrednost, število udeležencev v bilateralnem sodelovanju – mobilnost pa je z izhodiščnih 39 naraslo na 319 v letu 2024.
- Za neposredni učinek »**C7630 Ustanoviteljske obveznosti in infrastrukturni programi**« ugotavljamo: s sprejetjem ZZrID so ustanoviteljske obveznosti in infrastrukturni programi uvrščeni v stabilno financiranje (infrastrukturni steber financiranja). Ob začetku leta 2023 je bilo 55 prejemnikov stabilnega financiranja, enako velja tudi za leto 2024 (4. 6. 2024 se je en prejemnik pripojil k drugemu prejemniku stabilnega financiranja).
- Za neposredni učinek »**C0866 Učinkovito delovanje ARRS**« ugotavljamo: v letu 2024 je bilo izvedenih 37 javnih razpisov in pozivov, s čimer smo presegli ciljno vrednost. V letu 2024 je bilo izvedenih 37 nadzorov pravilne porabe sredstev, s čimer smo prav tako močno presegli ciljno vrednost.
- Za specifični cilj »**C1494 Povečanje zanimanja javnosti za področje znanosti**« ugotavljamo: tako kot v preteklem letu, smo tudi v letu 2024 v novembru izvedli zelo uspešen dogodek Dan ARIS.

¹ Sistem APPra-O je namenjen podpori pri pripravi proračunov, različnih analiz in pripravi obrazložitev sprejetih proračunov občin. Omogoča posredovanje podatkov o sprejetih proračunih in realizaciji sprejetih proračunov po enotni predpisani strukturi.

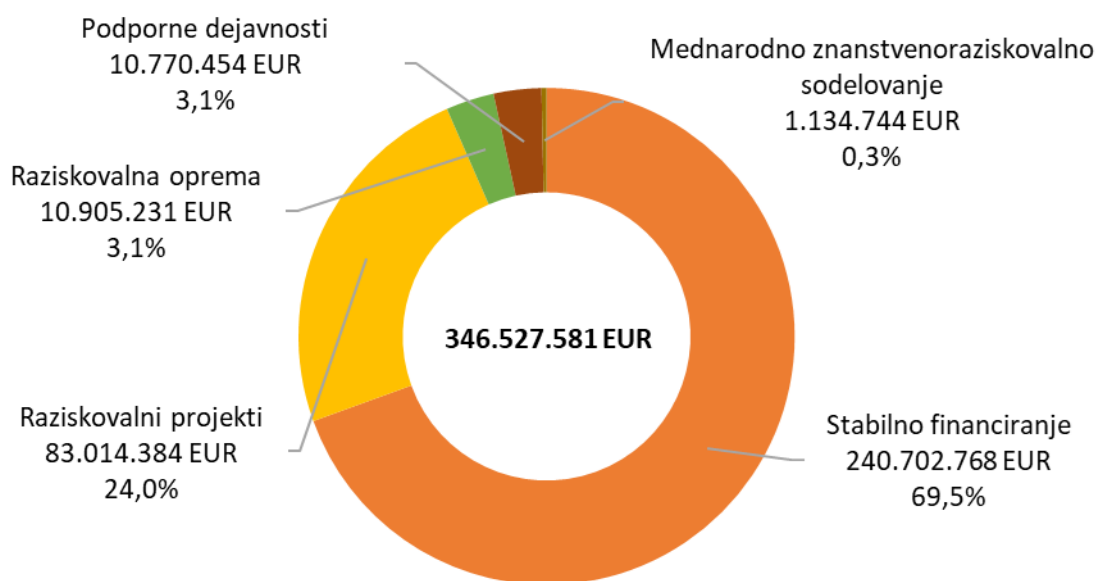
Finančni podatki v poročilu so podani po **obračunskem načelu** (načelo nastanka poslovnega dogodka).² V nominalnem znesku je obseg financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije preko ARIS v letu 2024 znašal skupaj 346.527.581 evrov. Skupna sredstva za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti preko ARIS iz proračuna Republike Slovenije so se v letu 2024 zvišala za 15 milijonov evrov oziroma za slabih 5 odstotkov glede na leto 2023. Največji delež (skoraj 70 %) je bil namenjen stabilnemu financiranju, sledili so raziskovalni projekti (24 %).

Grafikon 1: Porazdelitev sredstev po sektorjih dejavnosti v evrih in deleži v odstotkih v letu 2024

² Bilančno obdobje za pripravo tega poročila je od 1. 1. do 31. 12. 2024.

Grafikon 2: Porazdelitev sredstev po mehanizmih financiranja v evrih in deleži v odstotkih v letu 2024

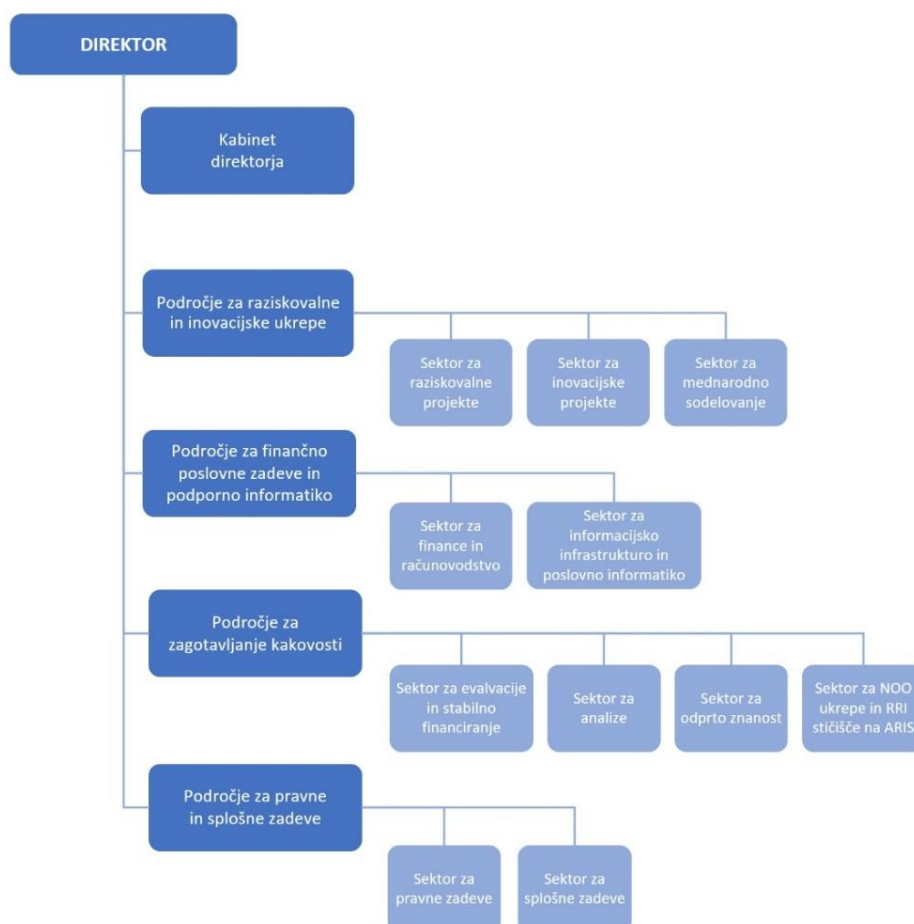
Uvod

V uvodnem poglavju so zajete informacije o osnovnih podatkih o ARIS, o organih ARIS, o poslanstvu in nalogah, ki jih ARIS opravlja v okviru svoje dejavnosti ter o pravnih podlagah, ki so osnova za delovanje agencije.

1.1 Osnovni podatki

ARIS je pravna oseba javnega prava, za katero se uporabljajo določbe zakonov in drugih predpisov, ki veljajo za javne agencije, če določila Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23 in 102/24; v nadaljnjem besedilu: ZZrID) ne določajo drugače. ARIS je ustanovila Republika Slovenija s Sklepom o ustanovitvi Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 48/23, v nadaljnjem besedilu: Sklep o ustanovitvi ARIS) za opravljanje z ZZrID določenih nalog v javnem interesu za zagotovitev trajnega, strokovnega in neodvisnega odločanja o izbiri aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki se financirajo iz državnega proračuna in drugih virov. ARIS v skladu z 2. členom Sklepa o ustanovitvi v pravnem prometu v okviru svoje dejavnosti nastopa samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi, v svojem imenu in za svoj račun.

Organizacijska struktura ARIS:

1.2. Organi ARIS

Organi ARIS so:

- Upravni odbor ARIS,
- Direktor ARIS,
- Znanstveni svet ARIS,
- Inovacijski svet ARIS.

Upravni odbor usmerja in nadzira celotno delo ARIS. Sestavlja ga devet članov. Vlada Republike Slovenije imenuje v upravni odbor štiri člane predstavnike ustanovitelja, dva člana na predlog Gospodarske zbornice Slovenije ter po enega člana na predlog Rektorske konference Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RKRS), Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: KOsRIS) in reprezentativnih sindikatov za področje znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Direktor kot poslovodni organ vodi, zastopa in predstavlja ARIS ter je odgovoren za zakonitost dela ARIS. Za svoje delo je odgovoren upravnemu odboru in vladi. Znanstveni svet je najvišje strokovno in svetovalno telo ARIS. Sestavlja ga šest članov, tako da so zastopana vsa področja znanstvenih ved, skladno z 52. členom ZZrID pa se upošteva tudi uravnotežena zastopanost raziskovalnih organizacij. Inovacijski svet je najvišje strokovno telo ARIS na področju inovacijske dejavnosti in ima sedem članov: po enega predstavnika razvojno-inovacijskih partnerstev, podpornega okolja za inovacije, Inženirske akademije Slovenije, SID banke, Slovenskega podjetniškega sklada in Gospodarske zbornice Slovenije ter enega predstavnika na usklajen predlog RKRS in KOsRIS. Znanstveni oz. inovacijski svet ARIS na predlog Razvojnega sveta Republike Slovenije imenuje Vlada Republike Slovenije za dve leti, pri čemer je posamezni član znanstvenega oz. inovacijskega sveta ARIS lahko imenovan za največ en zaporedni mandat.

1.3. Poslanstvo in strategija delovanja ARIS

Znanje je ključen dejavnik spodbujanja konkurenčnosti nacionalnega gospodarstva. Vlaganje v razvoj in raziskave je eden temeljnih pogojev za ustvarjanje znanja in krepitev tehnološke ravni gospodarstva, ki vse bolj opredeljuje njegovo konkurenčnost. Povečanje vlaganja v znanje in človekov razvoj je nujno za prehod v na znanju temelječo družbo. Poslanstvo ARIS je upravljanje s financiranjem slovenske znanosti in inovacij. Naloge ARIS skladno s 43. členom ZZrID obsegajo opravljanje strokovnih, razvojnih in izvršilnih nalog spodbujanja znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti v skladu z namenom, določenim v aktu o ustanovitvi, in usmeritvami ministrstva, pristojnega za znanost MVZI. Delovanje in razvoj ARIS sledita navedbam 44. člena ZZrID, ki opredeljuje naloge ARIS. Oblikovanje programa delovanja ARIS je skladno z usmeritvami MVZI in je vezano na izvajanje ukrepov Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (v nadaljnjem besedilu: Resolucija) ter drugih strateških dokumentov države in EU. Pri oblikovanju posamičnih ukrepov se usklajeno z MVZI upošteva tudi usmeritve drugih resornih ministrstev, glede na razpoložljiva finančna sredstva iz različnih finančnih virov, ter usklajeno z ministrstvi, ki jih zagotavljajo. ARIS z izpolnjevanjem programa dela odločilno vpliva na krepitev sposobnosti za obvladovanje globalnega znanja in tehnološkega napredka kot glavnega vira povečanja produktivnosti dela, nacionalne konkurenčne sposobnosti in zviševanja individualne in družbene kvalitete življenja.

Na podlagi 44. člena ZZrID ARIS na področju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti v javnem interesu opravlja zlasti naslednje naloge³:

– **s področja financiranja dejavnosti**

1. izvaja stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz tega zakona in z njim povezane evalvacije ter sodeluje v postopku priprave in izvedbe pogajanj za sklenitev pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz 28. člena tega zakona;
2. izvaja (so)financiranje raziskovalnih projektov, raziskovalne opreme, aktivnosti mednarodnega sodelovanja in podpornih aktivnosti na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti;
3. izvaja programe in ukrepe za spodbujanje tehnološkega razvoja in inovacijske dejavnosti;
4. na podlagi neodvisne ter po metodologiji, merilih in postopkih mednarodno primerljive evalvacije, razen če zakon ne določa drugače, odloča o izbiri aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti ter izvaja njihovo financiranje;
5. skrbi za pridobivanje dodatnih sredstev za izvajanje Znanstvenoraziskovalne in inovacijske strategije Slovenije;

– **s področja promocije in spodbujanja sodelovanja**

1. spodbuja promocijo znanstvenoraziskovalne dejavnosti, tehnološkega razvoja in inovacijske dejavnosti ter prenosa znanja med gospodarstvom, visokošolskimi zavodi, raziskovalnimi in izobraževalnimi organizacijami, državo in drugimi deležniki;
2. spodbuja sodelovanje raziskovalnih organizacij z družbo in gospodarstvom; povezovanje in prenos znanja gospodarstva z visokošolskimi zavodi, raziskovalnimi in izobraževalnimi organizacijami, državo in drugimi deležniki;
3. zagotavlja javnost dela in skrbi za informiranje javnosti o usmeritvah in učinkih znanstvenoraziskovalne in inovacijske politike;
4. organizira dogodke mreženja in povezovanja med deležniki RRI prostora;
5. skrbi za izbor odličnih dosežkov v znanosti in njihovo promocijo;

– **s področja spremljanja dejavnosti**

1. spremlja izvedbo aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih financira, in v tem okviru spremlja znanstveno odličnost ter širši družbeni in gospodarski vpliv;
2. nadzira zakonitost glede namenske porabe dodeljenih finančnih sredstev za izvajanje aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih financira;

– **s področja mednarodnega sodelovanja, znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti**

1. spodbuja in financira mednarodno znanstvenoraziskovalno sodelovanje, prenos in uporabo mednarodnega tehnološkega znanja in inovacijske dejavnosti še posebej v okviru evropskega raziskovalnega prostora;

– **s področja vpetosti ARIS v mednarodne sisteme ocenjevanja**

1. sofinancira projekte, opredeljene v 5. točki drugega odstavka 12. člena tega zakona, pri katerih je postopek javnega razpisa za dodelitev sredstev izveden na evropski oziroma transnacionalni ravni in ki so bili izbrani v sofinanciranje na podlagi mednarodnih evalvacij in finančnih uskladitev v okviru programov in sodelovanj, h katerim je pristopila Republika Slovenija oziroma ARIS v skladu z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi;
2. pripravi in izvaja instrumente iz 6. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona za neposredno financiranje aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki so bile na mednarodnih javnih razpisih odlično ocenjene in ne financirane;
3. pripravi in izvaja instrumente iz 7. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona za neposredno financiranje aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki so bile izbrane v

³ V besedilu sta vsebini znanstvenoraziskovalnega dela in inovacij namenoma integrirani – kajti takšni tudi sta: povezani.

sofinanciranje v okviru centralnih programov EU in ki omogočajo dopolnjevanje z drugimi evropskimi ali državnimi sredstvi;

4. pripravi in izvaja instrumente iz 8. in 9. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona;
5. vodi zbirke podatkov, določene s tem zakonom;
 - **s področja načrtovanja in celostnega spremljanja znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti**
1. razvija in vzdržuje sistem kakovosti in učinkovitosti delovanja ARIS;
2. sodeluje pri načrtovanju državne znanstvenoraziskovalne, tehnološko razvojne in inovacijske politike;
3. skladno s predpisi ministrstvu, pristojnemu za znanost, pošilja letne programe dela in finančne načrte, kadrovske načrte, letna poročila in periodične samoevalvacije svojega delovanja;
4. skladno s predpisi skrbi za redno poročanje o izvajanju letnih programov, uresničevanju finančnih načrtov in učinkih ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo, in ministrstvu, pristojnemu za inovacije;
5. zagotavlja podatke za usmerjanje in izvajanje znanstvenoraziskovalne in inovacijske politike ter v okviru svoje dejavnosti in pristojnosti sodeluje z drugimi organizacijami na področju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti;
6. spremlja izvajanje programov in ukrepov, vrednoti učinke znanstvenoraziskovalne, inovacijske in tehnološko razvojne politike in vlaganj v znanstvenoraziskovalno ter inovacijsko dejavnost za povečanje konkurenčnosti gospodarstva;
 - **druge naloge**
1. izvaja druge naloge v skladu s tem zakonom, ustanovnim aktom ARIS, morebitnimi usmeritvami ministrstva, pristojnega za znanost, ter sprejetim letnim programom dela in finančnim načrtom;
2. opravlja druge strokovne naloge skladno z namenom, za katerega je bila ustanovljena;
3. zagotavlja svetovanje in strokovno podporo nosilec projektov za razvoj izdelkov, razvoj sistemskih rešitev, proizvodnih procesov in storitev pri pridobivanju informacij in finančnih virov.

1.5. Pravne podlage za delovanje ARIS v letu 2024

- Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID) (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23 in 102/24),
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (ZRRD) (Uradni list RS, št. 22/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 112/07, 9/11, 57/12-ZPOP –1A, 21/18 – ZNOrg, 9/19 in 186/21 - ZZrID),
- Zakon o javnih agencijah (ZJA) (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425) (Uradni list RS, št. 123/23 in 12/24),
- Zakon o javnih financah (ZJF) (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU – 10 in 76/23),
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22, 38/24, 48/24 - odl. US),
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZIAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 –

- ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R in 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122 in 139/22 – ZSPJS-AA),
- Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS),
 - Proračun Republike Slovenije za leto 2024 (DP 2024) (Uradni list RS, št. 150/22 in 123/23),
 - sklenjeni meddržavni bilateralni sporazumi in protokoli ter večstranski sporazumi,
 - Uredba o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 31/18),
 - Odlok o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leto 2019 (Uradni list RS, št. 19/19, 20/19 – popr. in 21/19 – popr.),
 - Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10 in 35/18),
 - Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 132/23),
 - Uredba o sejinah in povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih (Uradni list RS, št. 16/09, 107/10, 66/12, 51/13 in 6/15, v povezavi s sklepom Vlade Republike Slovenije, št. 00712-35/2005/23 z dne 15. 2. 2017),
 - Uredba o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz Proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/22, 144/22 in 79/23),
 - Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti (Uradni list RS, št. 59/23),
 - Uredba o uvrstitvi delovnih mest v javnih agencijah, javnih skladih in javnih zavodih v plačne razrede (Uradni list RS, št. 69/08, 73/08, 6/11, 46/17, 80/18 in 157/22),
 - Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 68/17, 4/18, 30/18, 116/21, 180/21, 29/22, 89/22, 112/22, 157/22, 25/23, 64/23 in 79/23),
 - Uredba o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbenke (Uradni list RS, št. 53/08, 89/08 in 175/20),
 - Uredba o povračilih stroškov za službena potovanja v tujino (Uradni list RS, št. 76/19, 180/20 in 116/21),
 - Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22, 106/23 in 88/24),
 - Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 81/24),
 - Splošni akt o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 87/22 in 103/22 – popr.),
 - Splošni akt o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 166/22 in 92/24),
 - Splošni akt o strokovnih telesih ARRS (Uradni list RS, št. 166/22),
 - Kriteriji za ugotavljanje izpolnjevanja izkazovanja mednarodno primerljivih raziskovalnih rezultatov in obdobje zajema mednarodno primerljivih raziskovalnih rezultatov za vodjo raziskovalnega projekta in programa, št. 007-5/2022-3 z dne 16. 5. 2022, št. 007-1/2023-1 z dne 2. 2. 2023 in št. 007-14/2024 z dne 22. 5. 2024,
 - Pravilnik o Ciljnih raziskovalnih programih (CRP) (Uradni list RS, št. 43/11 in 6/12 in 186/21 – ZZrID),
 - Pravilnik o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16, 79/17, 65/19, 78/20, 145/20 in 186/21 – ZZrID in 166/22),
 - Pravilnik o koncesiji za izvajanje javne službe na področju raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 48/03, 20/14, 56/16, 69/17 in 186/21 – ZZrID),

- Pravilnik o raziskovalnih nazivih (Uradni list RS, št. 126/08, 41/09, 55/11, 80/12 in 4/13 – popr., 5/17, 31/17, 7/19 in 186/21 – ZZrID in 92/24),
- Pravilnik o vsebini in načinu vodenja evidence o izvajalcih raziskovalne in razvojne dejavnosti (Uradni list RS, št. 40/13, 51/14 in 186/21 – ZZrID),
- Pravilnik o registru zasebnih raziskovalcev (Uradni list RS, št. 12/05, 5/07, 84/08 in 186/21 – ZZrID),
- Pravila o državnih pomočeh na področju raziskovalne dejavnosti št. 007-7/15-1 z dne 9. 2. 2016, št. 007-7/15-10 z dne 8. 4. 2016 in št. 007-2/2024-1 z dne 7. 3. 2024,
- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 – popr., 99/01, 73/03, 77/04, 115/05, 43/06 – ZKOLP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 57/08 – KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15, 88/16, 80/18, 31/19, 80/19, 97/20, 160/20, 88/21, 136/22, 12/24 in 99/24),
- Kolektivna pogodba za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17, 80/18, 136/22 in 12/24),
- Kolektivna pogodba za raziskovalno dejavnost (Uradni list RS, št. 45/92, 50/92 – popr., 5/93, 18/94 – ZRPJZ, 50/94, 45/96, 51/98, 73/98 – popr., 39/99 – ZMPUPR, 106/99, 107/00, 64/01, 84/01, 85/01 – popr., 43/06 – ZKOLP, 61/08, 67/08, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 80/18, 160/20, 88/21, 136/22 in 12/24),
- Kolektivna pogodba za državno upravo, uprave pravosodnih organov in uprave samoupravnih lokalnih skupnosti - tarifni del (Uradni list RS, št. 60/08, 106/15, 51/16, 46/17, 58/17 – popr., 80/18 in 136/22),
- Dogovor o uskladitvi vrednosti plačnih razredov plačne lestvice in datumu izplačila regresa za letni dopust v letu 2024 (Uradni list RS, št. 12/24),
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00),
-
- Sklep o ustanovitvi Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 48/23);
- Sklep o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Rudolfovo – Znanstveno in tehnološko središče Novo mesto (Uradni list RS, št. 42/22, 71/22, 128/22, 132/23 in 111/24),
- Sklep o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Znanstveno in inovacijsko središče Pomurje (Uradni list RS, št. 86/22, 128/22, 132/23 in 2/25),
- Usmeritve Vlade Republike Slovenije za izvajanje nadzora nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela javnih agencij, določene s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 06000-3/2015/14 z dne 8. 10. 2015.

Dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja:

- Resolucija o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (Uradni list RS, št. 49/22),
- Načrt razvoja raziskovalne infrastrukture 2030 (NRRI 2030),
- Nacionalna strategija odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015–2020 (Sklep Vlade Republike Slovenije, št. 60300-5/2015/5 z dne 3. 9. 2015),
- Slovenska strategija krepitve Evropskega raziskovalnega prostora 2016–2020,
- Strategija razvoja Slovenije 2030.

- Izhodišča za pripravo programa dela in finančnega načrta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za leto 2024 št. 0140-76/2023-3360-46, prejeta dne 19. 12. 2023, ter Dodatna pojasnila k izhodiščem za pripravo programa dela in finančnega načrta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za leto 2024 št. 0140-76/2023-3360-57, prejeta dne 22. 12. 2023.
- Zaposilo MVZI za posredovanje pojasnil in popravkov, številka: 0140-76/2023-85, prejeto dne 7. 3. 2024.
- Izhodišča za pripravo Rebalansa programa dela in finančnega načrta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za leto 2024 št. 0140-76/2023- 3360-125, prejeta dne 20. 6. 2024.
- Spremembe izhodišč za pripravo Rebalansa 1 Programa dela in finančnega načrta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno dejavnost in inovacije Republike Slovenije leto 2024 št. 0140-76/2023-3360-133, prejeta dne 5. 8. 2024.
- Izhodišča za pripravo Rebalansa 2 programa dela in finančnega načrta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za leto 2024 št. 0140-76/2023- 3360-148, prejeta dne 18. 10. 2024.

I. Poslovno poročilo

1. Uresničevanje strategije delovanja in razvoja ARIS

1.1. Uresničevanje strategije ARIS glede na strateške dokumente ARRS in ARIS

Letno poročilo ARIS za leto 2024 je konkretizacija strateških izhodišč za proračunsko leto 2024 iz Programa dela ARIS za leto 2024, zato pri analizi doseganja strateških usmeritev sledi strukturi strateških usmeritev iz dokumenta »Poslanstvo, vizija in strategija ARIS 2024–2027«, ki je bil dne 20. 12. 2023 sprejet na UO ARIS. V poglavju o uresničevanju strategije ARIS podajamo izstopajoče dejavnosti v letu 2024 glede na načrtane strateške usmeritve za obdobje 2024–2027, ki so bile aktualne tudi v letu 2024.

Z upoštevanjem objektivnih okoliščin glede razpoložljivih virov ocenjujemo, da uresničevanje strateških ciljev poteka skladno s strateškim dokumentom ARIS.

Izbor aktivnosti je predstavljen v preglednici 1 (za »Poslanstvo, vizija in strategija ARIS 2024–2027«) ter v preglednici 2 (za uresničevanje aktivnosti glede na vrednote, cilje in omogočitelne pogoje za doseganje strateških usmeritev 2024–2027).

Preglednica 1: Uresničevanje strateških usmeritev ARIS (skladno z dokumentom »Poslanstvo, vizija in strategija ARIS 2024–2027«)

Zap. št.	Strateška usmeritev ARIS	Dejavnosti za uresničitev strateških usmeritev (izbor)
1	Sprotno urejanje pravnih podlag za delo	Priprava podzakonskih aktov na podlagi Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID), z vključitvijo organov ARIS in stalnih strokovnih teles ARIS ter osnivanje nove delovne skupine za pripravo izhodišč za izvedbo prehoda na novo zakonodajo s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Agencija je dne 8. 1. 2024 imenovala delovno skupino za splošne akte (člani iz UO, ZSA, ARIS, KOsRIS, RKRS). Agencija je prav tako sodelovala v delovni skupini za pripravo pravilnika ministra za izvajanje 64. člena ZZrID ter delovni skupini za novelo ZZrID, kjer je bila agencija aktivna predvsem v delu določb za evalvacijo (programov, samoevalvacijo, zunanjo evalvacijo), vodenja evidenc, nalog agencije, določb v zvezi s projektnim financiranjem itd. V letu 2024 je ARIS prenovila in/ali na novo sprejela številne notranje akte, ki vsebinsko odražajo usmeritve Poslanstva, vizije in strategije ARIS 2024–2027: - Pravila o izvajanju spremljanja porabe sredstev in nadzora nad namensko porabo sredstev, ki jih ARIS dodeljuje iz Proračuna Republike Slovenije (21. 11. 2024), - Pravila o uradnih urah in poslovnem času (16. 10. 2024), - Strategija Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za boj proti goljufijam in korupciji (8. 10. 2024), - Pravila o preprečevanju, odpravljanju in obvladovanju primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih ravnanj, ki kršijo dostojanstvo (26. 11. 2024), - Merila ter postopek oblikovanja mnenja o izpolnjevanju meril izjemnih, mednarodno primerljivih raziskovalnih ali tehnoloških-razvojnih rezultatov (30. 09. 2024), - Pravila o protokolu izvedbe postopkov za (so)financiranje inovacijske dejavnosti (23. 07. 2024), - Statut Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (neuradno prečiščeno besedilo 2) (18. 07. 2024), - Poslovnik o delu Znanstvenega sveta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (neuradno prečiščeno besedilo št. 1) (17. 07. 2024), - Poslovnik o delu Inovacijskega sveta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (27. 05. 2024). V letu 2024 je potekala tudi priprava Postopkovnika za izvajanje Evropske kohezijske politike (objavljen bo v 2025) in usklajevanje navodil MVZI za izvajanje Evropske kohezijske politike.
2	Diverzifikacija in ureditev vrst financiranja, ki jih prejme ARIS	– Proračun (nadaljevanje izvajanja), – kohezija (vzpostavitev pravnih podlag in načrt izvajanja v letu 2025).

		Nadaljujemo z izvajanjem projektov ERA-net (Chanse, Norface, DUT, PRIMA).
3	Načrtovanje finančnih virov, ukrepov in nadzora	Načrtovanje vzpostavljanja financiranja z naslova Evropskih kohezijskih sredstev. Komunikacija in načrtovanje virov zaradi zamika pri sprejemanju proračuna ni bilo optimalno. Zaradi pomanjkljive informacijske podpore bo kohezijske ukrepe izvajala ARIS, financiranje pa bo potekalo s strani ministrstev.
4	Obvladovanje področij dela	ARIS podpira vsa področja znanosti, glede inovacij trenutno podpira evropske industrijske sisteme skladno z evropsko industrijsko strategijo. Področja so določena s strateškimi usmeritvami države in resornega ministrstva ter ostalih sodelujočih ministrstev z upoštevanjem izzivov, priložnosti in potreb naše družbe ter sodelovanjem z različnimi deležniki, vključno z industrijo, akademsko skupnostjo in civilno družbo.
5	Diferenciacija ukrepov	– glede na karierno stopnjo: v projektnem razpisu izvajamo diferenciacijo glede kariernih stopenj (mladi, srednja generacija, ostali, podoktorski) skladno z zakonom; v nekaterih shemah podpore bilateralnemu sodelovanju s posebno skrbjo podpiramo mlajše raziskovalce, spremljamo obseg financiranja mladih raziskovalcev v stabilnem financiranju, izvajamo ukrepe mobilnosti, usmerjene na mlade (MSCA pečati odličnosti), planirani inovacijski kohezijski razpisi za Raziskovalce na začetku kariere in Raziskovalce v gospodarstvu, ki posebno pozornost posvečajo tudi mladim brezposelnim raziskovalcem in raziskovalcem iz tujine; – glede na ciljno skupino: večina ukrepov je usmerjena na ukrepe, kjer nastopajo posamezni prijavitelji, novejši inovacijski kohezijski razpisi, planirani v 2025, pa bodo osredotočeni tudi na konzorcije podjetij in raziskovalnih organizacij; – glede na vrste ukrepov: izvajamo stabilno financiranje, javne razpise in pozive za kompetitivne projekte. V letu 2024 smo pripravljali teren za prehod iz izvajanja izključno znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki je do sedaj potekala do stopenj TRL 3-4, na izvajanje raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki poteka vzdolž celotne lestvice TRL.
6	Evalvacije za izvedbo ukrepov, rezultatov ter ukrepov ARIS	Redna objava mednarodnih primerjav (zajem podatkov v letu 2024). Spremljanje in analiza bibliometričnih podatkov iz relevantnih baz podatkov. Redno izvajanje ocenjevanja letnih, vmesnih in zaključnih poročil o znanstvenoraziskovalni dejavnosti (projekti). V sklopu Stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti je stekla priprava spremembe Splošnega akta o stabilnem financiranju. Sprememba je bila sprejeta, na njeni podlagi pa je bil v začetku leta 2025 sprožen postopek pregleda načrtov dela ZRD in poročil o uresničevanju dolgoročnih, strateških in razvojnih ciljev prejemnikov stabilnega financiranja. Rezultati postopka bodo podlaga za razdelitev sredstev stabilnega financiranja v četrtem letu pogodbenega obdobja ter hkrati prvi (okrnjeni) evalvacijski postopek v okviru

		stabilnega financiranja, ki bo izhodišče za usmerjanje vzpostavljanja samoevalvacije pri prejemnikih stabilnega financiranja. ARIS je sprejela nov Splošni akt o raziskovalnih nazivih skladno z usmeritvami odprte znanosti (ocenjevanje kakovosti prispevkov posameznika itd., ne le bibliometričnih podatkov). Stekla je priprava na evalvacijo programov skladno z ZZrID. V okviru EU projektov: ARIS je v sklopu sodelovanja v Skupni programski pobudi Urbana Evropa – JPI UE v okviru ERA-NET Cofund projekta SUGI do decembra 2022 vodila delovni paket za spremljanje in ocenjevanje inovacij in učinkov projektov, ki so bili sprejeti v financiranje v okviru razpisa Globalna pobuda za trajnostno urbanizacijo – SUGI, ki mu sledita priprava in oddaja vsebinskega poročila o izvajanju omenjenega delovnega paketa za Evropsko komisijo. ARIS je objavil dve neuspešni javni naročili za izvedbo zunanje evalvacije ARIS. Poskus bomo ponovili v letu 2025.
7	Podporni programi za raziskave in inovacije	ARIS trenutno ne izvaja podpornih programov za raziskave in inovacije v procesu upravljanja z raziskavami in inovacijami (Research Management services) ali v procesu prenosa znanja (npr. Tech2Market services – podjetniški tečaji za inovativne raziskovalce, razvoj in validacija poslovnega modela, venture building, pripravištvu v gostujočem podjetju, pilotna podpora za testiranje inovacij skozi inovacijska JN, podpora vzpostavljanju inovacijskih pisarn). ARIS se je v letu 2024 z MVZI dogovarjala glede vzpostavitve RRI stičišča v ARIS, ki bo kot platforma za povezovanje deležnikov raziskovalnega in inovacijskega ekosistema v smislu spletnega, analitičnega in fizičnega stičišča podpirala raziskave in inovacije. Investicijski dokument je v pripravi v ARIS in bo predvidoma v začetku leta 2025 potrjen, RRI stičišče pa bo v ARIS predvidoma vzpostavljeno do prve polovice leta 2026.
8	Revizija določb intelektualne lastnine iz programov ARIS	ARIS redno prijavlja sheme državnih pomoči za svoje ukrepe, ki vključujejo RO, ki niso univerze ali JRZ. Pri tem se pojavi tudi vprašanje upravljanja z intelektualno lastnino, ki je nastala skozi financiranje iz javnih sredstev, njeno lastništvo, pravice uporabe itd. V razpise, ki vključujejo sodelovanje podjetij in raziskovalnih organizacij se vnesejo določila o učinkovitem sodelovanju kot podlagi za ustrezno ravnanje z intelektualno lastnino udeleženih partnerjev. Direktor in namestnik direktorja ARIS sta vključena v Delovno skupino vlade za pripravo Nacionalne strategije varstva intelektualne lastnine do leta 2030.
9	Usmeritve za posamezne skupine ukrepov	Redno izvajanje vseh javnih razpisov in pozivov. Redna prenova ukrepov na način, da se izvaja redna reforma projektne sheme, npr. prehod ocenjevanja na panele ERC, uvedba uredniških funkcij znotraj ARIS, skrb za kakovost recenzij (vsebinska in številčna ocena sta skladni), paneli ocenjevalcev na različnih vrstah projektnih prijav se prekrivajo zaradi uravnoteženja ocenjevanja, izobraževanja za ocenjevalce pred in med izvedbo ocenjevanj, izmenjava pozivov za vabljenje ocenjevalcev med agencijami (podpisnicami sporazuma Weave) za zagotavljanje diverzifikacije izkušenj. Cilj je

		ohraniti ravnotežje po kariernih stopnjah, zaščititi interdisciplinarnost in druge posebne elemente skladno z mnenjem znanstvenega sveta ARIS (trenutno so zaščitene interdisciplinarne raziskave in klinične raziskave). Pomembno bo vzpostaviti projektne sheme za podporo vzdolž celotne lestvice TRL od TRL 1 do TRL 9, kar si ARIS prizadeva uresničiti na področju inovacij s kohezijskimi sredstvi.
10	Mednarodno sodelovanje	Aktivno delovanje v okviru neformalnega združenja Global Research Council in združenja Science Europe, sodelovanje z European Science Foundation (na področju ocenjevalnih postopkov), mednarodnih iniciativ kot je COARA, Coalition S itd. Nadaljevanje sodelovanja v okviru multilateralne sheme vodilne agencije Weave. Aktivna udeležba predstavnikov in predstavnic ARIS v iniciativah prostora ERA (JPI Urbana Evropa, NORFACE in partnerstvo DUT ter PRIMA). Vodenje procesov na področju aktivnosti bilateralnega sodelovanja in bilateralnih raziskovalnih projektov skladno z meddržavnimi sporazumi.
11	Komuniciranje znanosti in inovativnosti	Izveden je bil letni dogodek mreženja Dan ARIS 2024: Podpiramo odličnost. Vsebinska razprava je bila usmerjana v izboljšanje sodelovanja med znanostjo in gospodarstvom. Na dogodku je ARIS podelila tudi priznanja Odlični v znanosti 2024. Na različnih lokacijah po Sloveniji je bilo izvedenih pet strokovnih posvetov za vodje programskih skupin, kjer so bile predstavljene spremembe glede delovanja ARIS na področju ocenjevanja raziskovalnih projektov, ocenjevanja programov po ERC panelih, informacijske podpore raziskovalcem pri interakciji z ARIS, uvedbe novih instrumentov financiranja ter prenove splošnih aktov ARIS. Izveden je bil strokovni posvet o prenovi splošnih aktov ARIS za prejemnike stabilnega financiranja, kjer so bili predstavljeni osnutki splošnih aktov, ki urejajo področja evalvacij in izvajanja stabilnega financiranja ter raziskovalnih nazivov. Predstavljen je bil tudi predlog Sklepa o spremembi sklepa o seznamu področij za evalvacije raziskovalnih programov in letih evalvacije. Izvedena je bila spletna predstavitev predlogov sprememb v evalviranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti za raziskovalce, ki so vključeni v raziskovalne organizacije - prejemnice stabilnega financiranja. ARIS je v sodelovanju z MVZI organizirala obisk predsednika Evropskega inovacijskega sveta v Sloveniji. V okviru projekta Mesec znanosti 2024, ki ga izvaja MVZI, je ARIS odprla svoja vrata za širšo javnost in izvedla Dan odprtih vrat ARIS. Zainteresirano javnost smo o izvedbi štirih dogodkov usposabljanja in dogodka mreženja in povezovanja izvajalskih agencij ARIS in SPIRIT Slovenija v okviru NOO obvestili tudi na spletni strani ARIS.

		Redno ažuriran <u>spletni napovednik javnih razpisov in pozivov</u> (datum objave in zaključka javnega poziva/razpisa, datum objave rezultatov in kontaktne osebe), rokovniki posameznih javnih razpisov in pozivov, spletni <u>pregled financiranja za pogodbeno leto</u> ter pregled letnih obveznosti raziskovalnih organizacij. Skladno s strateško usmeritvijo Odprto komuniciranje z javnostmi in promocija znanosti so bile okrepljene aktivnosti obveščanja javnosti ter posredovanja/objav medijskih odzivov. Okrepljene so bile aktivnosti <u>spletnega komuniciranja novosti</u> v izvajanju dejavnosti ARIS, kot so spremembe normativnih aktov ter uvedba pilotnih in drugih novih mehanizmov ARIS. V okviru objave Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2024 smo za prijavitelje organizirali spletni informativni dan.
12	Odprta znanost	ARIS vzpostavlja okolje, ki bo zagotavljalo odprt dostop do objav in podatkov, nastalih z njegovo finančno podporo, vključno z merili zaupanja vrednih repozitorijev. ARIS je pripravila anketo za izvajanje letne samoevalvacije za področje odprte znanosti, ki je dostopna prek spletnih strani, prostovoljna, po zgledu Finske⁴. Anketa je bila testirana tudi na Delovni skupini za uporabniško izkušnjo pri izpolnjevanju obrazcev. Raziskovalne organizacije bo ARIS pozval k izpolnitvi ankete predvidoma v drugi polovici marca 2025. Izvajanje konceptov, procesov, določil odprte znanosti je del vstopnih kriterijev pri vseh vrstah evalvacij prejemnikov financiranja ARIS. V 2024 je stekla priprava informacijske podpore ter analize izvedljivosti in smiselnosti sistema souporabe raziskovalne opreme (rezervacijski in registracijski sistem). V okviru odprte znanosti je pomemben sprejem Splošnega akta o raziskovalnih nazivih in priprava novega Splošnega akta o evalvacijah in izvajanju stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v delu evalviranja).
13	Nadzor nad namensko porabo	ARIS redno izvaja revizije in nadzore namenske porabe sredstev pri raziskovalnih organizacijah in drugih prejemnikih sredstev za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Za leto 2023 je bilo načrtovanih skupaj 37 revizij in nadzorov, do 31. 12. 2024 je bilo zaključenih 25 revizij, do priprave tega poročila je za leto 2023 v teku še 12 nadzorov.
14	Operativna kakovost izvajanja ukrepov	Prenova informacijske podpore s podporo javnega infrastrukturnega zavoda Izum in podjetja Stroka d.o.o. (na podlagi javnega naročila). Nadaljevanje projekta prehoda na arhitekturno, procesno in uporabniško posodobljen sistem elektronskega poslovanja ARIS.

⁴ <https://avointiede.fi/en/policies-materials/monitoring>.

		Uspešna uporaba sistema Digital Forms, zaledna podpora A3 in povečanje kakovosti vseh zalednih podpornih procesov skladno z viri, ki so na voljo.
15	Defragmentacija raziskovalnega prostora	ARIS je koncipiral in predlagal v izvajanje projektno shemo projektov Gravitacija in Strateških projektov. Konzorcij v okviru programa Gravitacija je partnerstvo med najboljšimi raziskovalci v eni ali več disciplinah. Pogoj je, da v konzorciju sodelujejo raziskovalci, zaposleni na različnih slovenskih JRO. Raziskovalci določeno časovno obdobje intenzivno sodelujejo. Znotraj Gravitacije nastanejo partnerstva vplivnih in odličnih raziskovalcev, ki imajo za posledico inovativne vrhunske raziskave. Strateški projekti namenjajo posebno pozornost vrhunskim mednarodnim raziskovalcem, da v Sloveniji, na vodilnih raziskovalnih institucijah, izvajajo pionirske raziskave.

Preglednica 2: Uresničevanje aktivnosti glede na vrednote, cilje in omogočevalne pogoje za doseganje strateških usmeritev (skladno z dokumentom »Poslanstvo, vizija in strategija ARIS 2024–2027«)

Zap. št.	Vrednote ARIS	Dejavnosti za uresničitev (izbor)
1	Rezultati	V letih 2023 in 2024 smo vzpostavljali pregled nad ključnimi kazalniki uspeha procesov in njihovih rezultatov ter povezavo s potrebnimi kadrovskimi viri za izvedbo posamezne aktivnosti ARIS (v večini v obliki razpisov ali podpore znanstvenoraziskovalni in inovacijski sferi).
2	Ljudje	Načrt izobraževanj 2024 (načrtovana izobraževanja o ciljno usmerjenem vodenju in komunikaciji), ustanovitev Komisije za pripravo predloga o odobritvi izobraževanj in Komisije za napredovanja.
3	Procesi	Vpeljava medsektorskih delovnih skupin za posamezne tematike (pravo, IT – evalvacija, finance, evidence, recenzenti, delo od doma, novi pristopi v znanosti, integriteta, državne pomoči, komunikacija in dogodki). Vpeljava petkovih seminarjev s kavo (načrt se je začel izvajati januarja 2024).
Zap. št.	Cilji ARIS	
1	Celostna podpora raziskavam in inovacijam	Izvedba strateških in gravitacijskih projektov. Uskladitev in podpis ključnih pravnih podlag za izvedbo inovacijskih ukrepov v okviru EKP 2021–2027.
2	Defragmentacija izvajanja in poenostavitev ukrepov	Priprava enotnih predlog za pripravo razpisne dokumentacije za inovacijske razpise, enotnih kazalnikov za inovacijske razpise skladne z Navodili za izvajanje ukrepov EKP 2021–2027.
3	Odličnost rezultatov in operativna odličnost izvajanja instrumentov	Uvedba naključnega določanja recenzentov v recenzentskem postopku in načrtovanje nadgradnje postopka naključne izbire recenzentov prek digitalnih obrazcev (angl. Digital Forms), da se recenzenti glede na predhodni pregled povzetkov prijav izjasnijo glede lastnih kompetenc za ocenjevanje in morebitnega konflikta interesov.
Zap. št.	Omogočevalni pogoji	
1	Načrtovanje	Čim bolj sprotno in hitro sledenje ciklu proračunskega načrtovanja. Prenova kazalnikov uspešnosti, ki so vključeni v proračun (APPrA) je zaključena. Nov nabor kazalnikov je bil dodan v proračun 2025, stari kazalniki so se iz proračuna brisali. V proračun 2026 bo potrebno dodati še inovacijske kazalnike (nekaj jih je že v proračunu 2025).
2	Komunikacija	Interna komunikacija: redni kolegiji direktorja, kolegiji kabineta direktorja, sektorjev, delovnih skupin (zunanjih in notranjih), petkovi seminarji s kavo ... Zunanja komunikacija: koordinacije z MVZI, seje s KOsRIS in RKRS, delovne skupine za posamezne tematike dela ARIS.
3	Kadrovska politika	Omogočanje usposabljanj, izobraževanj, na željo tudi interne rotacije med sektorji.

Opis politike

Znanost sodi v politiko 05 – Znanost in informacijska družba. Področje Znanosti in informacijske družbe je eno ključnih področij, ki v skladu z mednarodnimi, EU in nacionalnimi strateškimi dokumenti omogočajo dolgoročno povečanje konkurenčnosti in dodane vrednosti gospodarstva ter s tem povezanega zagotavljanja predpogojev za povečanje splošnega družbenega blagostanja. V politiki Znanost in informacijska družba so zajeti najpomembnejši deli financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter vzpostavljanja in delovanja podpornega okolja za delovanje sistema znanosti, drugi ukrepi za pospeševanje razvoja informacijske družbe in elektronskih komunikacij. Ta politika zasleduje cilje povečanja globalne konkurenčnosti, kar se izvaja z ukrepi za spodbujanje inovativnosti ter učinkovitim posodabljanjem in vlaganjem v raziskave in razvoj v smeri tehnološko naprednih in inovativnih proizvodov in storitev.

V okviru navedene politike se na področju delovanja ARIS izvaja program 0502 – Znanstveno raziskovalna dejavnost s pripadajočim podprogramom. Program 0502 – Znanstveno raziskovalna dejavnost zajema sofinanciranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v okviru podprograma Raziskovalni programi in projekti.

Splošni cilj C7163 politike 05 – Znanost in informacijska družba je povečati mednarodno prepoznavnost in konkurenčnost slovenske znanosti v evropskem in globalnem merilu.

Glede na status ARIS izvaja del strokovnih, razvojnih in izvršilnih nalog pri uresničevanju specifičnega cilja politike na področju znanosti in tehnologije ter

- s sredstvi iz državnega proračuna financira znanstvenoraziskovalno dejavnost v Republiki Sloveniji,
- spodbuja odličnost in uporabnost raziskovanja v Republiki Sloveniji,
- na osnovi neodvisnega in mednarodno primerljivega raziskovalnega evalvacijskega sistema odloča o izbiri raziskovalnih projektov in drugih aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti,
- na transparenten način organizira in upravlja znanstvenoraziskovalno dejavnost v Republiki Sloveniji,
- spodbuja mednarodno sodelovanje v okviru sprejetih obveznosti Republike Slovenije,
- analizira izvajanje znanstvenoraziskovalne in razvojne dejavnosti v Republiki Sloveniji ter
- sodeluje pri načrtovanju nacionalne znanstvenoraziskovalne in razvojne politike.

Dolgoročni cilj ARIS, ki je financiran iz državnega proračuna Republike Slovenije, je zato specifični cilj politike na področju znanosti in tehnologije, ki ga ARIS uresničuje prek letnih ciljev v okviru posameznih ukrepov v okviru politike 05 – Znanost in informacijska družba.

Program 0502 – Znanstvenoraziskovalna dejavnost

V okviru programa dela ARIS se izvaja podprogram Raziskovalni programi in projekti.

Program 0502 – Znanstvenoraziskovalna dejavnost je osrednji instrument za financiranje znanstvenoraziskovalnega in deloma tudi razvojnega dela v Sloveniji. Program vključuje sofinanciranje raziskovalnega dela na znanstvenoraziskovalnem in razvojnem področju v državnem, visokošolskem in poslovnem sektorju. Sofinanciranje obsega vzdrževanje znanstvenoraziskovalnega sistema ter ključnih

raziskovalnih in infrastrukturnih zavodov, ustvarjanje in prenos novega znanja k neposrednim uporabnikom ter krepitev človeških virov. Program podpira in omogoča izvajanje znanstvenoraziskovalnega dela ter vzpostavitev ustreznega družbenega okolja za izvajanje raziskav in razvoja.

Poleg financiranja znanstvenoraziskovalnega dela (stabilnega in kompetitivnega) program vključuje tudi umeščanje slovenskih raziskovalnih potencialov v mednarodno okolje ter izgradnjo ustrezne raziskovalne infrastrukture za doseganje ciljev, zastavljenih v nacionalnih in EU strategijah. Program vključuje vse ravni in sektorje, ki sodelujejo pri izvajanju, podpori in oblikovanju aktivnosti na področju znanstvenoraziskovalnega in razvojnega dela. Znotraj programa Znanstvenoraziskovalna dejavnost se zagotavlja tudi podpora raziskovalni infrastrukturi.

ARIS v okviru programa s sredstvi iz državnega proračuna financira osrednjo znanstvenoraziskovalno dejavnost na slovenskih univerzah, javnih in drugih raziskovalnih zavodih ter v razvojnih enotah v gospodarstvu in pri zasebnih raziskovalcih. Hkrati spodbuja prenos raziskovalnih dosežkov v družbeno in gospodarsko okolje.

Znotraj tega programa ARIS:

- a) v okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti financira raziskovalne in infrastrukturne programe, upravljavsko in podporno dejavnost, usposabljanje mladih raziskovalcev ter razvoj znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti;
- b) sofinancira temeljne, aplikativne in podoktorske raziskovalne projekte, mednarodne raziskave, raziskovalno opremo ter ostale programe, ki predstavljajo podporo znanstvenoraziskovalni dejavnosti;
- c) omogoča nakup mednarodne znanstvene literature in baz podatkov.

Ukrepi na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti so usmerjeni v sofinanciranje temeljnih, aplikativnih in podoktorskih raziskovalnih projektov, financiranje raziskovalnih in infrastrukturnih programov (z izjemo gospodarskih družb, ki niso prejemniki sredstev stabilnega financiranja) ter razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti v okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, v bilateralne in večstranske mednarodne projekte na področju znanosti, sofinanciranje mednarodne mobilnosti raziskovalcev in raziskovalk, mednarodnih izmenjav ter drugih mehanizmov za spodbujanje mednarodnega sodelovanja slovenskih raziskovalcev in raziskovalk v evropskem in mednarodnem raziskovalnem prostoru. Ukrepi so usmerjeni tudi v sofinanciranje mladih raziskovalcev, ki so financirani iz sredstev programskega stebra stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti in spodbujanje zaposlovanja mlajših raziskovalcev in raziskovalk.

Pri izvajanju tega programa ARIS uresničuje konkretne usmeritve iz Okvira gospodarskih in socialnih reform Vlade RS, ki se nanašajo na drugo razvojno prioriteto, to je na učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok in uporabo znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta, zlasti z učinkovito uporabo znanja, ter na izvajanje specifičnega cilja »Povečati odličnost in mednarodno uveljavljenost slovenske znanosti (C7166)«.

1.3. Izvajanje aktivnosti na področju inovacij

V letu 2024 je potekalo intenzivno vzpostavljanje inovacijske dejavnosti v ARIS. Z MVZI smo nadaljevali z usklajevanjem pravnih podlag za izvajanje razpisov, financiranih s sredstvi EKP 2021–2027. MGTŠ pa je pravne podlage za izvajanje razpisov EKP 2021–2027 pričelo usklajevati z ARIS v prvi polovici leta 2024.

Kontrolni list posredniškega telesa za ocenjevanje izvajalskega telesa glede zmogljivosti opravljanja nalog, določenih z Uredbo o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23) je bil s strani MVZI potrjen 4. 1. 2025. MGTŠ je kontrolni list potrdilo dne 7. 6. 2024.

V vmesnem času je z MVZI, MGTŠ in MKRR potekalo usklajevanje dokumenta Opis sistema upravljanja in nadzora ter usklajevanje Sporazumov o prenosu in načinu izvajanja nalog izvajalskega telesa v okviru evropske kohezijske politike 2021–2027 (v nadaljevanju: Sporazum EKP 2021–2027). MKRR je 28. 10. 2024 za MVZI in 11. 11. 2024 za MGTŠ podalo Soglasje OU na podlagi 13. člena Uredbe Euratom. Nato sta bila sklenjena Sporazuma EKP 2021–2027 z MVZI dne, 8. 11. 2024, in z MGTŠ dne, 19. 11. 2024.

Konec decembra 2024 je bila z MVZI podpisana Pogodba o izvajanju javnega razpisa med posredniškim in izvajalskim telesom »SPODBUJANJE IZVAJANJA RAZISKOVALNO-RAZVOJNIH PROGRAMOV (TRL 3-6)« v okviru evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027. Za izvajanje ostalih javnih razpisov in pozivov je v začetku leta 2025 predvideno sklepanje ločenih pogodb z ministrstvi, kjer bo določena vsebina, časovnica, pravne podlage, višina sredstev, odgovornosti in obveznosti ter način izvajanja.

ARIS je v letu 2024 pričela usklajevati pravne podlage za izvajanje inovacijskih razpisov MDP, in sicer za pripravo Javnega razpisa za vzpostavitev in delovanje Kompetenčnega centra za umetno inteligenco, financiranega iz integrale ter Javnih razpisov za podporo inovacijskim projektom s področja umetne inteligence, ki bodo predvidoma v obliki kaskadnega financiranja upravičencev z naslova EKP 2021–2027.

Stroški izvajanja ukrepov za druga ministrstva bodo del PDFN in jih bo v celoti nosilo MVZI ter bodo predvidoma opredeljevali tudi potrebne kadre za izvedbo skladno z Dogovorom o razumevanju dosedanjega usklajevanja Sporazuma o prenosu in načinu izvajanja nalog izvajalskega telesa v okviru evropske kohezijske politike 2021–2027 ter zavezi za izvedbo aktivnosti za prehod na nov način izvajanja nalog ARIS kot izvajalskega telesa med MVZI in ARIS, ki je bil podpisan 16. 7. 2024.

V začetku leta 2024 je agencija ARIS imela sistemiziran Sektor za inovacije s predvidenim številom desetih zaposlitev, ki ga je julija 2024 reorganizirala v Sektor za inovacijske projekte znotraj novega Področja za raziskovalne in inovacijske ukrepe. V sektorju je bilo konec leta 2024 zaposlenih štirinajst (14) oseb za izvajanje inovacijskih razpisov, dodatno pa so bile v sektor integrirane tri osebe za izvajanje Javnega razpisa za sofinanciranje dolgoročnejših velikih raziskovalno-inovacijskih sodelovalnih programov na lestvici TRL 3-6 v okviru NOO.

Sektor za inovacije (kasneje Sektor za inovacijske projekte) je vzporedno v prvem kvartalu 2024 pripravljaj in z MVZI in MGTŠ usklajeval besedila javnih razpisov – načrte izvedbe operacij (v nadaljevanju: NIO). Aprila in maja 2024 je ARIS v dogovoru z MVZI dal v javno razpravo in s strani zainteresirane javnosti pridobil odzive na naslednja besedila NIO: Javni poziv za (so)financiranje nadgradnje aplikativnih projektov ARIS v skladu s Slovensko strategijo trajnostne pametne specializacije (kratko ime: JP NAP), Javni razpis za spodbujanje raziskovalcev na začetku kariere (kratko ime: JR RZK), Javni razpis »Spodbujanje raziskovalno-razvojnih programov TRL 3-6« (kratko ime: JR RRP TRL 3-6), Javni razpis za dodelitev spodbud v okviru iniciative EUREKA 2025 - 2029 (kratko ime: JR EUREKA), Javni razpis Eurostars 3 v okviru iniciative EUREKA za obdobje 2025 - 2029 (kratko ime: JR EUROSTARS) in Javni razpis EIC POSPEŠEVALNIK za obdobje 2025-2029 (kratko ime: JR POSPEŠEVALNIK). Besedili NIO Sklada za pravični prehod - RRI aktivnosti SAŠA in ZASAVJE sta bili s strani MGTŠ posredovani v uskladitev z Regionalnimi razvojnimi agencijami, medtem ko besedili javnih razpisov JR RRI in JR DEMO PILOTI nista bili v javni razpravi.

Sektor za inovacijske projekte ARIS je v drugi polovici leta 2024 besedila omenjenih NIO dodatno usklajeval z ministrstvi na podlagi odzivov iz javne razprave ter v zadnji četrtini leta 2024 (po podpisu

Sporazumov za izvajanje EKP 2021–2027) pričel z intenzivno pripravo celotne razpisne dokumentacije za NIO TRL 3-6. V dogovoru z MVZI in MDP je ARIS v začetku tretjega kvartala 2024 pripravila prvi osnutek Javnega razpisa za vzpostavitev in delovanje Kompetenčnega centra za umetno inteligenco ter ga nadalje vsebinsko usklajevala z MDP.

2. Pregled dela agencije v letu 2024 po posameznih aktivnostih

2.1 Delovanje na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti

2.1.1. Projekt 3330-23-0001 – Raziskovalna oprema 2023–2027

NAMEN

ARIS sofinancira nakupe raziskovalne opreme velike vrednosti. Raziskovalna oprema predstavlja pomembno raziskovalno in infrastrukturno podporo raziskovalnemu kadru za opravljanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti pri izvajanju raziskovalnih in razvojnih projektov in programov.

Namen izvajanja projekta je spodbuditi in finančno podpreti nakup obsežne in srednje velike sodobne raziskovalne opreme ter upravljanje ključnih infrastrukturnih zmogljivosti v Sloveniji in pri tem zagotoviti možnost dostopne medinstitucionalne souporabe in pregledne rabe. Raziskovalna oprema je ključnega pomena za raziskovalno in razvojno dejavnost ter predstavlja pogoj za kvalitetno, mednarodno primerljivo raziskovalno delo. Raziskovalno opremo je treba ves čas posodablјati in nadomeščati. Kakovost in natančnost raziskovalnih rezultatov je v veliki meri določena z ustreznostjo opreme, ki jo raziskovalci uporabljajo pri svojem delu.

Cilj projekta (so)financiranja nakupov raziskovalne opreme je prispevati k doseganju vrhunskih raziskovalnih rezultatov tako, da se poleg ostalih elementov v ta namen zagotovi tudi sodobna raziskovalna oprema. S (so)financiranjem nakupov raziskovalne opreme želimo stopnjo odpisanosti raziskovalne opreme znižati pod 40 %.

Preko razpisa za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme (Paket) se sofinancirajo nakupi raziskovalne opreme, katere informativna predračunska nabavna vrednost prijavljene raziskovalne opreme znaša najmanj 50.000 evrov za naravoslovje, najmanj 20.000 evrov za tehniko, biotehniko in medicino ter najmanj 15.000 evrov za humanistiko in družboslovje.

Nakupi raziskovalne opreme se (so)financirajo tudi v okviru (so)financiranja projektov Gravitacija in Strateških projektov. Prav tako se nakup raziskovalne opreme (so)financira na podlagi sklenjene pogodbe o financiranju javnega raziskovalnega zavoda Rudolfovo – Znanstveno in tehnološko središče Novo mesto za leto 2024 (v nadaljevanju: zavod Rudolfovo), ki je bila sklenjena na podlagi Programa dela in finančnega načrta za leto 2024 za Rudolfovo – Znanstveno in tehnološko središče Novo mesto, na katerega je dalo soglasje resorno ministrstvo.

PREJEMNIKI

Na razpis za raziskovalno opremo (Paket) se lahko prijavijo javne raziskovalne organizacije, ki izvajajo javno službo na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti v okviru programskega stebra stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti ali infrastrukturne dejavnosti v okviru institucionalnega stebra stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

Na razpis za (so)financiranje projektov Gravitacija in Strateških projektov se lahko v obliki konzorcija prijavijo raziskovalne organizacije, ki so vpisane v Zbirko podatkov o izvajalcih znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jo vodi ARIS in so prejemniki stabilnega financiranja ali so javni raziskovalni zavod, financiran na podlagi programa dela in finančnega načrta.

URESNIČEVANJE

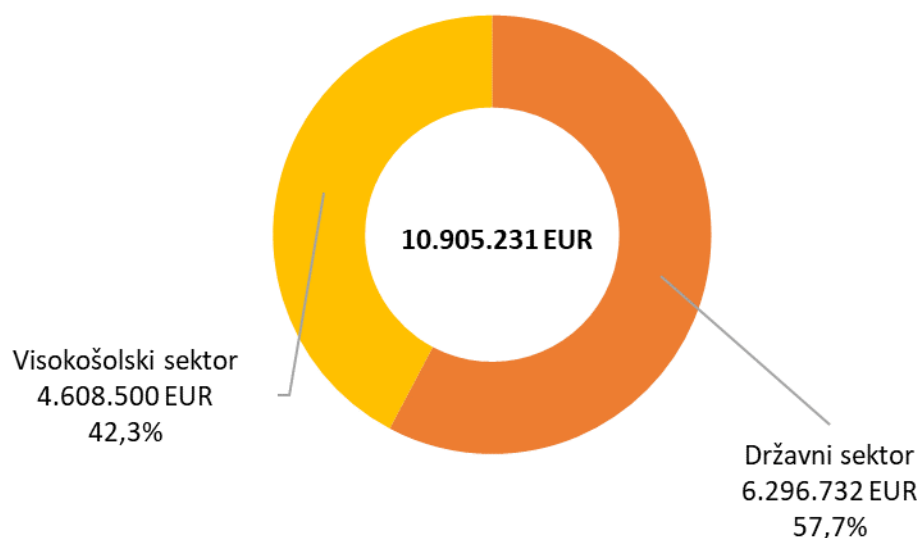
V letu 2024 so se sofinancirali nakupi raziskovalne opreme, odobreni na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme Paket 21 in Paket 22. V letu 2023 je bil objavljen Javni razpis za sofinanciranje nakupa raziskovalne opreme Paket 22. Odobren je bil prednostni seznam nakupov raziskovalne opreme za Paket 22 v skupni višini 10.161.717,54 evrov za nakupe opreme v letih 2024 in 2025. V letu 2024 je bilo izvedenih 13 nakupov raziskovalne opreme iz Paketa 21 in 101 nakup raziskovalne opreme iz Paketa 22 v skupni višini 10.817.731,01 evrov.

Na podlagi Javnega razpisa za (so)financiranje Gravitacija se je v letu 2024 sofinanciral nakup raziskovalne opreme v višini 15.000,00 evrov.

Agencija je na podlagi pogodbe, sklenjene z zavodom Rudolfovo letu 2024 za nakup raziskovalne opreme zavodu namenila sredstva v višini 72.500,00 evrov.

ANALITIČNI ELEMENTI

Grafikon 3: Sredstva za raziskovalno opremo po sektorjih dejavnosti v evrih in deleži v odstotkih v letu 2024

2.1.2. Projekt 3330-23-0002 – Podporne dejavnosti ZRD 2023–2027

NAMEN

Znanstvene publikacije

V okviru postavke Znanstvene publikacije agencija sofinancira izdajanje znanstvenih monografij ter domačih znanstvenih in poljudnoznanstvenih periodičnih publikacij.

V sklopu sofinanciranja znanstvenih monografij si agencija prizadeva omogočiti izdajo najboljših v slovenščini napisanih del, prevedenih v angleški jezik in druge jezike. S tem na eni strani skrbi za

promocijo slovenske znanosti, na drugi strani pa ohranja in spodbuja razvoj znanstvene terminologije, s čimer se krepi skrb za slovenski jezik v znanstveni komunikaciji.

Agencija v okviru razpisa za poljudnoznanstvene periodične publikacije sofinancira izdajanje periodičnih publikacij s poljudnoznanstveno vsebino s cilji: omogočanje in pospeševanje objav poljudnoznanstvenih publikacij v tiskani ali spletni obliki, ki so pomembne za spodbujanje zanimanja mladine in ostale javnosti za naravoslovje in tehnologijo ter jih v pomembnem deležu ustvarjajo slovenski avtorji; razširjanje splošne znanstvene in tehnične kulture za namene formalnega izobraževanja (predvsem osnovno in srednješolsko); razvoj slovenske poljudnoznanstvene terminologije, dostopne na internetu.

OSIC

Agencija sofinancira tudi programe dejavnosti OSIC oziroma specialnih in visokošolskih knjižnic, ki opravljajo naloge, s katerimi se izgrajuje sistem bibliografske baze raziskovalcev v Sloveniji. Namen OSIC je spremljati in nadzirati ustreznost razvrstitve bibliografskih zapisov raziskovalcev po veljavni tipologiji v sistemu COBISS.Si, organizirati arbitražo v primeru spornih tipologij in popravljati bibliografske zapise v primerih nepravilne razporeditve bibliografskih enot ter sodelovati pri razvoju in pripravi enotnega in kontroliranega slovarja za sistem COBISS.Si.

Tuja znanstvena literatura in baze podatkov

Agencija sofinancira nakup tuje znanstvene literature in elektronski dostop do najnovejših znanstvenih baz na svetu, z namenom zagotavljanja nujnega dotoka in dostopnosti tujih znanstvenih in strokovnih informacij za potrebe znanstvenoraziskovalne, izobraževalne in razvojne dejavnosti. Literatura je javno dostopna v vseh knjižnicah raziskovalnih organizacij ter prek sistema COBISS.

Odprti dostop

Eden od ciljev je zagotovitev potrebnih pogojev za objavo rezultatov znanstvenoraziskovalnega dela v odprtem dostopu, in sicer vsem izvajalcem raziskovalnih programov in projektov. ARIS sofinancira odprti dostop do člankov v naročniških revijah (t. i. hibridne revije), skladno s prehodnimi določbami Uredbe o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti, do junija 2025 (če ne bo prišlo do spremembe Uredbe o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti in podaljšanja obdobja veljavnosti zelenega dostopa).

Agencija na podlagi neposrednih pogodb sofinancira aktivnosti Akcijskega načrta za odprto znanost za izvedbo Ukrepa 6.2: Odprta znanost za izboljšanje kakovosti, učinkovitosti in odzivnosti raziskav v okviru Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030, v delu nacionalne infrastrukture za repozitorije podatkov.

PREJEMNIKI

Na razpis za publikacije se lahko prijavijo:

- organizacije, ki so vpisane v Evidenco RO;
- nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti in so pri pristojnem organu vpisane v evidenco nevladnih organizacij v javnem interesu;
- pravne osebe iz slovenskega zamejstva in pravne osebe Slovencev po svetu.

Agencija je na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje programov dejavnosti osrednjih specializiranih informacijskih centrov v obdobju 2023–2025 sredstva namenila šestim osrednjim informacijskim centrom: za naravoslovje deluje v okviru Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, za tehniko v okviru Centralne tehniške knjižnice, za medicino v okviru Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, za biotehniko v okviru Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, za humanistiko v okviru

Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU in za družboslovje v okviru Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Sredstva za nakup mednarodne znanstvene literature in baz podatkov se podelijo na podlagi javnega razpisa, na katerega se lahko prijavijo knjižnice raziskovalnih in visokošolskih organizacij.

Na javni razpis za povračilo stroškov znanstvenih objav v odprtem dostopu v letu 2024 so se lahko prijavile raziskovalne organizacije, ki so na dan roka za oddajo prijav vpisane v zbirko podatkov o izvajalcih znanstvenoraziskovalne dejavnosti ali zasebni raziskovalci, ki so bili na dan roka za oddajo prijav vpisani v register zasebnih raziskovalcev, ki ju vodi agencija, ter da izpolnjujejo pogoje predpisane z zakonom, ki ureja znanstvenoraziskovalno dejavnost in drugimi predpisi agencije.

URESNIČEVANJE

V letu 2024 je bil izveden Javni razpis za sofinanciranje izdajanja znanstvenih monografij. V letu 2024 se je sofinanciralo izdajanje publikacij na podlagi javnih razpisov za sofinanciranje domačih znanstvenih publikacij in domačih poljudnoznanstvenih publikacij iz leta 2022.

V letu 2022 je bil izveden Javni razpis za sofinanciranje programov dejavnosti osrednjih specializiranih informacijskih centrov za raziskovalno dejavnost v obdobju 2023–2025. Agencija v okviru izvajanja dejavnosti OSIC spremlja uresničevanje izvajanja nalog na podlagi podatkov o statistiki verificiranih tipologij, ki jih mesečno pripravlja IZUM, in na podlagi letnih poročil OSIC.

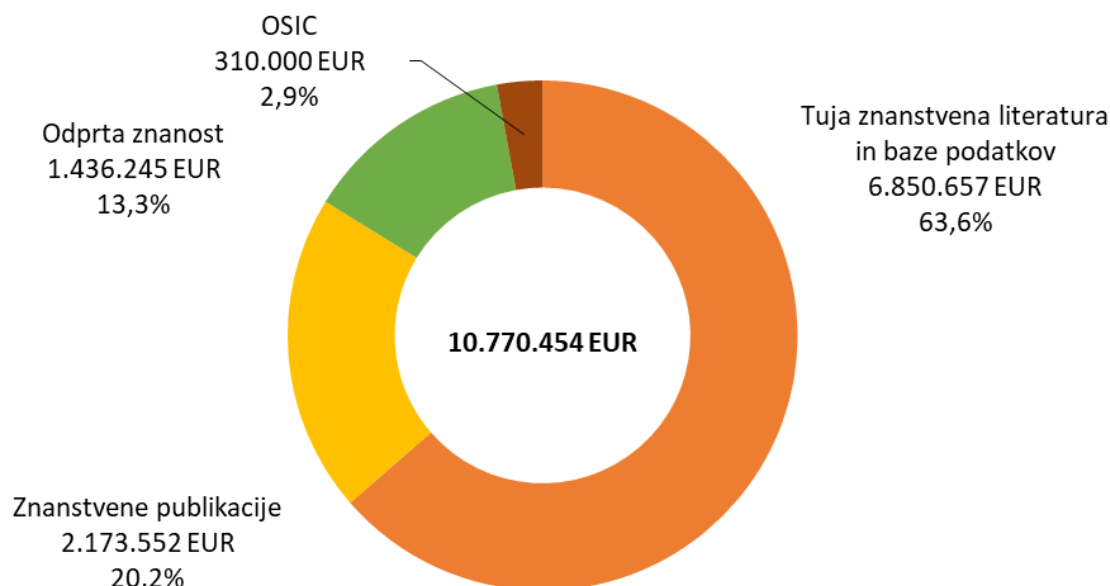
V letu 2024 je bil izveden Javni razpis za sofinanciranje nakupa mednarodne znanstvene literature v letu 2024. Agencija je sredstva iz državnega proračuna za sofinanciranje mednarodne znanstvene literature in baz podatkov dodelila knjižnicam na podlagi javnega razpisa. Nabavljene so bile mednarodne serijske publikacije, mednarodne zbirke podatkov SCOPUS, SciVal in Expert Lookup ter oblikovani nabavni konzorciji. Pomembne konzorcijske pogodbe, ki jih vodita Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani ter Narodna in univerzitetna knjižnica, so sklenjene za Nature, Science Direct, SpringerLink, Wiley Online Library, ACS Online Package, IEEE/IEL (Institute of Electrical and Electronics Engineers), JSTOR, RSC (Royal Society of Chemistry), EBSCOhost Research Databases, Emerald, SAGE journals online, Taylor&Francis Online in PsycArticles.

S konzorcijskimi povezavami je slovenskim raziskovalcem in raziskovalkam omogočen enak dostop do svetovnega znanja, kot ga imajo raziskovalci in raziskovalke v razvitejših evropskih državah. Izbor knjižnic je zagotovil racionalno nabavo in uporabniško primerno distribucijo znanstveno relevantnih mednarodnih serijskih publikacij in mednarodnih zbirk podatkov. Licenčne pogodbe, ki jih upravljavci konzorcijev sklepajo s ponudniki, so takšne, da do informacijskih virov v prostorih knjižnic lahko dostopajo vsi uporabniki, tudi naključni obiskovalci knjižnic, ne glede na status in druge kriterije. S tem je dostop do vsebin zagotovljen tudi širši zainteresirani javnosti.

V letu 2024 je agencija v okviru javnega razpisa za povračilo stroškov znanstvenih objav v odprtem dostopu (razpis objavljen 15. 3. 2024) sofinancirala 296 znanstvenih objav in naslednje aktivnosti iz Akcijskega načrta za odprto znanost: A6.2.1/3.11: Vzpostavitev nacionalnega podatkovnega repozitorija slovenskih genomskih podatkov po načelih FAIR kot del projekta GDI - +1MG, A6.2.1/3.12: Vzpostavitev ekosistema oblačnih storitev umetne inteligence za podporo odprti znanosti AI4SI, ki je povezan z ekosistemi za podporo umetni inteligenci na ravni EU in širše., A6.2.1/3.2: Razvoj, vzdrževanje in delovanje nacionalne infrastrukture odprte znanosti, A6.2.1/4.1: Organiziranje mreže informacijske podpore odprte znanosti za zagotavljanje usklajenega usposabljanja raziskovalcev za podporo FAIR in odprti znanosti v Sloveniji., A6.2.1/4.3: Spletno usposabljanje za ravnanje z odprtimi (FAIR) raziskovalnimi podatki za potrebe JRO, A6.2.3/3.5: Podpora delu RDA vozlišča Slovenija, A6.2.5/1.6: V okviru mreže informacijske podpore odprti znanosti podpora razvoju občanske znanosti.

ANALITIČNI ELEMENTI

Grafikon 4: Sredstva za podporne dejavnosti po posameznih aktivnostih v evrih in deleži v odstotkih v letu 2024

2.1.3. Projekt 3330-23-0003 – Stabilno financiranje ZRD 2023–2027

NAMEN

ZZrID je kot bistveno novost uvedel stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti in avtonomnost prejemnikov stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Prvo pogodbeno obdobje stabilnega financiranja zajema obdobje 2022–2027.

Do stabilnega financiranja so za prvo pogodbeno obdobje upravičene raziskovalne organizacije, ki so imele na dan začetka uporabe ZZrID raziskovalne in infrastrukturne programe oziroma samo raziskovalne programe, z izjemo gospodarskih družb, ki v skladu z ZZrID niso upravičene do stabilnega financiranja.

Po izteku prvega pogodbenega obdobja se bodo sredstva raziskovalnih programov prejemnikov stabilnega financiranja, ki na dan uveljavitve ZZrID niso izvajali nobenega raziskovalnega programa kot matična raziskovalna organizacija, prenesla na raziskovalne programe v matičnih raziskovalnih organizacijah. Število prejemnikov stabilnega financiranja se je 4. 6. 2024 znižalo, in sicer: s 55 na 54 (pripojitev enega prejemnika stabilnega financiranja k drugemu, preoblikovanemu prejemniku stabilnega financiranja).

Prejemnik stabilnega financiranja avtonomno razporeja sredstva za stabilno financiranje v skladu z ZZrID, Uredbo o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz Proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/22, 144/22 in 79/23), Splošnim aktom o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti in aktom prejemnika stabilnega financiranja. Za pridobitev

stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti mora raziskovalna organizacija dosegati minimalne vstopne pogoje zmogljivosti in pogoje znanstvene odličnosti, kot jih določa 80. člen ZZrID; ta pogoj se bo v skladu s 101. členom ZZrID prvič preverjal v šestem letu prvega pogodbenega obdobja, tj. leta 2027.

Sredstva za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti sestavljajo sredstva, ki glede na namen financiranja pokrivajo štiri stebre.

Preglednica 3: Stebri stabilnega financiranja glede na namen financiranja

Ime stebra	Namen financiranja
Institucionalni steber financiranja (ISF)	Financiranje infrastrukturne, upravljaljske in podporne dejavnosti ter druge institucionalne infrastrukture.
Programski steber financiranja (PSF)	Financiranje raziskovalnih programov in mladih raziskovalcev.
Razvojni steber financiranja (RSF)	Financiranje aktivnosti za spodbujanje razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti.
Programi nacionalnih raziskav (PNR)	Financiranje nacionalnih raziskav tematik, ki jih na predlog resornega ministrstva določi Vlada Republike Slovenije.

ISF-U: Upravljaljska in podporna dejavnost

V okviru ISF-U se prejemnikom stabilnega financiranja zagotavljajo sredstva za upravljaljsko in podporno dejavnost, za upravljanje in vodenje v povezavi z opravljanjem znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika, fiksne stroške delovanja prejemnika ter stroški vzdrževanja in obnavljanja nepremičnin in opreme v zvezi z opravljanjem znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika.

ISF-I: Infrastrukturna dejavnost

V okviru ISF-I se prejemnikom stabilnega financiranja zagotavljajo sredstva za pokrivanje neposrednih stroškov pri zagotavljanju infrastrukturne podpore znanstvenoraziskovalne dejavnosti, med katere spadajo stroški dela za zaposlene raziskovalce in tehnične sodelavce, ki so vključeni v izvajanje infrastrukturne dejavnosti, stroški materiala in storitev, ki so neposredno potrebni za delovanje infrastrukturne podpore ter amortizacija in industrijsko vzdrževanje opreme, ki sta sestavni del infrastrukturne podpore znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

PSF-PR: Raziskovalni programi

ARIS v okviru PSF-PR zagotavlja sredstva za izvajanje raziskovalnih programov, ki jih izvajajo programske skupine v javnih raziskovalnih organizacijah, drugih javnih zavodih in pri koncesionarjih. Raziskovalni program predstavlja zaokroženo področje raziskovalnega dela, za katero obstaja utemeljeno pričakovanje, da bo aktualno in uporabno v daljšem časovnem obdobju. Financiranje raziskovalnih programov (razen v gospodarskih družbah) je z letom 2022 prešlo v stabilno financiranje. Raziskovalni programi bodo evalvirani v okviru evalvacije celotnega področja ERC.

PSF-MR: Usposabljanje in razvoj znanstvenih kadrov

V okviru PSF-MR se financira raziskovalno usposabljanje mladih raziskovalcev za pridobitev doktorata znanosti. Z vključitvijo v raziskovalne programe in projekte se mladi raziskovalci pod mentorskim vodstvom naučijo samostojnega raziskovalno-razvojnega dela ter pridobijo znanstveni naziv.

RSF: Razvojni steber financiranja

RSF je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti, in sicer z vidikov kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in

sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in EU, ob upoštevanju poslanstva in strategije posameznega prejemnika stabilnega financiranja.

Raziskovalni programi izven stabilnega financiranja

Agencija je v letu 2024 zagotavljala financiranje raziskovalnih programov, ki jih na podlagi koncesije izvajajo gospodarske družbe, in sicer za:

- 3 samostojne raziskovalne programe in
- 12 raziskovalnih programov, pri katerih sodelujejo tudi gospodarske družbe.

Infrastrukturni programi izven stabilnega financiranja

V okviru projekta Stabilno financiranje 2023-2027 se zagotavlja tudi financiranje 7 infrastrukturnim programom⁵, ki jih na podlagi koncesije izvajajo gospodarske družbe in niso prešli v stabilno financiranje.

Agencija sofinancira razvoj nacionalne infrastrukture, ki omogoča sodelovanje v mednarodnih infrastrukturnih programih – NRRI/ESFRI.

Sofinanciranje dveh novih javnih raziskovalnih zavodov na podlagi programa dela

V skladu s Sklepom o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Rudolfovo – Znanstveno in tehnološko središče Novo mesto (Uradni list RS, št. 42/22, 71/22, 128/22, 132/23 in 111/24) ter Sklepom o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Znanstveno in inovacijsko središče Pomurje (Uradni list RS, št. 68/22, 128/22, 132/23 in 2/25) ARIS financira program del in finančni načrt javnega raziskovalnega zavoda Rudolfovo in program del in finančni načrt javnega raziskovalnega zavoda Znanstveno in inovacijsko središče Pomurje. Nova javna raziskovalna zavoda nista vključena v stabilno financiranje.

Mladi raziskovalci

Pomemben instrument znanstvene politike ARIS je financiranje podiplomskega študija in raziskovalnega usposabljanja mladih raziskovalcev s sredstvi državnega proračuna Republike Slovenije. Namen instrumenta je, da se obnovita raziskovalni in raziskovalno-pedagoški kader prejemnika, povečata raziskovalna zmogljivost programskih in projektnih skupin ter kadrovskega potenciala za druge uporabnike iz javnega in zasebnega sektorja.

Financiranje usposabljanja mladih raziskovalcev zelo uspešno poteka že od leta 1985 in je izdatno prispevalo k povečanju kakovosti in obsega raziskav ter h kadrovskemu pomlajevanju raziskovalnih skupin, ZZrID pa je mlade raziskovalce uvrstil v stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

Usposabljanje mladih raziskovalcev se financira iz sredstev programskega stebra prejemnika stabilnega financiranja v obsegu največ 4 FTE, in sicer ne glede na trajanje obdobja financiranja.

PREJEMNIKI

Prejemniki stabilnega financiranja so lahko:

- javne raziskovalne organizacije;
- javni zavodi, ki niso javne raziskovalne organizacije in so ustanovljeni na podlagi drugih zakonov;
- koncesionarji na podlagi koncesij za izvajanje javne službe na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, podeljenih pravni osebi zasebnega prava, ki ni ustanovljena po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ter dopolnjuje znanstvenoraziskovalno dejavnost javnih raziskovalnih organizacij v Republiki Sloveniji na način, da izkazuje kapaciteto za znanstvenoraziskovalno delo.

⁵ To vsebino pokriva Sektor za odprto znanost.

URESNIČEVANJE

Minister, pristojen za znanost, je v drugi polovici januarja 2024 na podlagi drugega odstavka 21. člena ZZrID in drugega odstavka 3. člena uredbe izdal sklep, s katerim je določil, da se za leto 2024 33,00 % letnega prirasta sredstev državnega proračuna za znanstvenoraziskovalno dejavnost nameni za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, kar znaša 13.057.235,07 evra za 11 mesecev oz. 14.244.256,44 evra za 12 mesecev. V skladu z ZZrID so bila sredstva za RSF prejemnikom stabilnega financiranja prvič dodeljena za leto 2023 in ostajajo v prvem pogodbenem obdobju nespremenjena. Stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti za leto 2024 je bilo izvedeno v skupni višini 233.260.417,139 evra.

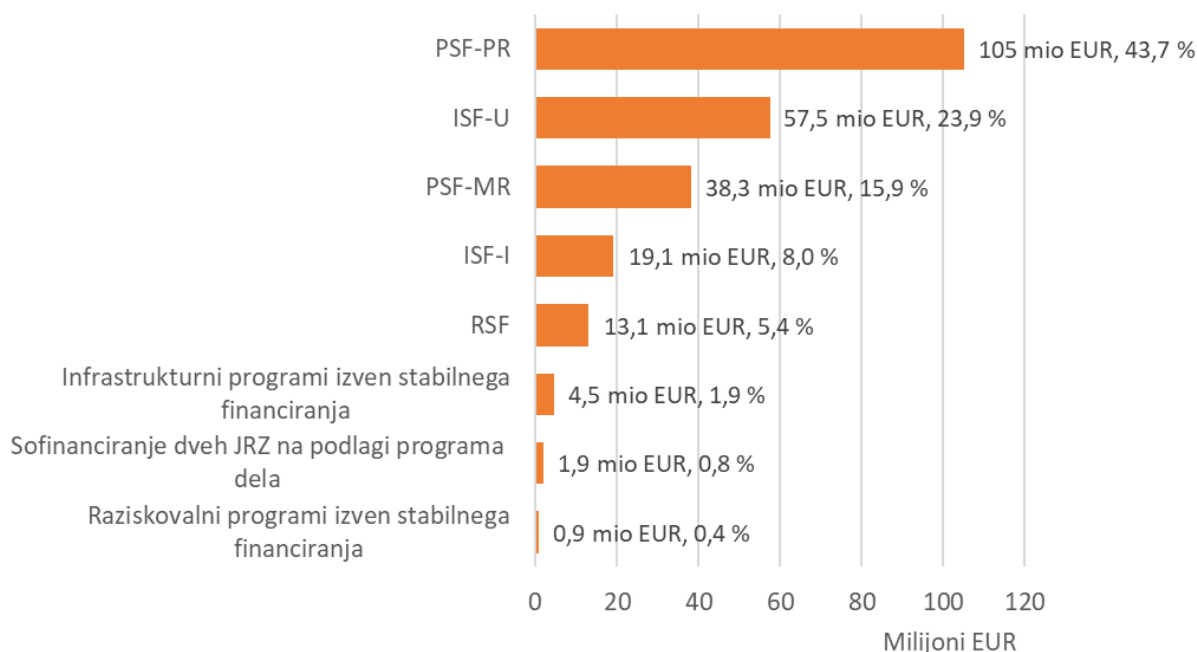
Raziskovalni programi so del programskega stebra financiranja, razen v delu, ki se v prvem pogodbenem obdobju izvaja v gospodarskih družbah. Prejemniki stabilnega financiranja v svojem aktu določijo vsebino, obseg, način izvajanja raziskovalnega programa in izbora vodje raziskovalnega programa, ki mora izpolnjevati pogoje iz 63. člena ZZrID, ter pri tem upoštevajo uredbo in splošni akt ARIS.

Z uvrstitvijo usposabljanja mladih raziskovalcev v programski steber stabilnega financiranja je uveljavljena ureditev, pri kateri sta objava razpisa ter izbor mentorjev in kandidatov za mlade raziskovalce v pristojnosti prejemnika stabilnega financiranja. Prejemnik stabilnega financiranja v svojem aktu določi število mest za doktorske študente, mentorje, programe usposabljanja, kriterije, način ocenjevanja in izbor kandidatov za mlade raziskovalce. Za vse prejemnike stabilnega financiranja je s splošnim aktom ARIS določen enotni prvi rok za objavo javnega razpisa za mlade raziskovalce (15. marec oz. prvi naslednji delovni dan, če je ta dan dela prost). Mladi raziskovalec in njegov mentor morata biti zaposlena pri prejemniku stabilnega financiranja in biti člana iste programske skupine v obdobju usposabljanja mladega raziskovalca, mentor pa mora izpolnjevati pogoje za vodjo temeljnega ali aplikativnega raziskovalnega projekta. Prejemnik stabilnega financiranja je dolžan agenciji ARIS sporočiti imena mladih raziskovalcev ter podatke o uspešno zaključenem usposabljanju in datumu zagovora doktorske disertacije mladega raziskovalca. Mladi raziskovalci bodo ocenjeni v sklopu evalvacij iz 30. člena ZZrID.

NRRI/ESFRI: V letu 2024 se je sofinanciralo 20 projektov v skladu z usmeritvami resornega ministrstva in Načrtom razvoja raziskovalne infrastrukture, št. 63000-1/2022-2 z dne 18. 5. 2022, v skupni višini 3.275.000,00 evrov.

ANALITIČNI ELEMENTI

Grafikon 5: Sredstva za stabilno financiranje po posameznih aktivnostih v evrih in deleži v odstotkih v letu 2024

2.1.4. Projekt 3330-23-0004 – Raziskovalni projekti 2023–2027

NAMEN

Projektno financiranje omogoča usmerjanje konkurenčnosti slovenske znanosti ter odraža usmeritve znanstvenoraziskovalne politike Republike Slovenije. Njegov neposredni učinek je omogočanje razvoja novih področij raziskav v Sloveniji, novih načinov sodelovanja med skupinami, raziskovalnimi institucijami in gospodarskimi subjekti ter osredotočanja raziskovalne kapacitete skladno z usmeritvami znanstvenoraziskovalne politike. Posreden učinek je omogočanje širšega družbenega razvoja in polno uresničitev Slovenije kot družbe znanja. Pri obsegu podpore kompetitivnemu financiranju in stabilnemu financiranju je treba slediti cilju stabilnega razmerja med obema.

Raziskovalni projekti (temeljni, aplikativni, podoktorski in mednarodni projekti ter ciljni raziskovalni programi) predstavljajo pomemben del znanstvene dejavnosti. Namen Projekta 3330-23-0004 je na kompetitivni ravni omogočiti dovolj velik obseg raziskovalnega dela in vzpostavitev sodobnega sistema raziskovanja, ki bo omogočal višjo kakovost življenja za vse, s kritično refleksijo družbe, učinkovitim reševanjem družbenih izzivov in dvigom dodane vrednosti na zaposlenega ter zagotavljanje večjega in kakovostnejšega števila delovnih mest. Cilj Projekta 3330-23-0004 je povečati obseg kompetitivnega raziskovanja ter izboljšati materialne pogoje za izvedbo raziskovanja. Prenos znanja iz univerz in javnih inštitutov v gospodarstvo ter spodbujanje raziskovalno-razvojne dejavnosti v gospodarstvu sta prioriteti.

V okviru projekta se sofinancirajo stroški izvajanja raziskovalnih projektov, to so stroški plač, prispevkov delodajalca, povračila v zvezi z delom, blaga ter storitev in amortizacije raziskovalne opreme, ki se

uporablja pri raziskovanju. Sofinancirajo se tudi raziskave gospodarskih družb, ki sodelujejo v okviru raziskovalnih projektov.

Sredstva za (so)financiranje raziskovalnih projektov se dodeljujejo z javnimi razpisi, javnimi pozivi ali na podlagi neposredne pogodbe, ki jih izvaja ARIS in so letno realizirana do višine razpoložljivih sredstev v proračunu in finančnem načrtu ARIS.

Temeljni raziskovalni projekti

Temeljni raziskovalni projekti so izvirna eksperimentalna oziroma teoretična dela, s katerimi se želi pridobiti predvsem novo znanje o osnovah pojavov in zaznavnih dejstvih.

Aplikativni raziskovalni projekti

Namen aplikativnih raziskovalnih projektov je pridobivati novo znanje, usmerjeno predvsem k praktičnemu cilju ali namenu.

Podoktorski raziskovalni projekti

Kot pomemben instrument za povezovanje, mobilnost in pretok raziskovalcev ARIS s sredstvi državnega proračuna sofinancira tudi podoktorske raziskovalne projekte, ki so lahko temeljni ali aplikativni ter se izvajajo zato, da raziskovalke in raziskovalci po doktoratu pridobijo dodatne raziskovalne izkušnje in znanje.

CRP

S sofinanciranjem CRP ARIS pomaga pri zagotavljanju raziskovalne podpore resorjem pri oblikovanju strateških ciljev razvoja Slovenije ter pri odločanju o temeljnih razvojnih nalogah, ki so nujne za njeno večjo konkurenčnost, prilagodljivost in inovativnost. Projekti CRP se oblikujejo, izvajajo in financirajo v sodelovanju s posameznimi ministrstvi in drugimi zainteresiranimi proračunskimi uporabniki.

Podporni instrumenti za spodbujanje prijav na razpise Evropskega raziskovalnega sveta (ERC)

V želji, da bi bili raziskovalci in raziskovalke, ki oddajo prijavo s slovensko raziskovalno organizacijo kot gostiteljsko institucijo, uspešni na razpisih ERC, agencija ponuja prijaviteljem naslednje podporne instrumente: ERC fokus, ERC perspektiva, ERC potencial, ERC nova obzorja in ERC – PoC – potencial.

Pri razpisu **ERC fokus** agencija (so)financira gostovanja pri nekdanjih in sedanjih vodjah projektov ERC zunaj Republike Slovenije, ki so že izvedli ali trenutno izvajajo znanstvenoraziskovalne projekte ERC (Starting Grant, Consolidator Grant, Advanced Grant) na področju katere koli znanstvene vede. Gostovanja raziskovalcev iz Slovenije trajajo najmanj en mesec in največ šest mesecev. Namen razpisa je sodelovanje z nekdanjim ali sedanjim vodjo projekta ERC in s tem razvijanje usposobljenosti za pripravo lastnega projekta ter povečanje možnosti, da raziskovalec iz Slovenije postane sam prejemnik projekta ERC. Po zaključenem gostovanju je obvezna prijava projekta ERC.

Prijavo za raziskovalni projekt **ERC perspektiva** lahko vložijo prijavitelji za raziskovalce, ki so bili na razpisih ERC (Starting Grant, Consolidator Grant, Advanced Grant) v vlogi gostiteljske raziskovalne organizacije v Sloveniji in so na razpisu ERC v recenzijem postopku dosegli prag za možno (so)financiranje, ki je določen v veljavnem razpisu, niso pa bili izbrani za sofinanciranje pri ERC. Raziskovalni projekt ERC perspektiva mora omogočati realizacijo raziskav, ki bodo vodile h glavnim ciljem raziskovalnega projekta, s katerim je prijavitelj kandidiral na razpisu ERC. Namen razpisa je, da se prijaviteljem zagotovi pogoje, da izpopolnijo lastno znanstveno odličnost in prvotno idejo raziskovalnega projekta z namenom, da vodja raziskovalnega projekta ERC perspektiva ponovno odda prijavo na razpis ERC z večjo možnostjo, da postane dobitnik projekta ERC.

Prijavo za raziskovalni projekt **ERC potencial** lahko vložijo prijavitelji v vlogi gostiteljske raziskovalne organizacije v Sloveniji za raziskovalce, ki so bili na razpisih ERC (Starting Grant, Consolidator Grant,

Advanced Grant ali Synergy Grant) s prijavo projekta ERC uspešni. Namen razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov ERC potencial je zagotoviti začetno podporo za pripravo na izvajanje pridobljenega projekta ERC, v vmesnem časovnem obdobju, med obvestilom ERC o (so)financiranju projekta ERC in njegovim dejanskim pričetkom izvajanja. Projekt ERC se mora izvajati na gostiteljski RO v Sloveniji.

Prijavo za raziskovalni projekt **ERC nova obzorja** lahko vložijo prijavitelji, raziskovalne organizacije, za raziskovalce, nosilce projekta ERC (Starting Grant, Consolidator Grant, Advanced Grant, Synergy Grant). Prijavitelj mora biti na navedenih potekajočih oziroma zaključenih razpisih ERC v vlogi gostitelja raziskovalne organizacije v Sloveniji. Namen razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov ERC nova obzorja je zagotoviti ohranjanje jedra že vzpostavljene raziskovalne skupine za izvajanje raziskovalnega projekta ERC, priprava na obvezno ponovno oddajo prijave na razpis ERC oziroma na oddajo prijave na razpise okvirnega programa Evropske unije za raziskave in inovacije v vlogi koordinatorja projekta okvirnega programa Evropske unije za raziskave in inovacije, obenem pa spodbuditi sodelovanje in prenos znanja med raziskovalnimi organizacijami v Sloveniji, saj mora biti na raziskovalnem projektu ERC nova obzorja poleg matične RO vključena vsaj še ena sodelujoča RO.

ARIS je v letu 2024 uvedla (so)financiranje po sistemu pečat odličnosti za prijave na ERC Proof of concept, ki so prejele uspešno oceno pri vseh elementih ocenjevanja in pečat odličnosti, vendar niso financirane zaradi pomanjkanja sredstev v proračunu ERC. Shema se imenuje **ERC PoC Potencial**. Njen cilj je povečati vrednost odličnih raziskav, ki jih financira ERC s financiranjem nadaljnjega dela v smeri inovacij (dejavnosti, ki niso bile predvidene v prvotnem ERC (so)financiranju). Zaključene projekte ERC je mogoče prijaviti v nadgradnjo na ERC »Proof of concept« (ERC PoC).

Pečati odličnosti MSCA

Shema štipendij Marie Skłodowska-Curie omogoča priložnost za obetavne podoktorske študente za izvedbo raziskav, različnih usposabljanj in mreženja raziskovalcev, podeljeni pečat odličnosti (Seal of Excellence) pa omenjeno shemo nadgrajuje. Namen pečata odličnosti je spodbujanje države k financiranju tovrstnih projektov iz nacionalnih sredstev brez dodatnih nacionalnih ocenjevalnih postopkov.

Pečat odličnosti Marie Skłodowska-Curie Actions COFUND

Z namenom izboljšanja mednarodnega, medsektorskega in interdisciplinarnega podoktorskega usposabljanja ter mobilnosti raziskovalk in raziskovalcev agencija (so)financira tudi sheme pečat odličnosti Marie Skłodowska-Curie COFUND.

Projekti Gravitacija in Strateški projekti

V okviru Projekta 3330-23-0004 – Raziskovalni projekti 2023–2027 se sofinancirajo tudi projekti Gravitacija. V mesecih med aprilom in junijem 2024 je bil izveden javni razpis za (so)financiranje Gravitacija, predmet katerega je izvedba pilotnih projektov razvoja in uvedbe inovativnih rešitev na treh znanstvenih področjih: humanistične in družbene vede, naravoslovne in tehnične vede ter biomedicinske vede in znanost o življenju. Namen javnega razpisa je združiti vrhunske raziskovalce iz ene ali več disciplin v konzorcije, omogočiti inovacije in odličnost ter z nacionalnim sodelovanjem znotraj ene ali več disciplin utrjevati mednarodni položaj slovenskega raziskovanja.

ARIS je konec leta 2024 objavila Javni razpis za (so)financiranje projektov Gravitacija in Strateških projektov. Javni razpis omogoča financiranje dveh vrst projektov: Gravitacija in Strateški projekti, pri čemer slednji posebno pozornost namenjajo vrhunskim mednarodnim raziskovalcem, da v Sloveniji, na vodilnih raziskovalnih institucijah, izvajajo pionirske raziskave. Načrtujemo vsakoletne objave omenjenega javnega razpisa.

Strateški projekti podpirajo odlične raziskovalce na treh kariernih stopnjah:

- Obetajoči raziskovalni projekti: za raziskovalce na začetku kariere (2-7 let po doktoratu) na vseh znanstvenih področjih.
- Uveljavljeni raziskovalni projekti: za raziskovalce, ki želijo vzpostaviti samostojno raziskovalno skupino in poglobiti svoj vpliv v karieri (7-12 let po doktoratu) na vseh znanstvenih področjih.
- Prelomni raziskovalni projekti: za napredne raziskovalce s projekti, ki imajo vizionarski potencial za prebojni učinek na vseh znanstvenih področjih.

Strateški projekti se osredotočajo na pilotne pobude znotraj ravni tehnološke pripravljenosti 1–3, raziskovalcem pa omogočajo vodenje skupin, ki bodo imele na voljo avtonomijo in sredstva za uresničitev ambicioznih raziskovalnih ciljev.

Mednarodni projekti

Z dogovorom o sodelovanju v okviru sheme vodilne agencije (Lead Agency Agreement) dve ali več agencij iz različnih držav raziskovalcem omogočijo prijavo skupnega raziskovalnega projekta pri eni od agencij (pri t. i. vodilni agenciji), ki izvede ocenjevalni postopek skupne prijave. Sodelovanje po principu vodilne agencije je mogoče na dva načina, in sicer: ARIS nastopa v vlogi vodilne agencije ali v vlogi partnerske agencije. ARIS je ena od dvanajstih evropskih agencij, ki so v letu 2020 podpisale dogovor o multilateralni vodilni agenciji za (so)financiranje znanstveno odličnih bilateralnih oziroma tristranskih raziskovalnih projektov Weave. Agencija ARIS je imela v letu 2024 tovrstno neposredno sodelovanje vzpostavljeno s FWF (Avstrija), FWO (Belgija), GACR (Češka), HRZZ (Hrvaška), NCN (Poljska), SNSF (Švica), FNR (Luksemburg) in DFG (Nemčija). V roku petletnega prehodnega obdobja, ki je definiran v podpisnem dogovoru, pa bo sodelovanje v okviru tega instrumenta predvidoma vzpostavljeno tudi z ostalimi podpisnicami dogovora. ARIS v tem okviru (so)financira tudi raziskovalne projekte iz sheme vodilne agencije. Ta mehanizem je bil razvit med agencijami članicami krovnega evropskega združenja agencij Science Europe.

Dosedanje sodelovanje po principu vodilne agencije z madžarsko agencijo NKFIH ostane nespremenjeno in se bo izvajalo na že uveljavljen način.

Sodelovanje ARIS v EU partnerstvih in projektih shem Obzorja Evropa, Obzorja 2020 in starejših FP

Aktivnosti v povezavi s sodelovanjem Slovenije v programu PRIMA koordinira MVZI. ARIS sledi izhodiščem resornega ministrstva in (so)financira slovenski del skupnega raziskovalnega projekta v skladu s svojimi pravnimi normami v skupnih raziskovalnih projektih PRIMA, ki so na razpisu PRIMA v postopku mednarodne recenzije pozitivno ocenjeni in predlagani v (so)financiranje.

ARIS sodeluje v konzorciju NORFACE. Do leta 2024 je potekalo sofinanciranje projekta, izbranega v okviru programa Governance. ARIS sodeluje pri izvedbi programa CHANSE (Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe), ki združuje 27 financerk raziskovalne dejavnosti iz 24 držav.

ARIS je od leta 2015 kot polnopravna članica aktivno sodelovala v Skupni programski pobudi Urbana Evropa (ang. Joint Programming Initiative Urban Europe, v nadaljnjem besedilu: JPI UE). ARIS je sodelovala na štirih skupnih mednarodnih javnih razpisih JPI UE. Evropska komisija je z novim okvirnim programom Obzorje Evropa opustila sofinanciranje posameznih javnih razpisov (t. i. ERA-Netov) in prešla na sofinanciranje dolgoročnih partnerstev. V okviru JPI UE je tako nastalo evropsko partnerstvo Spodbujanje prehodov na trajnostno prihodnost v mestnih okoljih (ang. Driving Urban Transitions towards a Sustainable and Livable Urban Future – DUT). V letu 2022 je ARIS sodelovala na prvem javnem razpisu v okviru novega partnerstva DUT. V letu 2024 je bil izveden že tretji javni razpis partnerstva DUT, v letu 2025 pa je načrtovan četrti javni razpis partnerstva. Načrtovano je povečanje financiranja za javne razpise DUT zaradi visokokvalitetnih prijav na javni razpis.

Sofinanciranje projektov in programov za krepitev mednarodne mobilnosti slovenskih raziskovalcev in raziskovalnih organizacij ter za spodbujanje mednarodne vpetosti slovenskih prijaviteljev (Investicija C iz Sklada NOO)

Skladno z Načrtom za okrevanje in odpornost ARIS kot izvajalec ukrepa po Uredbi o izvajanju uredbe (EU) o Mehanizmu za okrevanje in odpornost izvaja investicijo Načrta za okrevanje in odpornost Sofinanciranje projektov in programov za krepitev mednarodne mobilnosti slovenskih raziskovalcev in raziskovalnih organizacij ter za spodbujanje mednarodne vpetosti slovenskih prijaviteljev (šifra ukrepa: C3.K8.IC).

Z ukrepom se (so)financirajo slovenske javne raziskovalne organizacije in: a) dejavnost mobilnosti podoktorskih raziskovalcev ali raziskovalk, ki so v okviru mednarodne evalvacije prejeli dobro oziroma odlično ocenjene raziskovalne projekte in zaradi omejenih sredstev niso prejeli (so)financiranja iz sredstev Marie Skłodowska Curie Actions in reintegracijsko dejavnost, po zaključku dejavnosti mobilnosti ter b) reintegracijske aktivnosti po zaključku mobilnosti odličnih raziskovalcev, ki so sicer prejeli sredstva akcije Marie Skłodowska Curie.

Cilj ukrepa je spodbujanje kroženja talentov, izboljšanje mobilnosti slovenskih raziskovalcev in raziskovalk, krepitev znanja in spretnosti na področju raziskovanja, transverzalnih spretnosti, izboljšanje mednarodnih, medsektorskih in interdisciplinarnih izkušenj ter krepitev raziskovalnega potenciala oziroma zaposljivosti v RRI dejavnosti. Z ukrepom se krepijo R&I kompetence in izboljšuje prenos znanja, spodbuja zanimanje za raziskovalce in raziskovalke ter hkrati spodbuja njihova reintegracija v slovenski raziskovalni in gospodarski prostor.

Občanska znanost

Konec leta 2024 je bil objavljen Javni razpis za (so)financiranje izvajanja aktivnosti občanske znanosti, ki je namenjen raziskovalnim organizacijam, ki so vpisane v Evidenco RO in že izvajajo s strani agencije sofinancirani temeljni ali aplikativni raziskovalni projekt. Cilj javnega razpisa je vključevanje javnosti (občanov raziskovalcev) v znanstvenoraziskovalno delo pod vodstvom raziskovalcev in spodbujanje zanimanja javnosti za znanost, inovacije in tehnologijo. S tem se bo znanost približala javnosti in (političnim) odločevalcem ter učinkoviteje prispevala k razvoju družbe, javnosti pa bo omogočeno spoznavanje in boljše razumevanje znanstvenih odkritij ter vloge znanosti in pomena inovacij za dobrobit človeštva. Na podlagi javnega razpisa se bodo sofinancirale aktivnosti v letih 2025 in 2026.

PREJEMNIKI

Prejemniki sredstev so raziskovalne organizacije, to so javni raziskovalni zavodi, univerze, samostojni visokošolski zavodi in gospodarske družbe, ter zasebni raziskovalci, ki pridobijo sredstva na podlagi javnega razpisa in postopka evalvacije.

Prejemniki sredstev za izvajanje projektov morajo biti vpisani v Evidenco RO.

V primeru prijave projektov ERA prijavitelji iz Slovenije z evropskimi in drugimi partnerji kot konzorcij kandidirajo na skupni mednarodni razpis, ki ga objavi sekretariat evropske mreže.

URESNIČEVANJE

Temeljni, aplikativni in podoktorski raziskovalni projekti

Agencija ARIS je novembra 2023 na spletni strani objavila Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2024. Javni razpis za leto 2024 je bil izveden v eni fazi. Na javni razpis je prispelo 995 pravočasnih, popolnih in v predpisani obliki izpolnjenih prijav. 37 prijav na javni razpis ni izpolnjevalo razpisnih pogojev, zato jih je agencija s sklepom zavrnila. Po odstopu treh prijaviteljev od prijave je bilo

v ocenjevanje in v obravnavo na mednarodni panel uvrščenih 955 prijav. Za (so)financiranje je bilo predlaganih 185 raziskovalnih projektov, od tega 15 raziskovalnih projektov v sodelovanju s partnerskimi agencijami.

V okviru Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2024 je bilo za (so)financiranje izbranih 21 podoktorskih projektov.

Agencija ARIS je oktobra 2024 na spletni strani objavila Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2025.

CRP

V letu 2024 je agencija v okviru CRP v soglasju z 22 udeleženci pripravila Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2024« v letu 2024. Predmet javnega razpisa so bili tematski sklopi in teme v okviru naslednjih težišč:

- Težišče 1: Vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba,
- Težišče 2: Visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse,
- Težišče 3: Učenje za in skozi vse življenje,
- Težišče 4: Ohranjeno zdravo naravno okolje,
- Težišče 5: Visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.

Na Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2024« v letu 2024 je prispelo 111 pravočasnih, popolnih in v predpisani obliki izpolnjenih prijav. V ocenjevalni postopek in v obravnavo je bilo uvrščenih 111 prijav. Za sofinanciranje je bilo izbranih 77 raziskovalnih projektov.

V letu 2024 je agencija v okviru CRP »Naša hrana, podeželje in naravni viri« v letu 2024 v soglasju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravila Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »Naša hrana, podeželje in naravni viri« v letu 2024. Predmet Javnega razpisa CRP »Naša hrana, podeželje in naravni viri« so bili tematski sklopi in teme v okviru naslednjih težišč:

- Težišče 1: Pametno, odporno in konkurenčno kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in živilskopredelovalni sektor,
- Težišče 2: Varovanje okolja in trajnostno upravljanje z naravnimi viri,
- Težišče 3: Kakovost življenja, varna in zdrava hrana, krepitev gospodarske aktivnosti na podeželju,
- Težišče 4: Oblikovanje in prenos znanja in na dejstvih utemeljena politika.

Na Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »Naša hrana, podeželje in naravni viri« v letu 2024 je prispelo 35 pravočasnih, popolnih in v predpisani obliki izpolnjenih prijav. Ena prijava ni izpolnjevala razpisnih pogojev, zato jo je agencija s sklepom zavrnila. V ocenjevalni postopek in v obravnavo je bilo uvrščenih 34 prijav. Za sofinanciranje je bilo izbranih 28 raziskovalnih projektov.

Podporni instrumenti za spodbujanje prijav na razpise Evropskega raziskovalnega sveta (ERC)

V letu 2024 je šest slovenskih raziskovalcev pričelo z izvajanjem projektov ERC (Starting Grant, Consolidator Grant ali Advanced Grant), k čemur so svoj del prispevali tudi podporni instrumenti agencije ERC. Agencija je v letu 2024 pričela s (so)financiranjem 12 raziskovalnih projektov ERC perspektiva (predhodno imenovani raziskovalni projekti ERC komplementarne sheme). Poleg tega je agencija pričela v letu 2024 (so)financirati obisk pri nosilcih projektov ERC enemu slovenskemu raziskovalcu (ERC fokus). V okviru javnega razpisa za ERC potencial je bil odobren en raziskovalni projekt, ki se je pričel (so)financirati v letu 2024. Odobrenih je bilo tudi pet raziskovalnih projektov

nova obzorja s pričetkom financiranja v letu 2024. V letu 2024 je bil objavljen razpis ERC – PoC – potencial, na katerem je bil odobren en projekt s pričetkom financiranja v letu 2025.

Pečat odličnosti Marie Skłodowska-Curie Actions COFUND

Agencija je v letu 2023 objavila dva javna poziva za (so)financiranje sheme podoktorskega usposabljanja Marie Skłodowska-Curie COFUND – pečat odličnosti; v (so)financiranje je bila izbrana ena shema doktorskega študija. V letu 2023 je bila na podlagi prvega Javnega poziva za (so)financiranje sheme podoktorskega usposabljanja Marie Skłodowska-Curie COFUND – pečat odličnosti v (so)financiranje izbrana ena shema doktorskega študija, ki je tudi pričela z izvajanjem v letu 2023. Za shemo podoktorskega usposabljanja v okviru drugega javnega poziva pa je agencija v letu 2023 objavila drugi javni poziv in postopek izbora zaključila v letu 2024. Tudi v okviru tega poziva je bila odobrena ena shema.

Pečat odličnosti Marie Skłodowska-Curie

ARIS je v letu 2024 omogočila oddajo prijav za (so)financiranje raziskovalnih projektov Marie Skłodowska-Curie – pečat odličnosti na podlagi neposredne pogodbe. Tri prijave v okviru tega instrumenta bodo s financiranjem začele v letu 2025.

Mednarodni projekti

V letu 2024 je bilo na podlagi sheme (so)financiranja raziskovalnih projektov Weave, pri kateri (so)financiranje poteka na podlagi neposredne pogodbe, možno pri ARIS oddati prijavo slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta Weave v sodelovanju z osmimi tujimi vodilnimi agencijami (FWO, FWF, NCN, GA ČR, SNSF, FNR, HRZZ, DFG). Omogočena je bila tudi oddaja prijave z madžarsko vodilno agencijo NKFIH. Za (so)financiranje je bilo v letu 2024 sprejetih skupaj 29 raziskovalnih projektov Weave in v sodelovanju z madžarsko vodilno agencijo NKFIH, kjer je ARIS delovala v vlogi partnerske agencije.

Mednarodna partnerstva

PRIMA je partnerstvo 19 držav za raziskave in inovacije v Sredozemlju, ki ga upravlja skupni sekretariat. Osredotoča se na upravljanje z vodami, kmetijske sisteme in agroživilske verige. V okviru mednarodnega razpisa PRIMA 2024 je šest slovenskih prijaviteljev sodelovalo v mednarodnem konzorciju. Štirje so napredovali v drugo fazo, trije projekti s slovenskimi partnerji pa so bili predlagani za (so)financiranje in potrjeni s strani MVZI.

Evropsko partnerstvo Spodbujanje prehodov na trajnostno prihodnost v mestnih okoljih DUT (Driving Urban Transitions) povezuje 67 partnerjev iz 28 držav ter podpira trajnostne mestne prehode. Leta 2024 je agencija (so)financirala 3 projekte DUT v skupni vrednosti 135.384,56 evra.

Konzorcij CHANSE - Sodelovanje humanistike in družboslovja v Evropi (Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe), ki povezuje raziskave humanistike in družboslovja, združuje 24 organizacij. Leta 2024 je agencija (so)financirala 2 projekta v višini 64.713,56 evra. V sklopu razpisa Wellbeing 2023 je bil oktobra 2024 za (so)financiranje izbran en projekt s slovenskim partnerjem, ki se bo začel izvajati leta 2025.

Sofinanciranje projektov in programov za krepitev mednarodne mobilnosti slovenskih raziskovalcev in raziskovalnih organizacij ter za spodbujanje mednarodne vpetosti slovenskih prijaviteljev (Investicija C iz Sklada NOO)

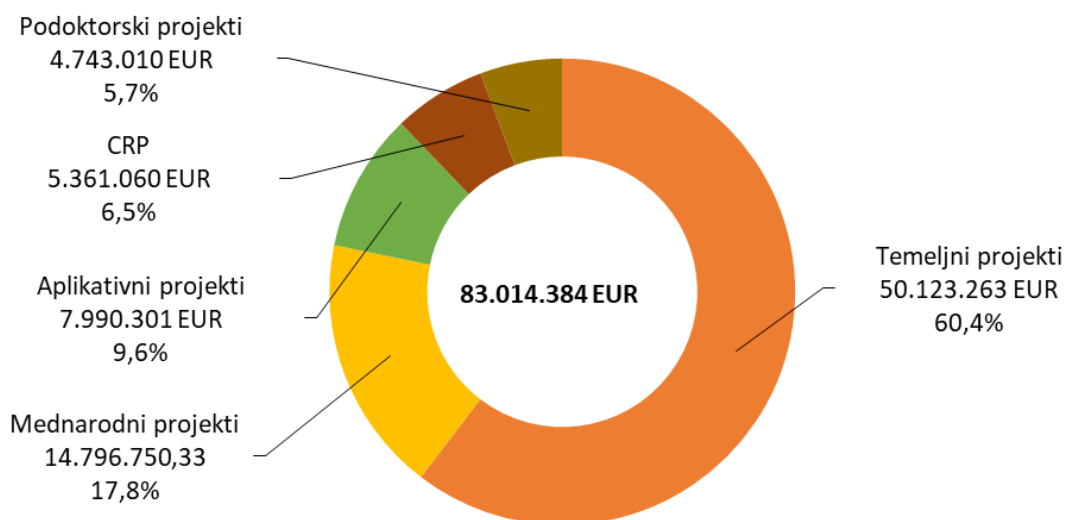
Ukrep zagotavlja sinergije različnih virov financiranja in podpira odlične projekte na ravni EU. Cilji vključujejo izboljšanje javnih naložb v RRI, znanstvene odličnosti, povezovanja raziskav z inovacijami ter večjo mobilnost in vlaganja v mlade raziskovalce.

ARIS bo še nadalje (so)financiral projekte za mobilnost raziskovalcev, krepitev kadrovskih kapacitet in prenos znanja prek mednarodnega sodelovanja, financirano iz sredstev NOO.

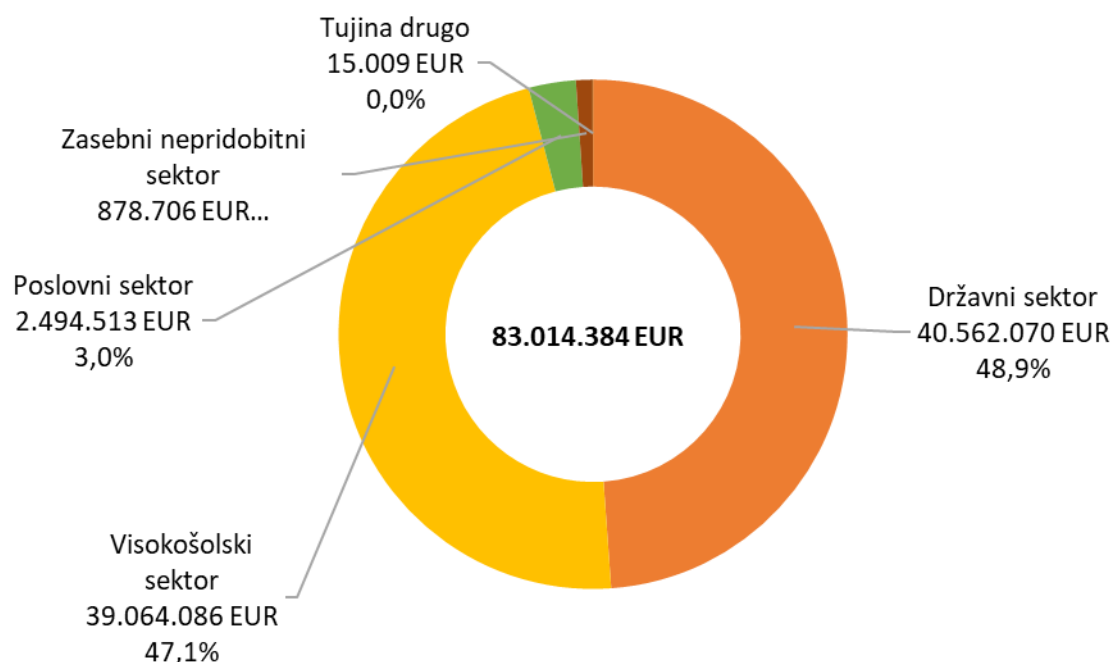
Na 31. 12. 2024 je bilo sklenjenih 25 pogodb o (so)financiranju.

ANALITIČNI ELEMENTI

Grafikon 6: Sredstva za raziskovalne projekte po posameznih aktivnostih v evrih in deleži v odstotkih v letu 2024

Grafikon 7: Sredstva za raziskovalne projekte po sektorjih dejavnosti v evrih in deleži v odstotkih v letu 2024

2.1.5. Projekt 3330-23-0005 – Mednarodno znanstvenoraziskovalno sodelovanje 2023–2027

NAMEN

Z znanstvenoraziskovalno aktivnostjo v mednarodnem okolju ARIS povečuje vlogo Slovenije pri snovanju evropske znanstvenoraziskovalne in razvojne politike ter soustvarja in odpira priložnosti za izmenjavo znanja z mehanizmi aktivnega spodbujanja vključevanja slovenskih raziskovalnih organizacij, znanstvenih združenj in razvojnih ustanov ter njihovih raziskovalcev in raziskovalk v svetovni in evropski raziskovalni prostor. S spodbujanjem znanstvenoraziskovalne aktivnosti v mednarodnem okolju ARIS povečuje mobilnost raziskovalcev v obe smeri.

V okviru proračunske postavke Mednarodno znanstveno sodelovanje je agencija ARIS s sredstvi državnega proračuna v letu 2024 izvajala in (so)financirala naslednje aktivnosti:

- bilateralne raziskovalne projekte;
- aktivnosti bilateralnega sodelovanja – dvostransko sodelovanje;
- gostovanja pri vodjih projektov ERC - ERC fokus;
- popularizacija znanosti.

Del mednarodnega sodelovanja se odvija pod postavko projekti (točka 2.1.4.).

PREJEMNIKI

Prejemniki sredstev iz proračunske postavke Raziskovalne aktivnosti v mednarodnem okolju so lahko:

- javni raziskovalni zavodi;
- visokošolski zavodi;
- javni samostojni visokošolski zavodi;
- zasebni raziskovalci;

- osebe javnega in zasebnega prava.

URESNIČEVANJE

Bilateralni raziskovalni projekti

Znanstvenoraziskovalno sodelovanje med Republiko Slovenijo ter Komisariatom za alternativne energije in atomsko energijo (CEA) Francoske republike se izvaja na podlagi javnih razpisov. Predmet javnega razpisa je (so)financiranje dvoletnih bilateralnih raziskovalnih projektov. V letu 2024 je bilo na podlagi Javnega razpisa za (so)financiranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo ter Komisariatom za alternativne energije in atomsko energijo (CEA) Francoske republike v letih 2025–2026 v (so)financiranje izbranih pet bilateralnih raziskovalnih projektov, ki so se pričeli izvajati v letu 2024.

V letu 2024 je bil objavljen Javni razpis za (so)financiranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja (bilateralnih raziskovalnih projektov) med Republiko Slovenijo in Ljudsko republiko Kitajsko v letih 2025–2028. Predmet javnega razpisa je (so)financiranje znanstvenoraziskovalnega dela sodelovanja raziskovalcev iz obeh držav.

Aktivnosti bilateralnega sodelovanja – dvostransko sodelovanje

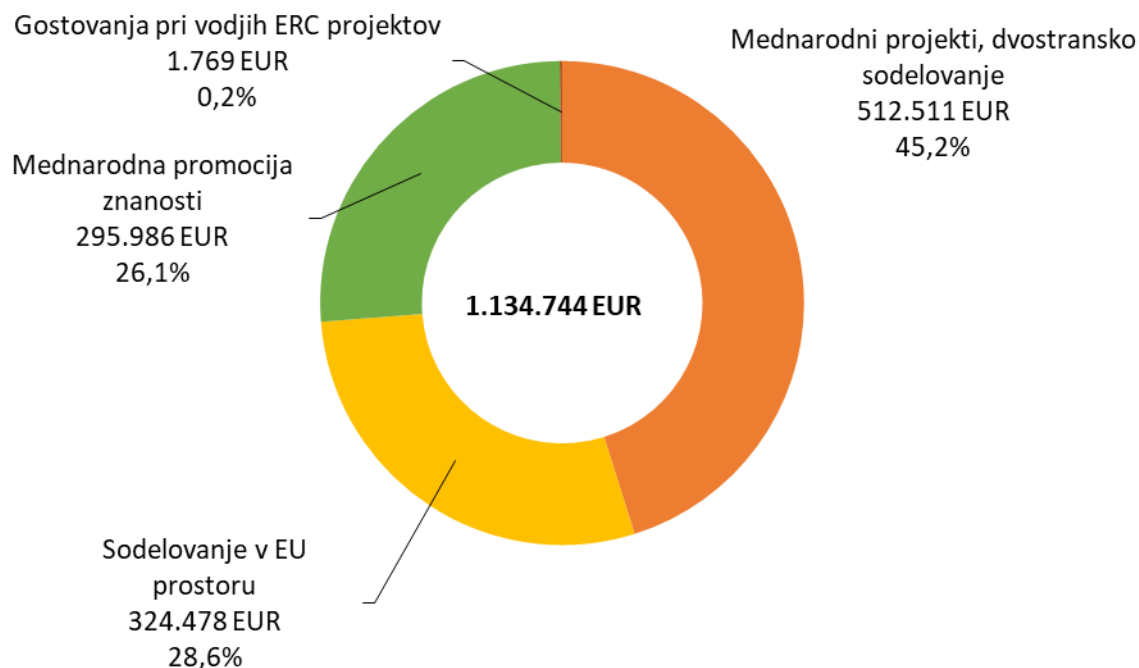
Mednarodno bilateralno znanstvenoraziskovalno sodelovanje je v letu 2024 potekalo v koordiniranem sodelovanju ministrstva, pristojnega za znanost, in ARIS. S programom mednarodnega bilateralnega znanstvenoraziskovalnega sodelovanja je zagotovljen prenos znanja iz širšega svetovnega okolja v Slovenijo in obratno. Aktivnosti bilateralnega sodelovanja se izvajajo predvidoma od 24 do 36 mesecev v obeh državah.

Popularizacija znanosti

V okviru javnega razpisa za sofinanciranje aktivnosti v zvezi s popularizacijo slovenske znanosti in povezovanjem znanstvenih dosežkov se spodbuja popularizacija slovenske znanosti v tujini, in sicer tam, kjer se zagotavlja primerna mednarodna in strokovna udeležba ter povezovanje znanstvenih dosežkov. Program omogoča sodelovanje s slovenskimi raziskovalnimi organizacijami ter raziskovalkami in raziskovalci, ki delujejo v tujini. V javni razpis so vključene inovativne aktivnosti za promocijo slovenske znanosti v tujini s ciljem podpore novim, prodornim idejam na področju promocije in komuniciranja znanosti.

ANALITIČNI ELEMENTI

Grafikon 8: Sredstva za mednarodno sodelovanje po posameznih aktivnostih v evrih in deleži v odstotkih v letu 2024

2.1.6. Ukrepi ARIS na področju znanstvenoraziskovalne politike iz naslova Evropske kohezijske politike (v nadaljevanju: EKP) 2021–2027

NIO iz programa EKP v dogovoru z MVZI

ARIS je v letu 2024 vsebinsko pripravljala in z MVZI usklajevala razpisno dokumentacijo NIO (izvajanje je ARIS krovno omogočeno od 8. 11. 2024 dalje s podpisom Sporazuma EKP 2021-2027, pri čemer je za formalno izvajanje vsakega posameznega NIO potrebno skleniti še Pogodbo o izvajanju javnega razpisa med posredniškim in izvajalskim telesom). Objava spodaj naštetih NIO je bila planirana v četrtem kvartalu leta 2024, vendar se je iz objektivnih razlogov (glej poglavje 1.3 Izvajanje aktivnosti na inovacijskem področju) premaknila v leto 2025.

JP NAP - Javni poziv za (so)financiranje nadgradnje aplikativnih projektov ARIS v skladu s Slovensko strategijo trajnostne pametne specializacije: namen JP NAP je podpora aplikativnim raziskavam, ki so ključnega pomena z vidika prenosa znanja in njegove komercializacije – nadgradnja uspešno zaključenih aplikativnih projektov, financiranih s strani agencije ARIS. Cilji JP NAP so izvedba projektov nadgradnje aplikativnih projektov, uspešno zaključenih na ARIS, ki jih bodo izvajale raziskovalne organizacije prek učinkovitega sodelovanja z gospodarstvom na področjih S5. Cilji so povezovanje akademske sfere z gospodarstvom ter hkrati krepitev raziskovalnega potenciala institucij znanja in razvojno naravnanih gospodarskih subjektov z vključevanjem raziskovalcev s potrebnim znanjem in veščinami, potrebnimi za izvedbo projektov; povečanje možnosti za doseganje skupnih rezultatov raziskav, ki bodo podlaga za potencialne patentne prijave in bodo prispevali k povečanju možnosti za komercializacijo rezultatov.

JR RZK - Javni razpis za spodbujanje raziskovalcev na začetku kariere: namen JR RZK je vzpostaviti povezavo med raziskovalnim in podjetniškim okoljem, kjer bo povezovalni člen raziskovalec na začetku

kariere. JR RZK predstavlja vzvod za večjo povezanost in sodelovanje med javnimi raziskovalnimi organizacijami in gospodarstvom ter posledično spodbuja večanje vlaganj zasebnega sektorja v raziskave, razvoj in inovacije. Cilji JR RZK: spodbuditi izvedbo neodvisnih raziskav (raziskovalnih projektov) JRO v okviru sodelovanja z gospodarstvom (z gospodarskimi subjekti). Neodvisne raziskave za več znanja in boljše razumevanje so izvedene v splošno korist in za potrebe gospodarstva kot celote, ne pa posameznega sodelujočega gospodarskega subjekta, pri čemer se rezultati sodelovanja splošno, obsežno, nediskriminatorno in neizključujoče razširjajo in se kakršne koli pravice intelektualne lastnine, ki izhajajo iz dejavnosti JRO, v celoti pripišejo JRO; spodbuditi raziskovalne aktivnosti raziskovalcev na začetku kariere v okviru JRO preko sodelovanja v programskih skupinah; okrepitev povezovanja med akademsko sfero in gospodarstvom ter hkrati krepitev raziskovalnega potenciala institucij znanja in razvojno naravnanih gospodarskih subjektov; prenos znanja in dobrih praks iz tujine, ki bodo imele vpliv na RRI aktivnosti, ustvarjanje novega znanja in njegovo uporabo v okviru raziskovalnih projektov.

JR RRP TRL 3-6 - Javni razpis »Spodbujanje raziskovalno-razvojnih programov TRL 3-6«: JR RRP TRL 3-6 bo namenjen spodbujanju izvajanja raziskovalno razvojnih sodelovalnih projektov, ki povezujejo akademsko sfero in gospodarstvo ter združujejo znanja in kompetence za razvoj novih produktov, storitev in procesov ter za uporabo novih tehnologij na prednostnih področjih S5. V okviru partnerstev med institucijami znanja in gospodarskimi subjekti se bosta spodbujali priprava in izvedba projektov, ki bodo izkazovali koncentracijo znanja in kompetenc, znanstveno in tehnološko odličnost, tržni potencial v globalnih mrežah in verigah vrednosti, sposobnost vlaganja lastnih sredstev in trajnost projektov tudi po obdobju sofinanciranja. Cilj sofinanciranja je podpreti projekte, usmerjene k novim produktom in storitvam z visoko dodano vrednostjo in z izkazanim tržnim potencialom na mednarodni ravni ter posledično večje konkurenčnosti na globalni ravni.

2.2. Delovanje na področju inovacijske dejavnosti ter ostale dejavnosti iz sredstev NOO in EKP 2021–2027

2.2.1 Aktivnosti ARIS, vezane na izvajanje NOO (MVZI)

Sofinanciranje dolgoročnejših velikih raziskovalno-inovacijskih sodelovalnih programov na lestvici od TRL 3-6

Skladno z Načrtom za okrevanje in odpornost ARIS kot izvajalec ukrepa po Uredbi o izvajanju uredbe (EU) o Mehanizmu za okrevanje in odpornost izvaja investicijo Načrta za okrevanje in odpornost Sofinanciranje dolgoročnejših velikih raziskovalno-inovacijskih sodelovalnih programov na lestvici od TRL 3-6 (šifra ukrepa: C3.K8.IB).

Cilj ukrepa je zagotovitev skladnosti in koherentnosti spodbujanja raziskovalnih oziroma raziskovalno inovacijskih projektov sodelovanja med raziskovalnimi organizacijami in gospodarstvom na različnih nivojih stopnje tehnološkega razvoja. Na projektni ravni se krepi sodelovanje med različnimi deležniki inovacijskega ekosistema, hkrati se koherentnost zagotavlja s povezovanjem financiranja različnih stopenj tehnološkega razvoja. Na ta način se zagotavlja večja predvidljivost RR instrumentov.

ARIS je v letu 2023 izvedla izbor štirih velikih konzorcijev in bo do 30. 6. 2026 izvajala sofinanciranje raziskovalno-inovacijskih projektov v podporo digitalizaciji in zelenemu prehodu, kjer se bodo sofinancirali dolgoročnejši veliki raziskovalno-inovacijski sodelovalni programi. Projekti je ocenil European Science Foundation skladno z odločitvijo Znanstvenega sveta ARIS, v okviru izjeme Splošnega akta o postopkih, ki predvideva pilotne raziskovalne projekte, kljub temu da gre za inovacijske projekte TRL3-6. V letu 2024 je ARIS izvajal spremljavo tega ukrepa.

2.2.2.1. NIO iz programa EKP v dogovoru z MVZI

JR EUROSTARS - Javni razpis Eurostars 3, v okviru iniciative EUREKA za obdobje 2025 - 2029: namen JR EUROSTARS je sofinanciranje mednarodnih raziskovalno-inovacijskih projektov slovenskim partnerjem v mednarodnih konzorcijih. Končni cilj vsakega projekta, da prejme oznako Eurostars, mora biti nov izdelek, postopek ali storitev. Javni razpis se izvaja v povezavi z mednarodnim razpisom programa Eurostars 3: »Eurostars joint transnational call for proposals«, ker smo vključeni v skupno ocenjevanje in potrjevanje mednarodnih R&I projektov. Slovenija sodeluje v okviru podpisanega sporazuma za sodelovanje v Obzorje Partnerstvu za inovativna MSP (Eurostars).

JR EUREKA - Javni razpis za dodelitev spodbud v okviru iniciative EUREKA 2025 - 2029: Namen JR EUREKA je sofinanciranje mednarodnih raziskovalno inovacijskih projektov slovenskim partnerjem v mednarodnih konzorcijih programa Eureka "network projects". Končni cilj vsakega projekta, da prejme oznako Eureka, mora biti nov izdelek, postopek ali storitev. Javni razpis je del mednarodnega programa Eureka, v katerem sodeluje 49 držav članic mednarodnega sodelovanja Eureka, katerega članica je Slovenija od leta 1994.

JR POSPEŠEVALNIK - Javni razpis EIC POSPEŠEVALNIK za obdobje 2025-2029

Namen JR POSPEŠEVALNIK je spodbujanje naložb v raziskave, razvoj in inovacije ter vzpostavljanje povezav in sinergij med podjetji in raziskovalnimi institucijami za razvoj novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev in sodelovanje v mednarodnih raziskovalnih projektih slovenskih prijaviteljev v programe Obzorja na podlagi prejetega pečata odličnosti.

JR RVG - Javni razpis Raziskovalci v gospodarstvu (JR RVG): namen javnega razpisa je spodbujanje novih zaposlitev raziskovalcev v gospodarstvu in s tem krepitev raziskovalnih oddelkov. NIO je usmerjen v raziskovalce, ki si želijo pridobiti izkušnje za soočanje z izzivi v gospodarstvu, ter podjetja, ki si želijo pridobiti kakovostne človeške vire za krepitev raziskovalno razvojnih in inovacijskih timov.

2.2.2.2. NIO iz programa EKP v dogovoru z MGTŠ

ARIS je v letu 2024 vsebinsko pripravljala in usklajevala razpisno dokumentacijo NIO tudi z MGTŠ, za katerega je na podlagi sklenjenega Sporazuma EKP 2021–2027 od 19. 11. 2024 tudi formalno v vlogi izvajalskega telesa. Objava spodaj naštetih NIO je bila planirana v četrtem kvartalu leta 2024, vendar je bila iz objektivnih razlogov (glej poglavje 1.3 Izvajanje aktivnosti na inovacijskem področju) premaknjena v leto 2025.

RRI aktivnosti Zasavje: namen je prek sofinanciranja RRI in demonstracijsko pilotnih projektov prispevati h gospodarskemu prestrukturiranju premogovnih regij. Sofinanciranje operacij, katerih cilj je razvoj novega ali bistveno izboljšanega izdelka, storitve ali procesa, primerne za umestitev na trg in sofinanciranje operacij, katerih cilj je razvoj, testiranje oz. demonstracija novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev z visoko dodano vrednostjo in s tržnim potencialom v premogovni regiji Zasavje. *MGTŠ je dne 30. 12. 2024 z dopisom št. 303-22/2023/55 obvestilo, da se bosta razpisa izvajala v primeru zagotovitve novih sredstev za razpisa. Do zagotovitve novih sredstev se bodo aktivnosti na obeh razpisih ustavile.*

RRI aktivnosti SAŠA: namen je prek sofinanciranja RRI in demonstracijsko pilotnih projektov prispevati h gospodarskemu prestrukturiranju premogovnih regij. Sofinanciranje operacij, katerih cilj je razvoj novega ali bistveno izboljšanega izdelka, storitve ali procesa, primerne za umestitev na trg in sofinanciranje operacij, katerih cilj je razvoj, testiranje oz. demonstracija novih ali izboljšanih izdelkov,

procesov ali storitev z visoko dodano vrednostjo in s tržnim potencialom v premogovni regiji SAŠA. MGTŠ je dne 30. 12. 2024 z dopisom št. 303-22/2023/55 obvestilo, da se bosta razpisa izvajala v primeru zagotovitve novih sredstev za razpisa. Do zagotovitve novih sredstev se bodo aktivnosti na obeh razpisih ustavile.

RRI: namen je sofinanciranje izvajanja inovativnih, raziskovalno-razvojnih projektov podjetij ali konzorcijev za nove ali izboljšane proizvode, procese ali storitve, do stopnje, da so potrjeni v končni obliki ter primerni za uporabo v realnem okolju.

Demo piloti: namen je sofinanciranje izvajanja inovativnih, pilotnih/demonstracijskih projektov konzorcijev podjetij.

Cilji s področja inovacijske dejavnosti za izvajanje inovacijske dejavnosti in spodbujanje inovacij:

V letu 2024 so bili planirani pred objavo vsakega posameznega od naštetih inovacijskih razpisov po en, po potrebi in glede na povpraševanje lahko tudi več informacijskih dni. Ta aktivnost zaradi ne-objave inovacijskih razpisov in pozivov v letu 2024 ni bila izvedena in je planirana v letu 2025, ko bodo razpisi objavljeni in redno promovirani skladno s Komunikacijskim načrtom ARIS.

Na rednih dogodkih v organizaciji ARIS in NOO za krepitev kompetenc deležnikov inovacijskega ekosistema so bili poleg domačih in tujih strokovnjakov s področja inovacij kot tarčna publika vabljeni tudi inovativni raziskovalci in inovativna podjetja kot potencialni prijavitelji in/ali dobitniki projektov.

ARIS se je v letu 2024 aktivno in z vabljenimi prispevki udeleževala nacionalnih in mednarodnih dogodkov, organiziranih s strani drugih slovenskih in tujih deležnikov s ciljem promocije podprtih projektov in mednarodnega sodelovanja na področju inovacij ter mreženja zainteresiranih deležnikov.

ARIS in MVZI sta se v letu 2024 zaradi neustreznosti podatkovnih in informacijskih podpor v okviru perspektive 2021–2027 in neskladja s pravnimi podlagami za delovanje ARIS s posebnim dogovorom zavezala, da si bosta aktivno in sodelujoče prizadevala pri MKRR in MF doseči, da najkasneje do začetka in za namen izvajanja nove finančne perspektive vzpostavita informacijski sistem, ki bo omogočal, da proces financiranja upravičencev zagotavlja ARIS kot izvajalsko telo.

ARIS in MVZI sta v letu 2024 z namenom bolj pregledne predaje instrumentov različnih ministrstev v izvedbo v ARIS sklenila »Protokol o načinu izvedbe postopkov prenosa, prevzema in izvajanja instrumentov med ministrstvi in javno agencijo za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije«.

Čeprav ocenjevanje projektov po trenutno veljavnem ZZrID poteka po Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo (ZPoP), kjer je sistem ocenjevanja relativno siromašnejši od predvidenega za znanstvenoraziskovalni del skladno z ZZrID, ki ga izvaja ARIS, je ARIS, glede na načrtovano novelo ZZrID, ki predvideva poenotenje obeh sistemov ocenjevanja, vzpostavil simulacijo ocenjevanja za inovacijski del kot vzporednico procesom iz znanstvenoraziskovalne dejavnosti in v zvezi s tem dne 23. 7. 2024 sprejel »Pravila o protokolu izvedbe postopkov za (so)financiranje inovacijske dejavnosti« in uskladi interni Postopkovnik za izvajanje EKP. Vzpostavitev seznama recenzentov in njihovo upravljanje s ciljem transparentnih in neodvisnih evalvacij projektov je bila uvrščena tudi v finančni načrt skladno z izhodišči MVZI. ARIS je v prvi polovici 2024 že izvedel nadgradnjo sistema recenzentov na način, da je od obstoječih recenzentov v bazi pridobil informacijo o tem, ali in na katerih področjih višjih TRL ter industrijskega ekosistema bi lahko načeloma sodelovali v evalvacijskih postopkih.

2.3.1. Letni načrt izvajanja nadzora v raziskovalnih organizacijah z opisi aktivnosti

Nadzor namenske porabe sredstev v raziskovalnih organizacijah temelji na:

- administrativnem pregledu vseh letnih finančnih poročil, ki jih raziskovalne organizacije (v nadaljnjem besedilu: RO) izpolnjujejo na standardiziranih obrazcih za preteklo leto in
- izvedenih nadzorih namenske porabe sredstev pri raziskovalnih organizacijah in drugih prejemnikih sredstev za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti na podlagi predloga Komisije za namensko porabo sredstev in
- dodatno izvedeni nadzori, glede na ugotovljena pomembna odstopanja v okviru administrativnega pregleda letnih finančnih poročil.

ARIS je načrtoval izvedbo nadzorov nad porabo sredstev s strani zunanjega pooblaščenega revizorja in državnega notranjega revizorja, zaposlenega na ARIS, z določitvijo vzorca prejemnikov na podlagi prejetih finančnih poročil, in sicer glede na obseg nakazanih sredstev, zastopanost pregleda po vseh tipih in druge pridobljene informacije.

Sredstva za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti so se v letu 2023 in 2024 povečala, prav tako novi ZZrID dopušča več avtonomnosti raziskovalnim organizacijam pri načrtovanju in porabi sredstev, zato je ARIS v letu 2024 izvedla kadrovske okrepitve področja nadzora nad namensko porabo proračunskih sredstev.

ARIS je v prvi polovici leta 2024 pozvala RO k predložitvi finančnih poročil za leto 2023, izvedla pregled vseh finančnih poročil in na njihovi podlagi sprejela potrebne ukrepe. ARIS je dodatno preverila finančno poročanje RO z izvedbo nadzora nad namensko porabo pri RO. Nadzor nad namensko porabo sredstev za leto 2023 je izveden v drugi polovici leta 2024 pri 37 RO, od tega pri 25 prejemnikih s strani pooblaščenih revizijskih družb in pri 12 prejemnikih z nadzori, ki jih je izvedel zaposleni na ARIS.

Poleg preveritev namenske porabe sredstev v revizijski vzorec vključenih raziskovalnih projektov in aktivnosti v okviru stabilnega financiranja, je nadzor vključeval tudi nadzor namenske porabe sredstev v okviru stabilnega financiranja za posamezne raziskovalne programe in mlade raziskovalce. V nadzor so bile vključene tudi druge financirane aktivnosti revidiranih RO, pregled pogodb o zaposlitvi raziskovalcev v RO glede na podatke, sporočene v evidence ARIS. Na podlagi Analize finančnih poročil o namenski porabi sredstev in Poročil o izvedenih nadzorih pri posameznih RO (Poročilo o revidiranju namenske porabe sredstev za sofinanciranje izvajanja raziskovalne dejavnosti), je ARIS pripravila Končno poročilo o izvedenih nadzorih za leto 2024, izvedla ustrezne ukrepe in prejemnikom za nenamensko in/ali nezakonito porabo sredstev izstavila zahteve za vračila sredstev. ARIS je o izvedenih ukrepih poročala v ločenem poročilu, to je Poročilo o ukrepih ARIS na podlagi nadzora namenske porabe sredstev raziskovalnih organizacij za leto 2023.

ARIS o poteku nadzora poroča MVZI. Končno poročilo o izvedenem nadzoru ARIS do konca tekočega leta za preteklo leto objavi na svoji [spletni strani](#).

Načrt izvajanja nadzora nad namensko porabo javnih sredstev na raziskovalnih organizacijah, ki se zagotavljajo iz sredstev evropske kohezijske politike in sredstev NOO, ki jih zagotavlja MVZI ter sredstev, ki jih zagotavljajo druga ministrstva je opredeljen ločeno v okviru posamezne pogodbe oz. sporazuma, ki jih ARIS sklene z ministrstvi.

2.3.2. Promocija in širjenje znanstvenih spoznanj

Temeljni cilj aktivnosti na področju komuniciranja z javnostmi je doseganje bolj kvalificiranega poročanja ter javne razprave o znanosti in delovanju znanstvenoraziskovalnega sistema v Republiki Sloveniji. Komuniciranje z javnostmi temelji na treh vrednotah: odprtost, odzivnost in informativnost. Odprtost razumemo kot dialog, odzivnost kot ažurnost, informativnost pa kot vsebinsko celostno obveščanje o aktualnih temah in medijsko izpostavljenih vprašanjih.

ARIS od leta 2014 povečuje aktivnosti na področju promocije znanosti. Pri tem sledimo evropskim zgledom, kjer je naraščajoč pomen promocije znanosti povezan z doprinosom znanosti k razvoju na znanju temelječe družbe. Treba je graditi in krepiti odnos in vzajemnost med znanstvenim raziskovanjem in izzivi sodobne družbe.

ARIS je v letu 2024 pripravila novo strategijo komuniciranja.

Splošni cilj ARIS na področju komuniciranja je:

- zagotavljanje celovitega, objektivnega in verodostojnega sporočanja ter spodbujanje javnih razprav v znanstvenoraziskovalni in inovacijski skupnosti v Sloveniji.

Temeljni komunikacijski cilj je sprotno in učinkovito komuniciranje o nalogah in dejavnosti ARIS:

- obveščanje ciljnih javnosti o javnih razpisih in pozivih, spremembah pri izvajanju ter optimizaciji instrumentov podpore ter njihovi uspešnosti.

Hkrati želi ARIS s svojim komuniciranjem pomagati graditi javno podobo znanosti in inovacij, povečati njuno pojavnost in prepoznavnost v splošni javnosti, okrepiti zaupanje (strokovne) javnosti v znanost in inovacije. Zato sta pomembna tudi sekundarna komunikacijska cilja:

- opolnomočenje raziskovalne in inovacijske skupnosti za sprotno in samostojno komuniciranje znanosti in inovacij vsem ciljnim skupinam;
- srednjeročno pa tudi učinkovito komuniciranje identitete in področij delovanja nove agencije z namenom dodatne promocije področja inovativnosti v Sloveniji.

2.3.3. Zagotavljanje javno dostopnih analiz

ARIS zagotavlja javnosti temeljne podatke o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti.

Splošni analitski podatki o izvajanju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti v primerjalnem smislu med leti in s svetovnim okoljem so na voljo na spletni strani ARIS pod rubriko Pregledi in analize, na podstrane Mednarodne primerjave, Obseg in struktura financiranja ter Analize. Rubriki Mednarodne primerjave ter Obseg in struktura financiranja sta na voljo tudi v angleškem jeziku. Rubrika Mednarodne primerjave je namenjena primerjavam med državami članicami EU. V rubriki so zbrani bibliometrijski in nekateri ključni statistični podatki. Viri podatkov so SURS, Eurostat, InCites, SciVal, EIS, Evropski patentni urad in drugi.

V rubriki Obseg in struktura financiranja so analitsko obdelani in prikazani podatki o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jo financira ARIS iz proračuna Republike Slovenije. Prikazani so tudi podatki za posamezna pretekla leta, ki jih je financirala ARIS. Predstavitev pri najpomembnejših instrumentih vključuje prikaze o porazdelitvah po vsebinskih sklopih, po letih, po raziskovalnih področjih ter po starosti in spolu izvajalcev. Te porazdelitve dajejo vpogled v spreminjanje financiranja po namenih in po področjih ter v starostno in spolno strukturo raziskovalcev, ki jih financira ARIS. Podatki so prikazani tako po številu raziskovalcev kot po ekvivalentih polnega delovnega časa, kar je

tudi običajna statistična kategorija. Podatki na spletni strani se enkrat letno ažurirajo in sicer takoj, ko so na voljo najnovejši podatki za zgoraj opisana področja.

Sektor za analize je odgovoren za redno in pravočasno poročanje podatkov Statističnemu uradu RS in Ministrstvu za finance. V okviru poročanja podatkov o državnih pomočeh, je Agencija ARIS tudi v letu 2024 na spletu objavila poročilo o strukturi, rezultatih in učinkih raziskovalnih projektov v okviru dodeljenih shem državnih pomoči v letu 2023.

Novoustanovljeni sektor za analize se je v letu 2024 kadrovsko okrepil in pripravil osnutek strategije delovanja sektorja, hkrati pa prevzel centralno vlogo zbiranja, obdelave in analiziranja podatkov. Nabor nalog, ki jih opravlja sektor, se je močno razširil, kar skupaj s težavnim pridobivanjem podatkov predstavlja glavno omejitev za razvojno delo.

2.3.4. Evalvacija za izvedbo variabilnega dela stabilnega financiranja – institucionalna evalvacija

ARIS si je prizadevala uskladiti ustrezni izvedbeni model evalvacije z deležniki z raziskovalnega prostora glede izračuna variabilnega dela stabilnega financiranja, saj je takšno sistemsko evalvacijo mogoče izvesti izključno v sodelovanju z njimi. Predlog zaključnih komentarjev novele ZZrID in predlog novega splošnega akta o evalvacijah in izvajanju stabilnega financiranja sta bila v začetku julija 2024 posredovana iz ARIS na resorno ministrstvo.

Tretji odstavek 25. člena ter 104. člen veljavnega ZZrID sicer določata, da se v četrtem letu prvega pogodbenega obdobja, tj. v letu 2025, največ 5 % vsote sredstev ISF in PSF razdeli ob upoštevanju opredeljenih kazalnikov evalvacije raziskovalnih organizacij po kriterijih znanstvene odličnosti, mednarodne vpetosti in družbenega in gospodarskega vpliva, pri čemer se nobenemu od prejemnikov stabilnega financiranja ne smejo sredstva zmanjšati za več kot 3 %. 23. člen veljavnega Splošnega akta o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti določa formulo za izračun (po skupinah RO), vendar uporabe te formule nista podprla niti KOsRIS niti Rektorska konferenca; enako velja za varianti izračuna po vedah oz. kombinacijo izračuna po vedah in skupinah RO, ki jih je pripravila ARRS do vključno marca 2023. Glede na navedeno smo skupaj z MVZI pristopili k oblikovanju novih rešitev, v dialogu z raziskovalno sfero. Nova usklajena rešitev bo predvidoma zajemala zaključen cikel samoevalvacije institucij v 4., evalvacijo s strani zunanjih evalvatorjev v upravljanju ARIS v 5. in pogajanje glede doseganja KPI (brez finančnih posledic) med JRO in MVZI v 6. letu pogodbe o stabilnem financiranju.

Cilj evalvacij bo predvidoma oceniti kakovost izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v celoti (iz financiranja ARIS, mednarodno, drugih ministrstev, gospodarstva) z namenom odločitve o dodelitvi višine stabilnega financiranja.

V letu 2024 je potekal konzultacijski postopek o konceptih evalvacije znanstvenoraziskovalne dejavnosti (tj. o evalvaciji raziskovalnih programov, samoevalvaciji in zunanji institucionalni evalvaciji), ki je vseboval serijo posvetov v živo in po spletu. Poleg tega je sektor pripravil tudi prvi osnutek obširnejšega gradiva za pojasnjevanje koncepta evalvacij v skladu s priporočili mednarodne raziskovalne skupnosti.

Agencija je pripravila predlog sprememb in dopolnitev Splošnega akta o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, se pri tem posvetovala z raziskovalno skupnostjo in delovno skupino za splošne akte. Konec leta 2024 je bil predlog posredovan v predhodno soglasje MVZI. Kasneje sprejeti predlog sprememb in dopolnitev splošnega akta o stabilnem financiranju

znanstvenoraziskovalne dejavnosti je osnova za strokovni pregled načrta izvajanja ZRD in letnih poročil prejemnika stabilnega financiranja, kar bo osnova za razdelitev sredstev po 25. členu ZZrID.

2.3.5. Evalvacije raziskovalnih področij (po klasifikaciji Evropskega raziskovalnega sveta)

V skladu s 30. členom ZZrID je treba izvesti evalvacijo raziskovalnih programov v okviru stabilnega financiranja. V ta namen je ARIS v letu 2024 razvijala nov model evalvacij raziskovalnih programov, ki bo ustrezal zahtevam ZZrID in razvojnim normam ERA, ter za razpis v letu 2024 ocenjevanje prvič izvesti po področjih panelov Evropskega raziskovalnega sveta v skladu s 30. členom ZZrID.

ARIS je pripravljala prenovo ocenjevalnega sistema raziskovalnih programov po področjih ERC.

2.3.6. Enakost spolov v dejavnosti Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

Na podlagi Načrta enakosti spolov ARIS je bilo v letu 2024 pripravljeno drugo [Poročilo](#) o izvajanju Akcijskega načrta uveljavljanja enakosti spolov Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost (2022–2025) za leto 2023.

Akcijski načrt uveljavljanja enakosti spolov ARIS (2022–2025) opredeljuje cilje in področja ukrepanja v delovanju in na področju dejavnosti agencije:

- ravnesje med poklicnim in zasebnim življenjem ter organizacijska kultura;
- uravnotežena zastopnost spolov na vodilnih delovnih mestih in v strokovnih telesih ARIS;
- enakost med spoloma pri zaposlovanju in kariernem napredovanju;
- ozaveščanje o enakosti spolov, spolno vključujoča raba jezika in ukrepi proti spolnemu nasilju in nadlegovanju.

2.3.7. Urejanje problematike z informacijskim sistemom ARIS in evidence izvajalcev

Eden izmed pomembnih izzivov ARIS v zadnjih letih je informacijska podpora procesov dela ARIS. Konec leta 2020 je ARIS prenehala sodelovanje z zunanjim partnerjem, ki je od leta 2006 razvijal, vzdrževal in nadgrajeval programsko opremo eObrazci, obenem pa je prenehala tudi interni razvoj, vzdrževanje in produkcijo informatizacije poslovnih procesov ARIS s programsko opremo eMIS, ki je potekal od leta 2016 oz. intenzivneje od 2019 do začetka 2021. Zaradi različnih okoliščin, s katerimi je bila ARIS soočena med letoma 2019 in 2021, je nato v letu 2021 ARIS začela razvoje in uporabo programske opreme AURA in Digital Forms, ki sta nadomestila programski opremi eObrazci in eMIS, zaključek razvoja vseh ključnih funkcionalnosti pa je bil predviden v letu 2023 (vir: Ocena ekonomske upravičenosti izvedbe prehoda na stabilno financiranje ZRD, vzdrževanje, nadgradnjo informacijskega sistema in podporo uporabnikom, BDO revizija d. o. o., 4. 7. 2022).

ARIS je v letu 2024 nadaljevala z izvajanjem projekta nadgradnje informacijske podpore vsem ključnim procesom pri delovanju ARIS.

Namen projekta je zagotoviti nemoteno delovanje vseh ključnih funkcionalnosti spletnih informacijskih sistemov AURA in Digital Forms, vzpostaviti njuno tekoče vzdrževanje tudi v prihodnosti in kot najpomembnejše, zagotoviti nadgradnje ob upoštevanju potreb vseh deležnikov in ključnih uporabnikov teh sistemov. Predvsem z vidika uporabnikov je pomembno skozi optimizacijo procesov in informatizacijo le teh strmeti k zmanjšanju administrativnega vidika, povečanju jasnosti in

zanesljivosti v komunikaciji med deležniki, podati vpogled v različne informacije za različne uporabnike sistemov. Namen izgradnje sistema je zagotoviti redno in stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti. Zunanjim uporabnikom, ki uporabljajo sistem Digital Forms pa želimo omogočiti enostavnost uporabe sistema ter jasnost v postopkih prijave na razpise, poročanja ipd., preglednost nad podatki, dosegljivost v komunikaciji, prevzemanje in podpisovanje dokumentov, pripravo zahtevkov za izplačilo. Namen je torej zagotoviti informatizacijo in optimizacijo ključnih procesov dela, zagotoviti poenostavitev uporabe sistemov z vključenimi pravicami in jasnimi vlogami uporabnikov, omogočiti dostopnost podatkov, dokumentov, vse bolj pomembne analitike za vse deležnike ter sprotno zagotavljati spremembe tudi zaradi zakonskih sprememb na področju financiranja znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti.

Cilj projekta je doseči nemoteno delujoča in redno vzdrževana sistema AURA in Digital Forms, ki podpirata obstoječe in nadgrajene funkcionalnosti optimiziranih ključnih procesov dela s strani vseh deležnikov. Cilj sta torej celovita sistema, ki se medsebojno povezuje v smiselno celoto, se uspešno povezuje z drugimi notranjimi zalednimi in zunanjimi sistemi, delujeta hitro, sta uporabnikom enostavna in pregledna za uporabo, varna in dosegljiva.

Pri sistemu AURA je cilj doseči:

- podpora procesom financiranja in spremljanja znanstvenoraziskovalnih in inovacijskih dejavnosti,
- podpora procesu upravljanja s sredstvi proračuna,
- posodobitev funkcionalnosti evidenc raziskovalcev, strokovnih in tehničnih sodelavcev, raziskovalnih organizacij, recenzentov in drugih evidenc,
- posodobitev funkcionalnosti pri upravljanju z aktivnostmi v financiranju,
- možnost upravljanja z recenzenti in strokovnimi telesi,
- enostavnejše upravljanje s podatki,
- enostavnost obveščanja znotraj sistema,
- enostavno upravljanje z dokumentacijo, ki nastaja v kontekstu financiranja aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti,
- integracijo z drugimi sistemi (tako notranjimi kot zunanjimi),
- potrebno revizijsko sled.

Pri sistemu Digital Forms je cilj doseči:

- podpora oddaji prijav na razpise in pozive,
- podpreti oddajo vsebinskih in finančnih poročil,
- enostavno in pregledno uporabo obrazcev za oddajo vlog, poročil, recenzij,
- izboljšano podpora pri postopkih ocenjevanja,
- omogočiti izdajo zahtevkov za izplačilo,
- enostavno izmenjavo dokumentacije med ARIS in raziskovalnimi organizacijami in drugimi upravičenci (pogodbe, aneksi, sklepi ipd.),
- integracijo z drugimi zunanjimi sistemi,
- sistemsko obveščanje uporabnikov ob ključnih dogodkih.

Projekt je bil v letu 2024 realiziran v višini 581.258,37 evrov, kar predstavlja 45 % celotne vrednosti projekta. ARIS je vzpostavila upravljanje in redno spremljanje projekta, redno ocenjuje nastala tveganja na projektu in v zvezi s tem tudi sprejema potrebne ukrepe. V sistemu AURA so trenutno podprte Evidence RO (RO, raziskovalci, tehnični sodelavci, raziskovalne skupine). Podprto je spremljanje vseh aktivnosti, ki jih ARIS financira (vse spremembe se vpisujejo z implementirano notranjo kontrolo), podprto je vodenje stanja proračuna, ceniki, šifranti, v zaključni fazi je vzpostavitev in upravljanje baze recenzentov, itd. V okviru projekta se zagotavlja podpora procesom financiranja znanstveno raziskovalne dejavnosti.

V okviru Digital Forms je podprto oddajanje obrazcev na razpise, oddajanje poročil, finančno poročanje, izvajanje ocenjevanja tudi kompleksna evalvacija, poročanje o obsegu opravljenega raziskovalnega dela, oddaja finančnih načrtov za stabilno financiranje, oddaja ročnih zahtevkov za izplačila. Sistem Digital Forms je v delu, ki se nanaša na prijavljanje na javne razpise in poročanje ter enostavno evalvacijo razvit do te mere, da je ARIS z lastnim kadrom in uporabo Digital Forms v letu 2024 sama pripravila, objavila in upravljala 80 obrazcev od 85, med drugim tudi obrazec za prijave na razpis za raziskovalne projekte. Angažma zunanjega izvajalca je bil potreben pri zahtevnih obrazcih in zahtevnem ocenjevanju, pri katerih je bilo potrebno izvesti večji obseg nadgradenj. V letu 2024 se je v okviru projekta zagotavljala podpora prenosu Digital Forms na IZUM.

Z infrastrukturnim zavodom IZUM sodelujemo pri razvoju dodatnih funkcionalnosti portala SICRIS, kar bo omogočalo povezavo med zunanjimi uporabniki in evidencami ARIS. IZUM tudi izvaja projekt prevzema tehničnega skrbništva portala Digital Forms. Sodelovanje z ARNES se še ni realiziralo. Trenutno se agencija z ARNES dogovarja glede možnosti sodelovanja.

Agencija ima v lasti tako strežnike, ki so postavljeni na tehnologiji Microsoft, kot tudi strežnike, ki so postavljeni na odprtokodni tehnologiji Linux. Uporabljajo se podatkovni strežniki MSSQL in PostgreSQL.

Za pisarniško delo je uporabljen paket Microsoft produktov Office. Produkt Office365 in ostalih produktov Microsoft (MS Teams, OneDrive, MS Planner, MS Forms, ...) agencija konec leta 2024 praktično še ni uporabljala. Skupno javno naročilo za javni sektor je sicer že bilo realizirano.

Agencija uporablja najeto programsko opremo za računovodstvo, dokumentarno gradivo, beleženje delovnega časa in upravljanje s kadri. Protokoli o nadgradnjah niso v celoti zapisani.

Storitve v večini zagotavljajo obstoječi zaposleni v Sektorju za informatiko. Uvaja se način internega izobraževanja zaposlenih za uporabo informacijskih sistemov in varnosti uporabe IKT pri delu zaposlenih.

Agencija upravlja z dokaj zastarelo spletno stranjo, na kateri so dobro strukturirani podatki in vse informacije agencije, ki jih tako zunanji uporabniki kot zaposleni sicer lahko najdejo.

2.3.8. Sodelovanje z javnima infrastrukturnima zavodoma IZUM in ARNES ter zunanjim izvajalcem

MVZI je predlagal ARIS, da naj se pri razreševanju problematike informacijske podpore nasloni tudi na javna infrastrukturna zavoda ARNES in IZUM.

ARIS je 27. 11. 2023 z IZUM sklenil sporazum o sodelovanju. V sporazumu sta se IZUM in ARIS dogovorila, da bo IZUM do 10. 2. 2024 razvil in predal v uporabo obrazce za vnos, potrjevanje in urejanje iz Evidence RO (raziskovalcev, strokovnih in tehničnih sodelavcev, raziskovalnih skupin, raziskovalnih organizacij) in da bo do 1. 4. 2025 pripravil novi portal za oddajo obrazcev (novi Digital Forms) in v celoti prevzel vzdrževanje Digital Forms za ARIS, vključno s kreiranjem novih digitalnih obrazcev v dogovoru in po potrebah naročnika. Zaradi zakasnitev, ki so nastale na projektu, sta ARIS in IZUM 9. 12. 2024 sklenila aneks k navedenemu sporazumu v katerem so bili na novo določeni roki za izvedbo aktivnosti IZUM. Aktivnosti v zvezi z obrazci za podporo Evidencam RO še niso bile realizirane, zato je bil s sporazumom črtan rok 10. 2. 2024 in trenutno ni na novo določen. Je pa v tem sklopu bilo delno realizirano spreminjanje deleža zaposlitev, in sicer preko portala SICRIS, in še ne na platformi spletnih obrazcev. Z aneksom k sporazumu z IZUM je bil iz izvedbe izločen del, ki predstavlja najzahtevnejši del podpore, ki se trenutno zagotavlja na delujočem portalu za oddajo obrazcev Digital

Forms (finančno načrtovanje stabilnega financiranja, finančno poročanje, poročanje o opravljenem obsegu raziskovalnega dela, podpora tekočemu financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti). Glede na aneks k sporazumu IZUM tudi ni več zavezan, da razvije in preda v uporabo obrazec za javni razpis za raziskovalne projekte in rešitve, ki podpirajo kompleksno ocenjevanje. Trenutno je predvideno, da bo IZUM podprl in predal v izvajanje enostavne obrazce in enostavno ocenjevanje do 1. 4. 2025.

2.3.9. Sodelovanje z agencijo SPIRIT

Sklep o ustanovitvi ARIS navaja, da naj bi ARIS od SPIRIT v štirih mesecih od uveljavitve Zakona spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 40/23) prevzela dejavnost na področju tehnološkega razvoja in inovacij ter tema področjema pripadajoče zaposlene, opremo, dokumentacijo, prostore in pravice proračunske porabe ter nadaljevala vsa pravna razmerja SPIRIT na področju tehnološkega razvoja in inovacij, z izjemo prevzema zaposlenih, opreme, dokumentacije in prostorov ter drugih pravic in obveznosti iz obstoječih pravnih razmerij na področju tehnološkega razvoja in inovacij, ki imajo podlago v NOO.

ARIS je s SPIRIT dne 14. 12. 2023 sklenila pogodbo, ki določa, da:

- ARIS od SPIRIT prevzame dejavnost ter nadaljuje vsa pravna razmerja SPIRIT na področju tehnološkega razvoja in inovacij, ki vsebinsko ustrezajo nalogam ARIS na področju inovacijske dejavnosti v skladu z 2. odstavkom 44. člena ZZrID z izjemo dejavnosti iz obstoječih pravnih razmerij pri SPIRIT, ki imajo podlago v NOO;
- se prevzem dejavnosti na področju tehnološkega razvoja in inovacij izvede z dnem podpisa pogodbe obeh pogodbenih strank, razen v delu zadev, ki jih ARIS prevzame, ko bodo rešene v skladu s pravili Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22 in 77/23) (v pogodbi so te zadeve konkretizirane);
- ARIS od SPIRIT z dnem podpisa pogodbe prevzame le dejavnost s področja tehnološkega razvoja in inovacij, ki je SPIRIT še ni začel izvajati in torej še ne prevzema dejavnosti s tega področja, ki že poteka pri SPIRIT; Program dela in finančni načrt ARIS za leto 2024 - Rebalans 2 Stran 63 od 144
- ARIS od SPIRIT ne prevzame zaposlenih, opreme in prostorov, saj ARIS od SPIRIT ne prevzema nerešenih zadev s strani SPIRIT;
- ARIS od SPIRIT neposredno ne prevzema sredstev za področje tehnološkega razvoja in inovacij in dela sredstev za delovanje (proračunska postavka 231141 – Delovanje);
 - ARIS od SPIRIT prevzame dokumentarno gradivo v fizični in elektronski obliki;
 - se ARIS in SPIRIT zavežeta, da bosta v roku 12 mesecev od sklenitve pogodbe v medsebojnem sodelovanju in v skladu z Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14), Uredbo o upravnem poslovanju, Uredbo o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 42/17) in ostalimi predpisi, ki ju zavezujejo, najeli zunanjega izvajalca, ki bo pod nadzorstvom usposobljene osebe za arhiviranje s strani SPIRIT pregledal in uredil približno 350 tekočih metrov dokumentacije Javne agencije za tehnološki razvoj Republike Slovenije tako, da bo SPIRIT: - rešene zadeve nemudoma vložila v tekočo zbirko in - če sta že minili 2 leti od rešitve zadeve, dokumentarno gradivo prenesla v stalno zbirko in iz njega izločila dokumentarno gradivo, ki mu je potekel rok hrambe dveh let ali več;
- finančna sredstva za opravo nalog iz prejšnje alineje zagotovita obe pogodbeni stranki, vsaka do ½, pod odložnim pogojem. Odložni pogoj bo izpolnjen s pridobitvijo soglasja resornega ministrstva k višini stroškov, za opravo nalog po prejšnji alineji, v programu dela in finančnem načrtu SPIRIT in ARIS. Če do izpolnitve odložnega pogoja ne pride, se pogodbeni stranki zavežeta, da bosta s pisnim aneksom in v sodelovanju z resornima ministrstvoma, način financiranja oprave nalog iz prejšnje alineje uredili drugače;

- se ARIS zaveže, da bo na lastne stroške fizično prevzela vso gradivo, ki v skladu z 7. alinejo ne bo odbrano in izloženo. Prevzem navedenega gradiva se izvede s podpisom primopredajnega zapisnika;
- se prevzem dokumentarnega gradiva v elektronski obliki, ki se nahaja v Gama System® eDocs v delu, ki se nanaša na dokumentacijo Javne agencije za tehnološki razvoj Republike Slovenije iz 7. alineje tega člena, na ARIS izvede glede na tehnične možnosti, v medsebojnem sodelovanju s ponudnikom Gama System® eDocs ter s podpisom primopredajnega zapisnika, v roku 6 mesecev od sklenitve pogodbe;
- dokumentarno gradivo nerešenih zadev v fizični in elektronski obliki ARIS prevzame od SPIRIT na lastne stroške, s podpisom primopredajnega zapisnika, v roku 6 mesecev od zadnje zadeve iz 2. alineje, ko bo rešena. SPIRIT je dolžan v primernem roku o zadnji rešeni zadevi obvestiti ARIS.

V predhodnem odstavku navedene obveznosti od 6. do 11. alineje, ki izhajajo iz pogodbe z dne 14. 12. 2023, še niso bile realizirane, so pa aktivnosti v teku.

Z agencijo SPIRIT sicer sodelujemo tudi pri izvajanju Reforme A: Aktivnosti krepitve ARRS in sistema upravljanja R&I v okviru NOO s skupno organizacijo dogodkov mreženja in usposabljanja. Tovrstne aktivnosti se bodo nadaljevale tudi v letih 2025 in 2026.

2.3.10. Spletno mesto ARIS

Program dela in finančni načrt 2024 je predvidel prenovo spletne strani ARIS, a šele v letu 2025, predvidoma se bo ta prenova nadaljevala v 2026. V letu 2024 na tem področju ni bilo izvedenih nobenih nalog, vzdrževali smo le obstoječo spletno stran.

V prihodnje bo torej zaradi optimizacije notranjih procesov ter nove organizacijske strukture in celostne grafične podobe ARIS ter v luči morebitne vzpostavitev spletnega RRI stičišča potrebna celovita prenova spletnih strani ARIS. S prenovo zalednega uredniškega sistema spletnega mesta bo zmanjšana odvisnost od posameznih zaposlenih pri urejanju vsebin in omogočen prikaz bogatejših vsebin, kar pri trenutnem stanju tehnologije obstoječe spletne strani ni možno. Dodati je treba tudi integracijo z zunanjimi viri, kar bo omogočilo samodejno osveževanje podatkov, ki so časovno odvisni. S spremenjeno strukturo vsebin in prenovljeno grafično podobo bo uporabnikom omogočen prijaznejši in hitrejši način dostopa do pomembnih informacij. Vodilo pri načrtovanju novih spletnih strani je uporabniška izkušnja obiskovalcev oziroma uporabnikov storitev ARIS.

Obseg prenove spletnih strani in časovnica izvedbe bosta prilagojena finančnim in kadrovskim zmožnostim ARIS.

Skladno z Načrtom za okrevanje in odpornost (NOO) je v izvajanje nalog in aktivnosti po Uredbi o izvajanju uredbe (EU) o Mehanizmu za okrevanje in odpornost v izvajanje reforme: Delovanje in upravljanje RRI sistema (šifra ukrepa: C3.K8.RA) vključena tudi ARIS.

Namen programa je izboljšanje upravljanja in povezovanja razvojnega in inovacijskega ekosistema, vzpostavitev mehanizmov povezovanja deležnikov znanstvenoraziskovalnega in inovacijskega sistema ter povečanje zmogljivosti pristojnih organov odločanja in izvršnih organov za oblikovanje politik in programsko usklajevanje. S programom se želi okrepiti in opolnomočiti izvajalski agenciji ARIS in SPIRIT za bolj učinkovito in uspešno izvajanje instrumentov RRI, okrepiti sodelovanje med javnimi raziskovalnimi organizacijami in podjetji, spremljanje izvajanja ukrepov ter za izvajanje nalog povezovanja znanstveno-raziskovalnega in inovacijskega sistema. V okviru programa se:

- kadrovsko krepiti izvajalski agenciji za izvajanje usklajenih RR programov in drugih ukrepov,
- krepiti usposobljenost izvajalskih agencij, s poudarkom na družbeni in okoljski odgovornosti,
- krepiti mreženje in usposabljanja deležnikov s poudarkom na znanju za zeleni in digitalni prehod,
- krepiti njuno povezovanje in izvajanje aktivnosti za izboljšanje usklajenosti ter učinkovitosti znanstveno raziskovalnega in inovacijskega ekosistema z mreženjem in izvedbo skupnih dogodkov,
- zagotavlja redno in sistematično spremljanje izvajanja instrumentov.

Programske aktivnosti v okviru izvajanja reforme zajemajo kadrovsko krepitev ARIS, krepitev usposobljenosti ARIS ter spodbujanje mreženja in sodelovanja s SPIRIT. V okviru izvajanja reformnega dela je v okviru investicijske dokumentacije predvideno, da bo ARIS do konca programskega obdobja izvajanja NOO (sredina leta 2026):

- zagotovila 10 novih projektnih zaposlitev;
- izvedla 15 skupnih usposabljanj za opolnomočenje in krepitev izvajalskih agencij ARIS in SPIRIT;
- izvedla 4 skupne dogodke mreženja in povezovanja med obema izvajalskima agencijama ARIS in SPIRIT.

V celotnem obdobju od pričetka izvajanja NOO smo sklenili 12 pogodb o zaposlitvi v okviru financiranja iz sredstev NOO in s tem presegli zahtevani kazalnik investicijske dokumentacije (zahtevanih 10 podpisanih pogodb o zaposlitvah), Zaradi fluktuacije kadra je trenutno število zaposlenih v okviru NOO 8.

V okviru izvajanja programa Aktivnosti krepitve ARIS in sistema upravljanja R&I smo tudi v letu 2024 v soorganizaciji z agencijo SPIRIT izvedli vse za leto 2024 predvidene dogodke usposabljanj za krepitev izvajalskih agencij in mreženja ter povezovanja izvajalskih agencij. Izvedli smo štiri skupinska usposabljanja ter letni dogodek mreženja in povezovanja ARIS in SPIRIT ter s tem dosegli vse zahtevane kazalnike glede organizacije dogodkov skladno z investicijsko dokumentacijo. O vseh izvedenih aktivnostih smo poročali tudi na spletni strani ARIS.

⁶ V tem dokumentu zaradi Preoblikovanja ARRS v ARIS vsebinsko uporabljamo poimenovanje: »Aktivnosti krepitve ARIS in sistema upravljanja R&I« za formalno poimenovani program ob njegovem nastanku: »Aktivnosti krepitve ARRS in sistema upravljanja R&I«

ARIS je realizacijo kadrovskega načrta spremljala v skladu z metodologijo za spremljanje izvajanja kadrovskega načrta, ki jo določi vlada.

Ciljno število zaposlenih na dan 1. 1. 2025 je bilo skupaj 122 (PDFN 2024). Na dan 31. 12. 2024 je bilo na ARIS zaposlenih 95 sodelavcev. To da načrtovano število zaposlitev na dan 1. 1. 2025 ni bilo v celoti doseženo pojasnjujemo s tem, da je smiselno, da implementacija zaposlitev sledi dinamiki uvajanja inovacijske dejavnosti. Prosta delovna mesta za preverjanje zahtevkov za izplačila, vpisovanje in obdelovanje podatkov bodo razpisana v začetku leta 2025.

Dodatne nove zaposlitve so načrtovane na različno zahtevnih delovnih mestih, kot so npr. področni podsekretar, višji svetovalec področja I. Naloge, ki jih bodo opravljali novi zaposleni, so npr. samostojno oblikovanje sistemskih rešitev z delovnega področja, vodenje oz. sodelovanje v projektnih skupinah ipd.

3. Cilji in kazalniki

3.1. Uvod

V okviru Politike 05 – Znanost in informacijska družba se na področju delovanja ARIS izvaja program 0502 Znanstvenoraziskovalna dejavnost, kot osrednji instrument za financiranje raziskovalnega in deloma tudi razvojnega dela v Sloveniji. Za izvajanje omenjenega programa sledimo specifičnemu cilju: Povečati odličnost in mednarodno uveljavljenost slovenske znanosti (C7166).

Drugo področje delovanja ARIS je inovacijsko področje. Področje inovacij sodi v Politiko 14 – podjetništvo in konkurenčnost. Spodbude za vlaganja v raziskave in razvoj in inovacije v smeri tehnološko naprednih in inovativnih proizvodov in storitev bodo izvedena iz sredstev EKP ob tem pa bodo stroški za podporne in spremljajoče aktivnosti zagotovljeni iz nacionalnega proračuna. Pri tem bomo sledili splošnemu cilju C6944 - Dvig inovacijske aktivnosti v gospodarstvu.

Izvajanje zastavljenih ciljev preverjamo s kazalniki, s katerimi merimo uspešnost agencije, in jih lahko razdelimo v tri kategorije:

kazalniki politike 05 (področje znanstvenoraziskovalne dejavnosti),

kazalniki politike 14 (področje inovacijske dejavnosti),

kazalniki, s katerimi merimo operativno uspešnost agencije.

Za leto 2024 so bili v proračunu RS vodeni le kazalniki, ki spremljajo področje politike 05. Njihove vrednosti smo predstavili v poglavju, ki sledi. Kazalniki za področje politike 14 so bili sicer določeni, a ker se inovacijska dejavnost v 2024 še ni izvajala, za njih nimamo podatkov.

V nadaljevanju torej navajamo splošne, specifične in letne cilje, izhodišča, ciljne oziroma pričakovane vrednosti ter kazalnike s katerimi smo merili uspešnost delovanja agencije (proračunski kazalniki).

3.2. Cilji in kazalniki

Ciljna vrednost za kazalnike je določena za leto 2024. Prikazana je tudi dosežena vrednost za leti 2023 in 2024. Kjer podatka za 2024 še nimamo na voljo, so prikazani le podatki za 2023.

3.2.1. Splošni dolgoročni cilj

Splošni dolgoročni cilj je Povečati mednarodno prepoznavnost in konkurenčnost slovenske znanosti v evropskem in globalnem merilu (C7163) ter dvig inovacijske aktivnosti v gospodarstvu (C6944).

ARIS je svoj delež pri doseganju splošnih ciljev spremljala z naslednjim kazalnikom: skupni obseg sredstev ARIS v letu 2024.

Specifični cilj C7166 - Povečati odličnost in mednarodno uveljavljenost slovenske znanosti

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I002729 Relativni faktor vpliva*	WoS	-	2009	0,67 ¹	1,22 ²	1,25 ³	1,25
I10720 Število visokocitiranih objav (1 %) na milijon prebivalcev**	WoS	Število	2009	62 ⁴	370 ⁵	398 ⁶	280
I10721 Število objav med 10 % najbolj citiranih na milijon prebivalcev***	SciVal	Število	2015	219	385 ⁷	418 ⁸	355

* Pri poročanju se upoštevajo prekrivajoča petletna obdobja.

¹ Obdobje 2005–2009

² Obdobje 2019–2023

³ Obdobje 2020–2024

** Pri poročanju se upoštevajo prekrivajoča desetletna obdobja.

⁴ Obdobje 1998–2008

⁵ Obdobje 2012–2022

⁶ Obdobje 2013–2023

***Pri podatkih se upošteva časovni zamik. Citacijsko okno obsega leto objave in tri nadaljnja leta.

⁷ Leto objave 2020

⁸ Leto objave 2021

Kazalnik: I002729 – Relativni faktor vpliva

Odmevnost znanstvenih rezultatov merimo s standardiziranim mednarodnim bibliometrijskim kazalnikom – relativnim faktorjem vpliva, ki meri razmerje med številom prejetih citatov in številom objav glede na svetovni povprečni faktor vpliva za določeno raziskovalno področje. Osnova za izračun relativnega faktorja vpliva so objave in citati v mednarodni bibliografski bazi Web of Science. Statistično relevantno in običajno v bibliometrijskih praksah je, da se pri analizi bibliometrijskih trendov upoštevajo prekrivajoča se petletna obdobja. Vrednost relativnega faktorja vpliva za Slovenijo je bila v treh petletnih obdobjih pred določitvijo izhodiščne vrednosti enaka. Sledilo je postopno povečevanje vrednosti kazalnika, ki je Slovenijo v obdobju 2012–2016 prvič uvrstil nad svetovno povprečje, položaj Slovenije v primerjavi z drugimi državami EU pa se ni bistveno spremenil. V obdobju 2014–2018, še zlasti v obdobjih 2015–2019 in 2016–2020, smo zabeležili znatnejšo rast vrednosti kazalnika za Slovenijo. Ocenjujemo, da je rast vrednosti relativnega faktorja vpliva posledica predvsem višje stopnje rasti števila znanstvenih člankov na globalni ravni. V letu 2023 je bila dosežena vrednost 1,22, kar je rahel padec glede na predhodno obdobje. V letu 2024 je bila dosežena vrednost 1,25, kar je enako ciljni vrednosti.

Kazalnik: I10720 – Število visoko citiranih objav na milijon prebivalcev

Število visoko citiranih objav znotraj enega odstotka najbolj citiranih se je v zadnjem desetletju močno povečalo. Slovenija je v letu 2019 (po podatkih za obdobje 2008–2018) prvič preseгла povprečje držav članic EU-28 (244). V primerjavi z letom poprej se je število visoko citiranih objav (1 %) na milijon prebivalcev v letu 2023 povečalo, in sicer je bilo teh objav 370, s čimer smo močno presešli ciljno vrednost. Pozitivni trend se je nadaljeval tudi v letu 2024 (po podatkih za obdobje 2013 - 2023), ko je bilo 398 objav na milijon prebivalcev (ciljna vrednost 280).

Kazalnik: I10721 – Število objav med 10 % najbolj citiranih na milijon prebivalcev

Uveljavljen bibliometrijski kazalnik za mednarodne primerjave je število objav, ki se po pridobljenih citatih uvrščajo med 10 % najbolj citiranih objav na svetu na določenem raziskovalnem področju. Zajete so objave v revijah, indeksiranih v bibliografski bazi Scopus. Upoštevano je štiriletno citacijsko okno, ki vključuje leto objave in tri nadaljnja leta. Slovenija od leta 2004 dalje pri 10 % najbolj citiranih objav na milijon prebivalcev presega povprečno vrednost EU. Po podatkih iz leta 2025 je bilo v letu 2021 418 objav na milijon prebivalcev, kar Slovenijo uvršča na 11. mesto med državami članicami EU ter presega ciljno vrednost (355).

Specifični cilj C1472 - Posodabljanje in povezovanje raziskovalne infrastrukture

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I002744 Letni izdatki za raziskovalno infrastrukturo prek ARRS	ARIS	Mio EUR	2010	54	93	99	77

Kazalnik I02744: Letni izdatki za raziskovalno opremo preko ARIS

ARIS omogoča osnovne infrastrukturne pogoje za delovanje znanstvenoraziskovalne sfere, med katerimi so najpomembnejši sofinanciranje ustanovitelskih obveznosti in infrastrukturnih programov v okviru infrastrukturnega stebra stabilnega financiranja, sofinanciranje nakupa raziskovalne opreme, nakupa tuje literature in baz podatkov ter sofinanciranje drugih dejavnosti na področju raziskovalne infrastrukture. V letu 2023 so bili izdatki za raziskovalno infrastrukturo prek ARRS in ARIS 93 milijonov evrov, kar presega ciljno vrednost za to leto in vrednost, doseženo v letu 2022. Vrednost kazalnika je v letu 2024 znašala 99 milijonov evrov in je bila tako višja kot v letu pred tem, precej pa smo tudi presegli ciljno vrednost (77).

Rezultat C7621 - Prejemniki sredstev za namen razvojno raziskovalne dejavnosti

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I10306 Število prejemnikov sredstev	ARIS	Število	2013	357	331	307	380
I10722 Delež sredstev za projekte, katerih nosilci so mlajši raziskovalci največ 10 aktivnih let po zagovoru doktorata	ARIS	%	2010	10,2	23	22,8	20

Kazalnik: I10306 – Število prejemnikov sredstev

Prejemniki sredstev so raziskovalne organizacije in drugi prejemniki. Raziskovalne organizacije so organizacije, ki so vpisane v Zbirko podatkov o izvajalcih znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jo vodi ARIS. To so javni raziskovalni zavodi, univerze oziroma članice univerz, samostojni visokošolski zavodi ter druge pravne osebe zasebnega ali javnega prava, ki so kot najuspešnejše pridobile sredstva na podlagi javnih razpisov oziroma pozivov. Sofinancirajo se tudi raziskave gospodarskim družbam, ki

sodelujejo v okviru raziskovalnih programov in projektov. Prenos znanja iz univerz in javnih inštitutov v gospodarstvo ter spodbujanje znanstvenoraziskovalne in razvojne dejavnosti v gospodarstvu je ena od pomembnih prioritet. V letu 2023 je bila vrednost kazalnika nekoliko nižja (331) kot leto prej, enako pa velja za leto 2024, ko se je dosežena vrednost še znižala (307) in ni dosegla ciljne vrednosti (380).

Kazalnik: I10722 – Delež sredstev za projekte, katerih nosilci so mlajši raziskovalci največ 10 aktivnih let po zagovoru doktorata

Med ukrepi ARIS in ARRS v zadnjih letih je bilo povečanje deleža raziskovalnih projektov, ki jih vodijo mlajši raziskovalci (do 10 let po doktoratu). ARRS je načrtovala in izvajala stabiliziranje deleža projektov, ki jih vodijo mladi doktorji (do 10 let po zagovoru doktorata), na ciljni vrednosti 20 % pri vsakoletnem razpisu za temeljne in aplikativne raziskovalne projekte, ARIS pa je to delo nadaljevala. V ta delež niso všteti podoktorski projekti. V letu 2023 je bila dosežena vrednost nekoliko nižja (23,0 %) kot leto prej, v letu 2024 je ostala na enaki ravni (22,8) in presegla ciljno vrednost (20).

Rezultat C1477 - Produkcija mednarodno primerljivega in družbeno relevantnega znanja

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I06551 Število visokocitiranih objav (1 %) na milijon prebivalcev**	WoS	Število	2009	62 ¹	370 ²	398 ³	280
I06553 Delež sredstev za projekte, katerih nosilci so mlajši raziskovalci največ 10 aktivnih let po zagovoru doktorata	ARIS	%	2010	10,2	23	22,8	20
110228 Delež sredstev za podoktorske projekte	ARIS	%	2009	10,2	8,6	7,6	10

¹ Obdobje 1998–2008

² Obdobje 2012–2022

³ Obdobje 2013–2023

Kazalnik: I06551 – Število visoko citiranih objav na milijon prebivalcev

Število visoko citiranih objav znotraj enega odstotka najbolj citiranih se je v zadnjem desetletju močno povečalo. Slovenija je v letu 2019 (po podatkih za obdobje 2008–2018) prvič presegla povprečje držav članic EU-28 (244). V primerjavi z letom poprej se je število visoko citiranih objav (1 %) na milijon prebivalcev v letu 2023 povečalo, in sicer je bilo teh objav 370, s čimer smo močno presegli ciljno vrednost. Pozitivni trend se je nadaljeval tudi v letu 2024 (po podatkih za obdobje 2013 - 2023), ko je bilo 398 objav na milijon prebivalcev (ciljna vrednost 280).

Kazalnik: I06553 – Delež sredstev za projekte, katerih nosilci so mlajši raziskovalci največ 10 aktivnih let po zagovoru doktorata

Med ukrepi ARIS in ARRS v zadnjih letih je bilo povečanje deleža raziskovalnih projektov, ki jih vodijo mlajši raziskovalci (do 10 let po doktoratu). ARRS je načrtovala in izvajala stabiliziranje deleža projektov, ki jih vodijo mladi doktorji (do 10 let po zagovoru doktorata), na ciljni vrednosti 20 % pri

vsakoletnem razpisu za temeljne in aplikativne raziskovalne projekte, ARIS pa je to delo nadaljevala. V ta delež niso všteti podoktorski projekti. V letu 2023 je bila dosežena vrednost nekoliko nižja (23,0 %) kot leto prej, v letu 2024 je ostala na enaki ravni (22,8) in presegla ciljno vrednost (20).

Kazalnik: 110228 – Delež sredstev za podoktorske projekte med vsemi sredstvi za projekte

V zadnjih letih je med ukrepi ARRS in ARIS povečanje deleža podoktorskih raziskovalnih projektov na najmanj 10 % pri vsakoletnem razpisu za temeljne in aplikativne raziskovalne projekte. V letu 2023 sicer še nismo dosegli ciljne vrednosti, saj je bil ta delež 8,6 %. Enako velja tudi za leto 2024, ko je bil ta delež še nižji (7,6 %), ciljne vrednosti torej nismo dosegli.

Rezultat C1490 - Zagotovljeni pogoji za nemoteno znanstveno delovanje in implementacijo znanstvenih dosežkov

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I06564 Stopnja amortiziranosti raziskovalne opreme	ARIS	%	2009	82	0	n.p.	0

Kazalnik I06564: Stopnja amortiziranosti raziskovalne opreme

Podatka se ne spremlja več. Namesto tega kazalnika sta bila uvedena kazalnika I10330 število kosov velike raziskovalne opreme v uporabi in I10332 % odpisane raziskovalne opreme.

Rezultat C1491 - Izvajanje strokovne, razvojne in izvršilne naloge s področja raziskovalne dejavnosti

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I002772 Realizacija programa dela in finančnega načrta ARRS	ARIS	%	2009	96,37	94,48	95,13	100

Kazalnik I0202772 Realizacija programa dela in finančnega načrta ARRS

Kazalnik se nanaša na odstotek realizacije finančnega načrta agencije (po obračunskem načelu). Realizacija finančnega načrta v letu 2023 je bila 94,48 %, v letu 2024 pa 95,13 %. Zastavljenega cilja nismo dosegli, smo pa dosegli višjo realizacijo kot leto pred tem.

Rezultat C1494 - Povečanje zanimanja javnosti za področje znanosti

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I06524 Število dogodkov za promocijo znanosti	ARIS	Število	2021	1	1	1	1

Kazalnik: I06524 – Število dogodkov za promocijo znanosti

ARIS v zadnjih letih krepi aktivnosti na področju promocije znanosti. Pri tem sledi evropskim zgledom, kjer je naraščajoč pomen promocije znanosti povezan z doprinosom znanosti k razvoju na znanju temelječe družbe. Treba je graditi in krepiti odnos in vzajemnost med znanstvenim raziskovanjem in izzivi sodobne družbe. Vsako leto ARIS organizira dogodek Dan ARIS, ki je bil tudi v letu 2024 zelo dobro obiskan.

Neposredni učinek C7616 - Raziskovalna dejavnost

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I06304 Število ciljnih raziskovalnih programov	ARIS	Število	2010	120	254	279	120
I06571 Število različnih uporabnikov ciljnih raziskovalnih programov	ARIS	Število	2009	20	27	28	24
I10299 Število FTE za izvajanje raziskovalnih projektov in raziskovalnih programov	ARIS	Število	2018	1502	1862,77	n.p.	2000
I10347 Delež sredstev za podoktorske projekte med vsemi sredstvi za projekte	ARIS	%	2009	10,2	8,6	7,6	10

Kazalnik: I06304 – Število ciljnih raziskovalnih programov

Splošno zmanjševanje proračunskih sredstev v preteklem obdobju je povzročilo veliko zmanjšanje števila uporabnikov projektov Ciljnih raziskovalnih programov (v nadaljevanju: CRP). Agencija ARRS je z revitalizacijo CRP v letu 2015 obrnila trend v pozitivno smer. V letu 2023 je bilo sicer 254 ciljnih raziskovalnih programov, kar je za 28 % več kot leto prej, presegli smo tudi ciljno vrednost. V letu 2024 se je vrednost kazalnika še povečala in sicer je ARIS financirala 279 ciljnih raziskovalnih programov, s čimer je močno presegla ciljno vrednost. Razlog za odstopanje (preseganje ciljne vrednosti) je večje število zainteresiranih udeležencev CRP oz. predlagateljev raziskovalnih tem, ki se kaže v večjem številu razpisanih tem na razpisu ter posledično večjem številu izbranih projektov.

Kazalnik: I06571 – Število različnih uporabnikov ciljnih raziskovalnih programov

Splošno zmanjševanje proračunskih sredstev je povzročilo veliko zmanjšanje števila uporabnikov CRP. Agencija ARRS je z revitalizacijo CRP v letu 2015 obrnila trend v pozitivno smer. Število različnih uporabnikov se je povečalo zaradi zainteresiranosti (udeležencev CRP) za sodelovanje pri razpisih CRP. Trend se je nadaljeval tudi v letu 2023, ko je bilo vsega skupaj 27 različnih uporabnikov ciljnih raziskovalnih programov, enako pa velja tudi za leto 2024 ko je bilo teh uporabnikov 28, s čimer smo presegli ciljno vrednost.

Kazalnik: I10299 – Število FTE za izvajanje raziskovalnih projektov in raziskovalnih programov

Za učinkovito delovanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, visokošolskega izobraževanja, gospodarskega razvoja in v določenem delu tudi drugih družbenih dejavnosti mora biti zagotovljen ustrezen obseg financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Eno od meril je število plačanih ekvivalentov polne zaposlitve oziroma FTE (ang. *Full Time Equivalent*). Del števila FTE je plačan v obliki stabilnega financiranja raziskovalnih organizacij, del pa prek razpisov, ki vnašajo element konkurenčnosti, kot na primer pri razpisih za financiranje raziskovalnih projektov. Za optimalno delovanje sistema so pomembni dolgoročna predvidljivost, zadosten obseg financiranja in ustrezen delež stabilnega financiranja.

Zaradi spremembe načina financiranja v skladu z ZZrID, s katerim je bilo uvedeno stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, je podatek za ta kazalnik na voljo z enoletnim zamikom. Obseg financiranja za izvajanje raziskovalnih programov je v letu 2022 znašal 1982 FTE. Povišanje glede na prejšnje leto je posledica povečanja sredstev za stabilno financiranje (prejemniki stabilnega financiranja so lahko za leto 2022 avtonomno razporedili sredstva po vsebinskih sklopih v okviru programskega in infrastrukturnega stebra financiranja; raziskovalni programi so financirani iz programskega stebra) in tudi sredstev za izvajanje raziskovalnih projektov. V letu 2023 se je vrednost kazalnika znižala in sicer na 1862,77 FTE, s čimer nismo dosegli ciljne vrednosti.

Kazalnik: I10347 – Delež sredstev za podoktorske projekte med vsemi sredstvi za projekte

V zadnjih letih je bilo med ukrepi ARRS in ARIS povečanje deleža podoktorskih raziskovalnih projektov na najmanj 10 % pri vsakoletnem razpisu za temeljne in aplikativne raziskovalne projekte. V letu 2023 sicer še nismo dosegli ciljne vrednosti, saj je bil ta delež 8,6 %. Enako velja tudi za leto 2024, ko je bil ta delež še nižji (7,6 %), ciljne vrednosti torej nismo dosegli.

Neposredni učinek C7630 - Ustanovitelske obveznosti in infrastrukturni programi

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I11376 Število prejemnikov stabilnega financiranja*	ARIS	Število	2022	55	55	55	55

Kazalnik: I11376 – Število prejemnikov stabilnega financiranja

S sprejetjem ZZrID so ustanovitelske obveznosti in infrastrukturni programi uvrščeni v stabilno financiranje, ki je med drugim namenjeno pokrivanju fiksnih stroškov delovanja, stroškov upravljanja in vodenja, stroškov vzdrževanja in obnavljanja nepremičnin in opreme ter nekaterih drugih stroškov delovanja. V letu 2023 je agencija ARRS financirala 55 prejemnikov stabilnega financiranja, enako velja tudi za prvo polovico leta 2024 (4. 6. 2024 se je en prejemnik pripojil k drugemu prejemniku stabilnega financiranja).

Neposredni učinek C7631 - Usposabljanje in razvoj znanstvenih kadrov

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I10320 Št. RO prejemnikov podoktorskih projektov	ARIS	Število	2018	25	50	37	35
I10322 Št. MR, ki se usposabljaajo, v FTE (polno plačani raziskovalci)	ARIS	Število	2018	600	795,5	n.p.	820
I10723 Obseg podoktorskih projektov v FTE	ARIS	Število	2010	970	75,02	61,96	80

Kazalnik: I10320 – Število RO prejemnikov podoktorskih projektov

Cilj je sočasno povečevanje obsega podoktorskih projektov in števila raziskovalnih organizacij, prejemnic podoktorskih projektov. V letu 2023 je bilo prejemnic podoktorskih projektov 50 raziskovalnih organizacij, od tega v času od ustanovitve ARIS 7. V letu 2024 je bila ta vrednost nižja kot v predhodnem letu (37), smo pa presegli ciljno vrednost. Število RO prejemnikov podoktorskih projektov v letu 2024 je nižje zato, ker se izbrani podoktorski projekti v okviru Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2024 začnejo izvajati v letu 2025.

Kazalnik: I10322 – Število MR, ki se usposabljaajo v FTE (polno plačani raziskovalci)

Kazalnik odraža obseg financiranja mladih raziskovalcev, izražen v ekvivalentih polne zaposlitve. Vrednost kazalnika je vedno nekoliko nižja od števila mladih raziskovalcev zaradi upravičene odsotnosti z dela, kot so porodniški dopust, starševski dopust in daljša bolniška odsotnost. Zaradi spremenjenega načina spremljanja financiranja in obremenitve mladih raziskovalcev so podatki o številu FTE za mlade raziskovalce na voljo z enoletnim zamikom. Zadnji podatek, ki ga imamo na voljo, je torej za leto 2023 (795,5) in je nekoliko nižji od ciljne vrednosti.

Kazalnik: I10723 – Obseg podoktorskih projektov v FTE

Cilj je povečevati število podoktorskih projektov, s pomočjo katerih si mladi pridobijo možnost zaposlitve v raziskovalni organizaciji ali gospodarstvu. V letu 2023 je agencija ARRS/ARIS iz sredstev državnega proračuna financirala 112 podoktorskih projektov v skupnem obsegu 75,02 FTE. V letu 2024 je bil ta obseg manjši (61,96 FTE), s čimer nismo dosegli ciljne vrednosti. Izbrani podoktorski projekti v okviru Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2024 se sicer začnejo izvajati v letu 2025, zato je vrednost kazalnika za 2024 nižja.

Neposredni učinek C7632 - Znanstvena literatura in OSIC

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I10324 Število prejemnikov sredstev za znanstveno literaturo	ARIS	Število	2016	192	33	35	48
I10344 Število financiranih publikacij s poljudnoznanstveno in znanstveno vsebino	ARIS	Število	2018	209	174	174	170
I10346 Število financiranih znanstvenih monografij	ARIS	Število	2016	147	132	127	160

Kazalnik: I10324 – Število prejemnikov sredstev za znanstveno literaturo

Za kakovostno znanstvenoraziskovalno delo je nujen dostop do ustreznega števila kakovostnih znanstvenih revij in podatkovnih zbirk obravnavanih tematskih področij. Število prejemnikov v letu 2022 je znašalo 45, kar nekoliko odstopa od ciljne vrednosti, v letu 2023 pa se je to število še nekoliko znižalo (33). V letu 2024 je število ponovno naraslo (35), vendar še vedno nismo dosegli ciljne vrednosti.

Kazalnik: I10344 – Število financiranih publikacij s poljudnoznanstveno in znanstveno vsebino

Cilj je zagotoviti izdajanje okrog 150 domačih znanstvenih in 20 poljudnoznanstvenih periodičnih publikacij ob zagotavljanju izpolnjevanja načel in zahtev po objavah v odprtem dostopu za revije z znanstveno vsebino. V letu 2023 je bilo sofinanciranih 17 publikacij s poljudnoznanstveno vsebino in 157 publikacij z znanstveno vsebino, skupno 174 publikacij. Tudi v letu 2024 je bilo skupaj financiranih 174 publikacij, s čimer smo presegli ciljno vrednost.

Kazalnik: I10346 – Število financiranih znanstvenih monografij

Namen je zagotavljati sofinanciranje objav 150–200 znanstvenih monografij na leto. V letu 2023 je bilo financiranih 132 znanstvenih monografij, kar je manj od ciljne vrednosti. Enako velja tudi za leto 2024, ko je bilo financiranih 127 znanstvenih monografij.

Neposredni učinek C7634 - Mednarodno znanstveno sodelovanje

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I10325 Število udeležencev v bilateralnem sodelovanju – projekti	ARIS	Število	2018	9	16	10	6
I10327 Število udeležencev v dvostranskem	ARIS	Število	2018	39	417	319	80

sodelovanju – mobilnost							
I10328 Število prijav raziskovalnih organizacij, ki so se prijavile na razpise okvirnih programov EU	ARIS	Število	2018	34	342	0	350
I10329 Število prejemnikov sredstev za promocijo slovenske znanosti v tujini	ARIS	Število	2018	22	9	11	15

Kazalnik: I10325 – Število udeležencev v bilateralnem sodelovanju – projekti

Bilateralno sodelovanje v obliki raziskovalnih projektov je nadgradnja mobilnosti pri bilateralnem mednarodnem sodelovanju. ARIS sofinancira bilateralno sodelovanje v okviru ustaljenih instrumentov bilateralnega sodelovanja. Prevzemanje novih obveznosti za sofinanciranje bilateralnih raziskovalnih projektov se skladno z mednarodnimi dogovori izvaja v okviru obstoječih instrumentov ARIS. Bilateralno sodelovanje vključuje tudi sofinanciranje bilateralnih raziskovalnih projektov z Ljudsko republiko Kitajsko ter Komisariatom za alternativne energije in atomsko energijo (CEA) Francoske republike. Doseganje ciljne vrednosti je bilo tako kot v preteklih letih tudi v letih 2023 in 2024 odvisno od odločitve meddržavne komisije, ki opravi končni izbor bilateralnih raziskovalnih projektov. Dosežena vrednost v 2024 (10) je nižja kot v letu prej, smo pa presegli ciljno vrednost (6).

Kazalnik: I10327 – Število udeležencev v dvostranskem sodelovanju – mobilnost

ARIS na podlagi mednarodnih sporazumov, programov, memorandumov in protokolov, sklenjenih med Republiko Slovenijo in drugimi državami, skupaj z ministrstvom, pristojnim za znanost, v okviru bilateralnega sodelovanja sofinancira aktivnosti bilateralnega sodelovanja, ki se nanašajo predvsem na mednarodne izmenjave raziskovalcev in so zajete pri kazalniku I10325 – Število udeležencev v bilateralnem sodelovanju – projekti. Doseganje ciljne vrednosti je odvisno od odločitev meddržavne komisije, ki opravi končni izbor aktivnosti bilateralnega sodelovanja, in na drugi strani od dejanske izvedbe odobrenih obiskov v okviru posamezne aktivnosti. Dosežena vrednost v 2024 (319) je nižja kot v letu prej, smo pa presegli ciljno vrednost (80).

Kazalnik: I10328 – Število prijav raziskovalnih organizacij, ki so se prijavile na razpise okvirnih programov EU

V okviru mednarodnih aktivnosti agencija ARIS sofinancira slovenske prijavitelje projektov na razpisih okvirnega programa za raziskave in inovacije EU. Sofinancira se prispevek k stroškom priprave in prijave projektov na razpise, ki jih objavi Evropska komisija. Število prijav je odvisno od prijav raziskovalnih organizacij in od uspešnosti prijave v ocenjevalnem postopku Evropske komisije, tj. od doseganja mejnega praga, ki je opredeljen v javnem razpisu za izplačilo enkratnega finančnega prispevka k stroškom priprave in prijave projektov okvirnega programa za raziskave in inovacije EU, ki ga ARIS objavlja praviloma enkrat letno. Doseganje ciljne vrednosti je odvisno od števila oddanih prijav na razpise okvirnega programa za raziskave in inovacije EU ter obenem od uspešnosti le-teh v smislu doseganja mejnega praga, ki ga v javnem razpisu za spodbujanje teh prijav objavi ARIS. V letu 2023 je bilo prijav glede na leto prej manj (342), prav tako nismo dosegli ciljne vrednosti, predvsem zato, ker se je v mesecu septembru razpis predčasno zaprl zaradi naravnih ujm in uveljavitve fiskalnega pravila. V 2024 financiranja na tej podpostavki ni bilo.

Kazalnik: I10329 – Število prejemnikov sredstev za promocijo slovenske znanosti v tujini

V okviru javnega razpisa za promocijo slovenske znanosti v tujini se spodbuja aktivnosti v zvezi s promocijo slovenske znanosti v tujini in povezovanjem znanstvenih dosežkov, kjer je zagotovljena primerna mednarodna in strokovna udeležba ter povezovanje znanstvenih dosežkov. Program omogoča sodelovanje s slovenskimi raziskovalnimi organizacijami, raziskovalkami in raziskovalci iz zamejstva ter sodelovanje s slovenskimi raziskovalkami in raziskovalci, ki delujejo v tujini. V javni razpis so vključene inovativne aktivnosti za promocijo slovenske znanosti v tujini s ciljem podpore novim, prodornim idejam na področju promocije in komuniciranja znanosti. V 2023 je bilo prejemnikov teh sredstev 9, v letu 2024 pa 11, s čimer nismo dosegli ciljne vrednosti.

Neposredni učinek C7636 - Raziskovalna oprema

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I10330 Število kosov velike raziskovalne opreme v uporabi	ARIS	Število	2017	949	1377	1606	1120
I10332 Delež odpisane raziskovalne opreme	ARIS	%	2017	98,70	57	56	58

Kazalnik: I10330 – Število kosov velike raziskovalne opreme v uporabi

Raziskovalna oprema predstavlja pomembno raziskovalno in infrastrukturno podporo raziskovalcem za opravljanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti pri izvajanju raziskovalnih in razvojnih projektov in programov. V prihodnjih letih bo treba opazno povečati financiranje nakupa raziskovalne opreme, kar bo pomembno prispevalo k zagotavljanju ustreznih pogojev za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v Republiki Sloveniji. Število realiziranih nakupov velike raziskovalne opreme je odvisno od obsega proračunskih sredstev, dinamike nakupov raziskovalne opreme in zmožnosti zagotavljanja lastnih sredstev s strani raziskovalnih organizacij, kar posledično vpliva na doseganje ciljne vrednosti. Dosežena vrednost v letu 2022 je 1230 kosov velike raziskovalne opreme (podatek se nanaša na stanje konec leta 2021), v letu 2023 je bilo teh kosov 1377, kar je precej nad ciljno vrednostjo (večji del sicer v času delovanja ARRS), še višja pa je bila vrednost kazalnika v 2024 - 1606 kosov.

Kazalnik: I10332 – Odstotek odpisane raziskovalne opreme

Kazalnik se nanaša na delež števila kosov raziskovalne opreme, ki so v celoti amortizirani, glede na obstoječe število kosov raziskovane opreme, o kateri poročajo raziskovane organizacije. V letu 2023 je bil delež odpisane raziskovalne opreme malenkost nižji (57 %) kot leto prej, enako velja tudi za leto 2024 (56 %), s čimer nismo dosegli ciljne vrednosti. Ocenjujemo, da bo treba še povečati vlaganje v raziskovalno opremo. Sodobna raziskovalna oprema je nujni pogoj za zagotavljanje konkurenčnosti slovenskih raziskovalcev v prostoru EU in v svetovnem merilu.

Neposredni učinek C0858 - Mednarodne aktivnosti na področju znanosti

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I001902 Število držav izven EU s katerimi potekajo bilateralni raziskovalni projekti	ARIS	Število	2010	700	1	1	9

Kazalnik I001902 Število držav izven EU s katerimi potekajo bilateralni raziskovalni projekti

Gre za (so)financiranje mobilnosti raziskovalcev, ki jim je v okviru njihove raziskovalne organizacije odobren temeljni ali aplikativni projekt, financiran s strani ARIS oziroma odobren mednarodni projekt, ki zagotavlja temeljni vir raziskav. Doseženi vrednosti v 2023 in 2024 (1) sta nižji kot ciljna vrednost (10). V tem primeru je bila v preteklosti metodologija izračuna tega kazalnika drugačna kot je sedaj, v izračun štejemo sedaj le Kitajsko. Predvidevamo, da se je v preteklosti štel število projektov in ne število držav.

Neposredni učinek C0866 - Učinkovito delovanje ARRS

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I001919 Število izvedenih javnih razpisov, pozivov oz. izbirnih postopkov	ARIS	Število	2010	34	34	37	34
I08516 Število izvedenih nadzorov pravilne porabe sredstev na RO	ARIS	%	2015	12	10	37	10

Kazalnik: I001919 – Število izvedenih javnih razpisov, pozivov oz. izbirnih postopkov

ARIS v javnem interesu na podlagi razpisov oz. pozivov in neodvisne ter po metodologiji, merilih in postopkih mednarodno primerljive evalvacije, razen če zakon ne določa drugače, odloča o izbiri aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter izvaja njihovo financiranje. V letu 2024 je bilo objavljenih 37 domačih in mednarodnih javnih razpisov oz. pozivov. Podroben seznam javnih razpisov in pozivov je v prilogi tega poročila.

Kazalnik: I08516 – Število izvedenih nadzorov pravilne porabe sredstev na RO

Finančni nadzor temelji na pregledu finančnih poročil raziskovalnih organizacij, ki jih raziskovalne organizacije izpolnjujejo na standardiziranih obrazcih in izvedenih revizijah namenske porabe pri raziskovalnih organizacijah in drugih prejemnikih sredstev za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti. ARIS si prizadeva za večji obseg revizij namenske porabe na raziskovalnih organizacijah. Za leto 2023 je bilo izvedeno skupaj 10 nadzorov pravilne porabe sredstev. V letu 2024 se je ARIS na tem področju kadrovske okrepila, zato je bilo izvedenih precej več nadzorov kot v preteklih letih (37) - en del nadzorov je opravil zunanji izvajalec, en del pa revizor ARIS.

Neposredni učinek C0870 - Promocija na področju znanosti in financiranje recenzij

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I001926 Število sklopov promocijskih aktivnosti za popularizacijo znanosti pri strokovnih, splošnih in specifičnih javnostih	ARIS		2021	1	1	1	1

Kazalnik I001926 Število sklopov promocijskih aktivnosti za popularizacijo znanosti pri strokovnih, splošnih in specifičnih javnostih

ARIS v zadnjih letih krepi aktivnosti na področju promocije znanosti. Pri tem sledi evropskim zgledom, kjer je naraščajoč pomen promocije znanosti povezan z doprinosom znanosti k razvoju na znanju temelječe družbe. Treba je graditi in krepiti odnos in vzajemnost med znanstvenim raziskovanjem in izzivi sodobne družbe. Vsako leto ARIS organizira dogodek Dan ARIS, ki je bil tudi v letu 2024 zelo dobro obiskan.

Neposredni učinek C6063 - Učinkovita in nemotena podpora raziskovalni infrastrukturi

Naziv kazalnika	Vir	ME	Izhodiščno leto	Izhodiščna vrednost	Dosežena vrednost 2023	Dosežena vrednost 2024	Ciljna vrednost 2024
I06454 Število izvedenih javnih razpisov, pozivov in izbirnih postopkov za področje raziskav in razvoja	ARIS	Število	2010	34	34	37	34

Kazalnik I06454 Število izvedenih javnih razpisov, pozivov in izbirnih postopkov za področje raziskav in razvoja

ARIS v javnem interesu na podlagi razpisov oz. pozivov in neodvisne ter po metodologiji, merilih in postopkih mednarodno primerljive evalvacije, razen če zakon ne določa drugače, odloča o izbiri aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter izvaja njihovo financiranje. V letu 2024 je bilo objavljenih 37 domačih in mednarodnih javnih razpisov oz. pozivov . Podroben seznam javnih razpisov in pozivov je v prilogi tega poročila.

4. Splošna ocena poslovanja v letu 2024

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

ARIS stremi k izboljšanju normativnega, organizacijskega, strokovnega in izvedbenega sistema delovanja za izvajanje nalog s svojega področja ter izvedbi načrtovalnih nalog in uresničevanju letnih ciljev po posameznih področjih. Izpostaviti velja, da je agencija ARIS v letu 2024 nadaljevala uvajanje stabilnega financiranja, predvsem pri vodenju konzultacijskega postopka z raziskovalno skupnostjo pri vzpostavljanju sistema evalvacije ter pripravo na izvedbo prvih evalvacij. ARIS nadaljuje tudi z izgradnjo informacijske podpore.

Nastanek nedopustnih in nepričakovanih posledic

Pri izvajanju programa dela ARIS v obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 ni prišlo do nedopustnih oziroma nepričakovanih posledic.

Ocena uspeha v primerjavi s preteklim letom

Izvajanje potrebnih reformnih korakov glede na leti 2022 in 2023.

Ocena gospodarnosti

Agencija ARIS ocenjuje, da je pri svojem delu ravnala gospodarno in ekonomično, tako glede samega poslovanja kot izvedbe postopkov financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jih je opredelila v podzakonskih aktih. Vsa naročila je izvedla v skladu z Zakonom o javnih naročilih in tako vedno izbrala najugodnejšega ponudnika.

Ocena delovanja notranjega finančnega nadzora

ARIS ima urejeno finančno poslovanje in v poslovanje vgrajene notranje kontrole, ki si jih prizadeva še izboljšati predvsem na področju nadzora nad namensko porabo sredstev za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost. ARIS ima vzpostavljen tudi notranji nadzor. Vzpostavitev notranjega nadzora obsega sistem finančnega poslovanja, sistem notranjih kontrol in notranje revidiranje. ARIS zagotavlja notranjo revizijo z zunanjim izvajalcem.

Ocena učinkov poslovanja na druga področja

ARIS z izpolnjevanjem svojega poslanstva vpliva na uresničevanje nove razvojne paradigme, ki poudarja pomen krepitve sposobnosti za obvladovanje globalnega znanja in tehnološkega napredka kot glavnega vira povečanja produktivnosti dela, nacionalne konkurenčne sposobnosti ter zviševanja individualne in družbene kakovosti življenja. Znanje je eden ključnih dejavnikov spodbujanja konkurenčnosti nacionalnega gospodarstva, povečanje vlaganja v znanje in človekov razvoj pa nujen za prehod v družbo, temelječo na znanju.

Druga pojasnila (kadri, investicijska vlaganja)

V nadaljevanju podajamo kadrovsko poročilo in poročilo o investicijskih vlaganjih.

Kadrovsko poročilo

Kadrovski načrt ARIS za leto 2024 je bil pripravljen na podlagi drugega odstavka 60. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/23 in 12/24; v nadaljevanju: ZIPRS2425), Uredbe o metodologiji za pripravo in spremljanje izvajanja kadrovskega načrta posrednih proračunskih uporabnikov za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 132/23 in 109/24) ter v skladu z dopisom MIZŠ z naslovom Izhodišča za pripravo finančnega načrta Javne agencije za

znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za leto 2024, št. 0140-76/2023-3360-46 z dne 15. 12. 2023, Izhodišč za pripravo Rebalansa Programa dela in finančnega načrta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za leto 2024, št. 0140-76/2023-3360-125 z dne 13. 6. 2024 ter Izhodišč za pripravo Rebalansa 2 Programa dela in finančnega načrta Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije za leto 2024, št. 0140-76/2023-3360-148 z dne 9. 10. 2024 (v nadaljevanju: izhodišča). ARIS je v letu 2024 načrtovala trideset (30) dodatnih zaposlitev, kar je izhajalo iz obsega načrtovanih sredstev za stroške dela zaposlenih s strani MVZI.

Iz spodnje Preglednice⁷ je razvidno število zaposlenih na ARIS glede na vire financiranja.

Preglednica 4: Kadrovski načrt

Viri	Načrt 1. 1. 2024	Realizacija 1. 1. 2024	Načrt 1. 1. 2025	Število zaposlenih 1. januarja posameznega leta (Realizacija 1. 1. 2025)
1. DRŽAVNI PRORAČUN	82	70	112	87
2. PRORAČUNI OBČIN	/	/	/	/
3. ZZS IN ZPIZ	/	/	/	/
4. DRUGA JAVNA SREDSTVA ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE (NPR. TAKSE, PRISTOJBINE, KONCESNINE, RTV-PRISPEVEK)	/	/	/	/
5. SREDSTVA OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	/	/	/	/
6. NEJAVNA SREDSTVA ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	/	/	/	/
7. SREDSTVA PREJETIH DONACIJ	/	/	/	/
8. SREDSTVA EU ALI DRUGIH MEDNARODNIH VIROV SKUPAJ S SREDSTVI SOFINANCIRANJA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA	10	9	10	8
9. SREDSTVA PRORAČUNA ZA ZAPOSLENE iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUIF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 - ZIUZDS in 35/24) in iz tretjega odstavka 34. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUIF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 - odl. US, 84/23 - ZDOsk-1, 102/24 - ZZKZ in 112/24 - ZDIUZDZ)	/	/	/	/
10. SREDSTVA IZ SISTEMA JAVNIH DEL	/	/	/	/
11. SREDSTVA STABILNEGA FINANCIRANJA, RAZISKOVALNIH PROJEKTOV TER ZA PROJEKTE IN PROGRAME, NAMENJENE ZA	/	/	/	/

⁷ V skladu z ZIPR2425 in uredbo.

INTERNACIONALIZACIJO, ODPRTOST IN KAKOVOST V IZOBRAŽEVANJU IN ZNANOSTI				
SKUPNO ŠTEVILO VSEH ZAPOSLENIH OD 1. DO 11. TOČKE	92	79	122	95
ŠTEVILO ZAPOSLENIH, KI SE FINANCIRAJO IZ 1., 2., 3. in 4. TOČKE	82	70	112	87
SKUPNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH IZ 5., 6., 7., 8., 9., 10. IN 11. TOČKE	10	9	10	8

Obrazložitev kadrovskega načrta in analiza dejanskih potreb

V kadrovskem načrtu za leto 2024 je bilo, v primerjavi s kadrovskim načrtom za leto 2023 (v katerem je bilo dovoljeno število zaposlenih 92, od tega 10 zaposlitev za določen čas na podlagi potrjenega nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost (NOO)), načrtovanih 30 dodatnih zaposlitev za področje inovacij. Navedeno število dodatnih zaposlitev je izhajalo iz obsega načrtovanih finančnih sredstev za stroške dela zaposlenih s strani MVZI.

Za izvajanje svojih nalog je ARIS organizirana v notranje organizacijske enote (v nadaljevanju: NOE), ki so organizacijsko podrejene direktorju ARIS in združujejo vsebinsko smiselno povezana področja tako, da se z izvajanjem njihovih nalog zagotovi strokovno, učinkovito in ekonomično izvajanje dejavnosti, za katere je bila ARIS ustanovljena.

NOE opravljajo tudi strokovne, organizacijske in administrativno tehnične naloge za Upravni odbor ARIS, Znanstveni svet ARIS in Inovacijski svet ARIS ter za njihova strokovna telesa in recenzente.

NOE v ARIS so⁸: kabinet, področje in sektor. Kabinet in področje sta neposredno podrejena direktorju, znotraj področja pa se za izvajanje nalog na ožjem delu delovnega področja oziroma posameznih funkcij oblikuje sektor.

Področja in sektorji v ARIS so:

- Področje za raziskovalne in inovacijske ukrepe:
 - Sektor za raziskovalne projekte,
 - Sektor za inovacijske projekte,
 - Sektor za mednarodno sodelovanje,
- Področje za finančno poslovne zadeve in podporno informatiko:
 - Sektor za informacijsko infrastrukturo in poslovno informatiko,
 - Sektor za finance in računovodstvo,
- Področje za zagotavljanje kakovosti:
 - Sektor za analize,
 - Sektor za odprto znanost,
 - Sektor za evalvacije in stabilno financiranje,
 - Sektor za NOO ukrepe in RRI stičišče na ARIS,
- Področje za pravne in splošne zadeve:
 - Sektor za pravne zadeve,
 - Sektor za splošne zadeve.

V letu 2024 je ARIS za izvajanje Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) sklenila tri (3) pogodbe o zaposlitvi za določen čas, in sicer dne 1. 6. 2024, 1. 11. 2024 in 15. 11. 2024. Od dovoljenih desetih (10) zaposlitev iz navedenega naslova ima ARIS, ob upoštevanju dveh (2) že prej realiziranih, šestih (6) realiziranih v letu 2023 in treh (3) prenehanjih veljavnosti pogodbe o zaposlitvi dne 14. 4. 2024, 31. 8.

⁸ Na dan 31. 12. 2024.

2024 in 9. 11. 2024 ter navedenih treh (3) realiziranih v letu 2024, še dve (2) nerealizirani dovoljeni zaposlitvi. Skupno število vseh sklenjenih pogodb o zaposlitvi od pričetka izvajanja NOO do 31. 12. 2024 je 12.

Vse tri (3) dovoljene zaposlitve iz naslova Covid je ARIS že realizirala (zadnje dne 29. 5. 2024).

Vseh deset (10) dovoljenih zaposlitev iz naslova stabilizacije je ARIS realizirala, in sicer tri (3) v letu 2023, štiri (4) že prej realizirane zaposlitve, eno (1) dne 1. 1. 2024 v Sektorju za finance in računovodstvo, eno (1) dne 8. 1. 2024 v Sektorju za splošne zadeve in zadnje dne 22. 1. 2024 v Sektorju za analize (ker je zaposleni že prenehalo delovno razmerje, smo nadomestno zaposlitev realizirali dne 5. 8. 2024).

Iz naslova ZZrID je ARIS dovoljenih petnajst (15) zaposlitev realizirala, in sicer dve (2) v letu 2022, štiri (4) v letu 2023, eno (1) dne 1. 1. 2024 in drugo dne 18. 1. 2024 v Sektorju za splošne zadeve, dne 1. 1. 2024 eno (1) in 1. 2. 2024 drugo v Sektorju za inovacije, dne 1. 3. 2024 eno (1) in dne 1. 6. 2024 drugo v Sektorju za mednarodno sodelovanje, eno (1) dne 1. 4. 2024 v Sektorju za informacijsko infrastrukturo in poslovno informatiko, eno (1) dne 20. 5. 2024 v Sektorju za pravne zadeve in zadnje dne 1. 7. 2024 v Kabinetu direktorja.

Zaradi širjenja aktivnosti je imela ARIS v letu 2024 dovoljenih trideset (30) novih zaposlitev, od tega je bilo pet (5) zaposlitev odobrenih že prej, petnajst (15) jih je dodatnih za nedoločen čas in deset (10) za določen čas. Že odobrenih pet (5) zaposlitev iz leta 2023 je ARIS že realizirala do 1. 1. 2024. V letu 2024 je ARIS iz navedenega naslova sklenila pet (5) pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas, in sicer dne 1. 9. 2024, 16. 9. 2024, 1. 11. 2024, 1. 12. 2024 in 9. 12. 2024.

Ena (1) javna uslužbenka se je upokojila dne 29. 2. 2024, dne 15. 7. 2024 se je upokojil še en (1) javni uslužbenec, javna uslužbenka, ki je opravljala delo v skladu z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje s krajšim delovnim časom po štiri (4) ure dnevno, pa se je upokojila 30. 12. 2024. Zaradi sporazumnih prenehanj delovnih razmerij so prenehale veljati pogodbe o zaposlitvi osemnajstim (18) javnim uslužbencem, in sicer dne 7. 1. 2024, 13. 2. 2024, 13. 3. 2024, 22. 3. 2024, 14. 4. 2024, dvema (2) javnima uslužbenkama dne 31. 5. 2024, 14. 6. 2024, 26. 7. 2024, dvema (2) javnima uslužbencema dne 31. 7. 2024, dvema (2) javnima uslužbencema dne 31. 8. 2024, 15. 9. 2024, 30. 9. 2024, 18. 10. 2024, 9. 11. 2024, enemu (1) javnemu uslužbencu pa je prenehala veljati pogodba o zaposlitvi dne 30. 11. 2024.

Za nadomeščanje začasno odsotne javne uslužbenke, ki je na starševskem dopustu, je ARIS z javno uslužbenko sklenila pogodbo o zaposlitvi za določen čas dne 16. 9. 2024.

Dne 1. 1. 2024 je imela ARIS od 82 dovoljenih zaposlitev (načrtovanih na viru financiranja 1 – državni proračun) realiziranih 70 dovoljenih zaposlitev, kar hkrati pomeni 71 dejanskih zaposlitev javnih uslužbencev, in sicer glede na uredbo, ki določa, katere zaposlitve se štejejo oziroma ne štejejo v kadrovski načrt.

Sredstva za izvedbo kadrovskega načrta so izhajala iz finančnega načrta ARIS. Agencija je politiko zaposlovanja, napredovanja in nagrajevanja zaposlenih izvajala tako, da s prevzemanjem obveznosti, ob upoštevanju predpisov, ni ustvarjala primanjkljajev pri stroških dela. Število zaposlenih je bilo ob upoštevanju razpoložljivih finančnih sredstev skladno s sprejetim kadrovskim načrtom.

Izobrazbena struktura zaposlenih

Izobrazbena struktura zaposlenih v ARIS na dan 31. 12. 2024 je bila naslednja (zaposlitve za nedoločen čas, nadomeščanje in za določen čas iz naslova NOO):

- doktorat znanosti (prejšnji) ali doktorat znanosti (3. bolonjska stopnja) 18,
- specializacija po univerzitetni izobrazbi (prejšnja) ali magisterij znanosti (prejšnji) 4,
- specializacija po visokošolski izobrazbi (prejšnja), univerzitetna izobrazba (prejšnja) ali magisterij stroke (2. bolonjska stopnja) 63
- specializacija po višješolski izobrazbi (prejšnja) ali visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja) ali visokošolska strokovna izobrazba (1. bolonjska stopnja) 9,
- višja strokovna izobrazba ali višješolska izobrazba (prejšnja) 1,
- srednja strokovna izobrazba ali srednja splošna izobrazba 1.

Investicije

Agencija ARIS je v letu 2024 za namen investicij iz proračuna prejela 482.753,48 evrov ter za investicije delno porabila presežek prihodkov nad odhodki v višini 31.038,21 evrov. V letu 2024 je povečala vrednost dolgoročnih sredstev za 603.475,23 evrov, v znesek je vključeno povečanje vrednosti licenc, ki bodo poravnane iz sredstev prihodnjih let v skupni višini 89.683,54 evrov⁹.

Preglednica 5: Pregled investicij v letu 2024

v evrih					
Zaporedna številka	Vrsta investicije	Viri sredstev	Finančni načrt 2024	Skupaj nabave iz FN 2024	Delež realizacije
a	b	c	d	e	f=e/d*100
1	Redne posodobitve in nakupi strojne opreme	Proračun - MVZI	94.000	94.000,38	100
2	Investicije v neopredmetena in opredmetena sredstva	Presežek ARIS	141.587	31.038,21	22
3	Redne posodobitve in nakupi programske opreme	Proračun - MVZI	3.000	2.013,00	67
4	Licenčnina za programsko opremo (MSEA)	Proračun - MVZI	46.100	32.011,62	69
5	Dograditev informacijskega sistema	Proračun - MVZI	440.200	344.841,86	78
6	Pisarniška in komunikacijska oprema	Proračun - MVZI	11.900	9.887,03	83
	SKUPAJ		736.787	513.792,10	70

⁹ Podrobnejši prikaz in opis je v pojasnilih k računovodskim izkazom.

5. Financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2024

Financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2024 po načelu nastanka poslovnega dogodka iz Proračuna RS

S sredstvi Proračuna Republike Slovenije je ARIS sofinancirala znanstvenoraziskovalno dejavnost v okviru programa 0502 Znanstveno raziskovalna dejavnost, podprograma 050201 Raziskovalni programi ter proračunske postavke 231469 Raziskovalno razvojna dejavnost v višini 346.527.580,72 evra.

Sredstva za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti ne štejejo za prihodek ARIS in se v poslovnih knjigah vodijo na kontih stanja. Podrobnejši prikaz financiranja po virih, projektih ter strukturi Proračuna Republike Slovenije je razviden iz spodnje preglednice.

Preglednica 6: Pregled financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v breme Proračuna RS po načelu nastanka poslovnega dogodka za leto 2024 po virih, strukturi proračuna in projektih

Besedilo - opis	Realizacija 2023 ARRS in ARIS skupaj	Finančni načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks Realizacija 2024 / Realizacija 2023	Indeks FN 2024 / Realizacija FN 2024
Raziskovalna oprema 2023-2027	11.825.173,74	13.000.000,00	10.905.231,02	92,22	83,89
Podporne dejavnosti ZRD 2023-2027	10.572.061,80	13.000.000,00	10.770.453,65	101,88	82,85
Stabilno financiranje ZRD 2023-2027	225.754.997,23	245.000.000,00	240.702.767,62	106,62	98,25
Raziskovalni projekti 2023-2027	81.816.826,56	89.500.000,00	83.014.384,22	101,46	92,75
Mednarodno znan. razisk. sodel. 2023-2027	1.510.977,85	3.765.000,00	1.134.744,21	75,10	30,14
Skupaj	331.480.037,18	364.265.000,00	346.527.580,72	104,54	95,13

Agencija ARIS je s sredstvi Proračuna Republike Slovenije znanstvenoraziskovalno dejavnost financirala tekoče in v skladu s sklenjenimi pogodbami. V nadaljevanju je razviden obseg financiranja iz Proračuna RS po programskih podpostavkah.

Preglednica 7: Pregled financiranja po programskih podpostavkah po načelu nastanka poslovnega dogodka

Projekt		PP	Naziv PP	Realizacija 2023	Realizacija 2024	Realizacija 2024/Realizacija 2023
3330-23-0001			Raziskovalna oprema 2023-2027	11.825.173,74	10.905.231,02	92,22
		41	Raziskovalna oprema	11.825.173,74	10.905.231,02	92,22
3330-23-0002			Podporne dejavnosti ZRD 2023-2027	10.572.061,80	10.770.453,65	101,88
		43	Domača poljudno znanstvena periodika	90.000,02	90.000,02	100,00
		44	Domača znanstvena periodika	1.798.747,00	1.774.997,00	98,68
		46	Znanstvene monografije	299.108,65	308.554,75	103,16
		49	Tuja periodika in baze podatkov	6.810.171,99	6.850.657,00	100,59
		53	Knjižnice in inform. centri od 2013	310.000,00	310.000,00	100,00
		54	Odpri dostop	683.909,14	856.119,88	125,18
		58	Odpri dostop - neposredne pogodbe	580.125,00	580.125,00	100,00
3330-23-0003			Stabilno financiranje ZRD 2023-2027	225.754.997,23	240.702.767,62	106,62
		1	ISF-upravljavske in podporne dejavnosti	52.188.567,85	57.512.186,10	110,20
		2	ISF-infrastruktura	18.331.484,49	19.161.199,13	104,53
		3	PSF-Raziskovalni programi	99.795.678,07	105.142.162,35	105,36
		4	PSF-Mladi raziskovalci	35.600.906,71	38.344.869,55	107,71
		5	Razvojni steber financiranja	13.099.523,57	13.100.000,00	100,00
		6	Programi nacionalnih raziskav			
		11	Ustanovitelske obveznosti za JRZ	1.646.567,97	1.934.682,76	117,50
		13	Inf. programi, stroški in amortizacija	2.775.485,65	2.975.844,73	107,22
		16	Infrastrukturni programi, plače	1.393.030,60	1.578.749,40	113,33
		22	Raziskovalni programi	923.752,32	953.073,60	103,17
3330-23-0004			Raziskovalni projekti 2023-2027	81.816.826,56	83.014.384,22	101,46
		21	Projekti temeljnega raziskovanja	59.035.804,67	58.113.564,19	98,44
		25	Projekti ERA	218.153,27	227.134,41	104,12
		26	Projekti - VA	12.841.677,57	9.056.183,00	70,52
		27	MSCA COFOUND	176.250,56	1.419.437,57	805,35
		28	Ciljni raziskovalni programi	3.984.545,29	5.361.059,80	134,55
		29	Gravitacija		608.444,89	
		32	Podoktorski projekti	5.560.395,20	4.743.009,90	85,30
		261	Projekti ERC shema		3.485.550,46	
3330-23-0005			Mednarod. znan. razisk. sodel. 2023-2027	1.510.977,85	1.134.744,21	75,10
		34	CEA in JPND, sodelovanje v EU prostoru	416.542,84	324.478,01	77,90
		38	Mednarodni projekti, dvostransko sodelovanje	461.267,72	512.510,54	111,11
		39	Prijave na EU projekte	302.000,00		-
		68	Aktivna mednarodna udeležba mladih	10.458,43		-
		69	Gostovanja pri vodjah ERC projektov	20.886,10	1.769,40	8,47
		72	Mednarodna promocija znanosti	299.822,76	295.986,26	98,72
SKUPAJ				331.480.037,18	346.527.580,72	104,54

Podroben pregled po financiranih aktivnostih je razviden na spletni strani ARIS.

Preglednica 8: Pregled financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v breme evropskih sredstev po načelu nastanka poslovnega dogodka za leto 2024

Besedilo - opis	Realizacija 2023 ARRS in ARIS skupaj	Finančni načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks Realizacija 2024 / Realizacija 2023	Indeks FN 2024 / Realizacija FN 2024
2 FINANCIRANJE, KI SE POKRIVA IZ NASLOVA IZVAJANJA EVROPSKIH PROJEKTOV					
Znanstvenoraziskovalna dejavnost					
Sredstva za financiranje raziskovalnih projektov v okviru evropskega projektov Norface, DUT, CHANSE, JPI UE	74.461,00	73.867,50	73.867,50	99,20	100
Skupaj	74.461,00	73.867,50	73.867,50	99,20	100

Financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2024 po načelu denarnega toka

Finančni načrt za celotno leto v skupni višini 360.281.811 evrov je bil v navedenem obdobju realiziran glede na obveznosti po posameznih nalogah, ki jih je izvajala ARIS, in sicer v skupni višini 360.274.838,76 evra, kar predstavlja 100-odstotno izrabo sredstev proračuna. V nadaljevanju je prikazano podrobno poročilo.

Preglednica 9: Pregled financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2024 po projektih v breme Proračuna RS 2024

							v EUR
Besedilo - opis	Proračunska postavka	Ukrep/ projekt	Realizacija 2023 ARRS in ARIS skupaj	Finančni načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks Realizacija 2024/ 2023	Indeks Realizacija 2024/ FN 2024
1 FINANČNI NAČRT, KI SE POKRIVA IZ PRORAČUNA RS							
Znanstveno raziskovalna dejavnost							
Politika: 05 Znanost in informacijska družba							
Glavni program: 0502 Znanstveno raziskovalna dejavnost							
Podprogram: 050201 Raziskovani programi in projekti							
Raziskovalna oprema 2023-2027	231469	3330-23-0001	11.065.259,35	11.795.930,17	11.795.930,17	107	100
Podporne dejavnosti ZRD 2023-2027	231469	3330-23-0002	10.445.330,43	10.466.890,84	10.466.890,84	100	100
Stabilno financiranje ZRD 2023-2027	231469	3330-23-0003	224.467.571,95	254.588.299,34	254.581.327,10	113	100
Raziskovalni projekti 2023-2027	231469	3330-23-0004	81.865.801,42	82.320.696,61	82.320.696,61	101	100
Mednarod. znan. razisk. sodel. 2023-2027	231469	3330-23-0005	1.587.721,16	1.109.994,04	1.109.994,04	70	100
Skupaj			329.431.684,31	360.281.811,00	360.274.838,76	109	100

Preglednica 10: Pregled financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2024 po projektih v breme EU in NOO

v EUR

Besedilo - opis			Realizacija 2023 ARRS in ARIS skupaj	Finančni načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks Realizacija 2024/ 2023	Indeks Realizacija 2024/ FN 2024
2 FINANČNI NAČRT , KI SE POKRIVA IZ NASLOVA IZVAJANJA EVROPSKIH PROJEKTOV							
Znanstveno raziskovalna dejavnost							
Sredstva za financiranje raziskovalnih projektov v okviru evropskega projektov Norface, DUT, CHANSE, JPI UE	Sredstva EU		46.600,40	148.328,50	148.328,50	318,30	100
Skupaj			46.600,40	148.328,50	148.328,50	318,30	100
Delovanje ARIS							
Sredstva za sodelovanje na evropskem projektu DUT, JPI UE; Chanse in ostala povračila	Sredstva EU		29.118,00	22.455,00	1.757,49	6,04	8
Skupaj			29.118,00	22.455,00	1.757,49	6,04	8
Vir - postavke Proračuna EU							
Skupaj EU sredstva za znanstveno raziskovalno dejavnost in delovanje ARIS			75.718,40	170.783,50	150.085,99	198,22	88

Besedilo - opis			Realizacija 2023 ARRS in ARIS skupaj	Finančni načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks Realizacija 2024/ 2023	Indeks Realizacija 2024/ FN 2024
3 FINANČNI NAČRT , KI SE POKRIVA IZ NASLOVA IZVAJANJA NAČRTA ZA OKREVANJE IN ODPORNOST							
Znanstveno raziskovalna dejavnost							
NALOŽBA 1: Sofinanciranje raziskovalno-inovacijskih TRL 3-6 programov/projektov			0,00	5.000.000,00	3.379.778,10		68
NALOŽBA 2: Spodbujanje mednarodne mobilnosti slovenskih raziskovalcev (outgoing)			113.527,66	4.056.780,00	1.071.658,85	943,96	26
Skupaj			113.527,66	9.056.780,00	4.451.436,95	3.921,02	49

Besedilo - opis			Realizacija 2023 ARRS in ARIS skupaj	Finančni načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks Realizacija 2024/ 2023	Indeks Realizacija 2024/ FN 2024
4 FINANČNI NAČRT Sredstva MVZI za izvajanje "Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji" (EKP)							
Znanstvenoraziskovalna dejavnost							
Sofinanciranje nadgradnje aplikativnih raziskav v skladu s Slovensko strategijo trajnostne pametne specializacije	EU			263.375,00	0,00		0
Sofinanciranje nadgradnje aplikativnih raziskav v skladu s Slovensko strategijo trajnostne pametne specializacije	SLO udeležba			206.625,00	0,00		0
Javni razpis za spodbujanje raziskovalcev na začetku kariere	EU			144.527,30	0,00		0
Javni razpis za spodbujanje raziskovalcev na začetku kariere	SLO udeležba			128.264,70	0,00		0
Javni razpis za sofinanciranje raziskovalno-razvojnih projektov na lestvici TRL 3 - 6 v skladu s Slovensko strategijo pametne specializacije	EU			0,00	0,00		
Javni razpis za sofinanciranje raziskovalno-razvojnih projektov na lestvici TRL 3 - 6 v skladu s Slovensko strategijo pametne specializacije	SLO udeležba			0,00	0,00		
SKUPAJ				742.792,00	0,00		0
Inovacijska dejavnost							
Javni razpis za izbor operacij "Podpora strateškim razvojno inovacijskim partnerstvom (SRIP) na prioritetnih področjih pametne specializacije SRIP 2023-2026, se ne izvede preko ARIS	Program EKP 2021-2027						
EUROSTARS	Program EKP 2021-2027			100.000,00	0,00		0
EUREKA	Program EKP 2021-2027			400.000,00	0,00		0
EIC Pospeševalnik	Program EKP 2021-2027			1.000.000,00	0,00		0
SKUPAJ				1.500.000,00	0,00		0
SKUPAJ MVZI EKP				2.242.792,00	0,00		0

Preglednica 11: Pregled financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti po projektih in kontih v breme Proračuna Republike Slovenije 2024

POLITIKA, GP, Podprogram, Naziv PP, NRP Projekt	Konto	Realizacija 2023	Finančni načrt 2024	Realizacija 2024	Realizacija 2024 / 2023	FN 2024 / Realizacija 2024
05 Znanost in informacijska družba		329.431.684,31	360.281.811,00	360.274.838,76	109,36	100,00
0502 Znanstveno raziskovalna dejavnost		329.431.684,31	360.281.811,00	360.274.838,76	109,36	100,00
050201 Raziskovalni programi in projekti		329.431.684,31	360.281.811,00	360.274.838,76	109,36	100,00
231469 Raziskovalno razvojna dejavnost						
	4323	11.065.259,35	11.795.930,17	11.795.930,17	106,60	100,00
3330-23-0001 Raziskovalna oprema 2023-2027		11.065.259,35	11.795.930,17	11.795.930,17	106,60	100,00
	4102	79.596,52	76.671,51	76.671,51	96,33	100,00
	4120	601.506,87	585.352,97	585.352,97	97,31	100,00
	4133	9.758.592,04	9.764.331,08	9.764.331,08	100,06	100,00
	4143	5.635,00	0,00	0,00	0,00	
	4323		40.535,28	40.535,28		100,00
3330-23-0002 Podporne dejavnosti ZRD 2023-2027		10.445.330,43	10.466.890,84	10.466.890,84	100,21	100,00
	4120	690.770,12	697.236,99	697.236,99	100,94	100,00
	4133	201.072.774,07	228.103.207,94	228.103.207,94	113,44	100,00
	4135	946.293,80	963.658,00	963.658,00	101,83	100,00
	4315	99.884,26	102.674,51	102.674,51	102,79	100,00
	4323	21.657.849,70	24.721.521,90	24.714.549,66	114,11	99,97
3330-23-0003 Stabilno financiranje ZRD 2023-2027		224.467.571,95	254.588.299,34	254.581.327,10	113,42	100,00
	4102	1.422.660,50	1.268.469,81	1.268.469,81	89,16	100,00
	4120	28.947,25	21.498,74	21.498,74	74,27	100,00
	4133	71.106.364,04	71.654.957,76	71.654.957,76	100,77	100,00
	4143	15.937,67	15.472,18	15.472,18	97,08	100,00
	4313	195.617,31	171.419,71	171.419,71	87,63	100,00
	4314	1.090,22	0,00	0,00	0,00	
	4316	1.508,33	1.319,91	1.319,91	87,51	100,00
	4323	9.093.676,10	9.187.558,50	9.187.558,50	101,03	100,00
3330-23-0004 Raziskovalni projekti 2023-2027		81.865.801,42	82.320.696,61	82.320.696,61	100,56	100,00
	4102	73.065,08	33.354,81	33.354,81	45,65	100,00
	4120	29.975,84	48.185,40	48.185,40	160,75	100,00
	4133	1.274.625,55	887.350,62	887.350,62	69,62	100,00
	4143	150.000,00	93.000,00	93.000,00	62,00	100,00
	4323	60.054,69	48.103,21	48.103,21	80,10	100,00
3330-23-0005 Mednarod. ZR sodel. 2023-2027		1.587.721,16	1.109.994,04	1.109.994,04	69,91	100,00

Preglednica 12: Pregled dinamike financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v okviru Proračuna Republike Slovenije 2024

Naziv PROJEKTA	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	september	oktober	november	december	skupaj
Raziskovalna oprema 2023-2027	1.592.189	-	543.546	227.547	434.460	212.604	987.514	214.074	56.367	-	5.645.734	1.881.894	11.795.930
Podporne dejavnosti ZRD 2023-2027	126.731	-	-	-	-	783.135	-	518.951	-	4.830.814	1.147.628	3.059.632	10.466.891
Stabilno financiranje ZRD 2023-2027	14.285.400	18.485.588	18.569.850	18.481.895	18.108.897	26.817.675	19.027.117	21.068.948	19.429.537	18.524.009	22.191.178	39.591.232	254.581.327
Raziskovalni projekti 2023-2027	5.433.589	6.438.703	6.554.222	7.689.099	6.516.882	6.400.879	7.555.683	6.759.745	6.631.830	7.709.095	7.471.536	7.159.433	82.320.697
Mednarod. znan. razisk. sodel. 2023-2027	201.760	43.766	24.541	61.009	39.143	94.934	64.383	51.928	88.411	230.934	54.882	154.303	1.109.994
SKUPAJ	21.639.669	24.968.058	25.692.160	26.459.551	25.099.382	34.309.227	27.634.698	28.613.646	26.206.144	31.294.852	36.510.958	51.846.493	360.274.839

Prikazano dinamiko financiranja sestavljajo izvedena nakazila prejemnikom v posameznem mesecu in upoštevana vračila, ki so jih prejemniki vrnil v obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024.

Agencija ARIS je v letu 2023 v državni proračun vrnila 2.261.445,59 evrov, ki jih je prejela iz naslova vračil raziskovalnih organizacij za pretekla obdobja.

Preglednica 13: Skupni obseg vračil po namenih v evrih

Naziv podprograma	Znesek vračila
1. Raziskovalna oprema	1.564,80
Finančna poročila 2022	0,00
Finančna poročila 2023	1.564,80
Revizija namenske porabe	0,00
2. Podporne dejavnosti	62.844,83
Finančna poročila 2022	9.204,72
Finančna poročila 2023	53.640,11
Revizija namenske porabe	0,00
3. Stabilno financiranje	1.976.686,64
Finančna poročila 2022	377.303,98
Finančna poročila 2023	1.053.195,98
Revizija namenske porabe	546.186,68
4. Raziskovalni projekti	217.554,82
Finančna poročila 2022	99.489,25
Finančna poročila 2023	112.896,90
Revizija namenske porabe	5.168,67
5. Mednarodno znanstveno sodelovanje	2.794,50
Finančna poročila 2022	0,00
Finančna poročila 2023	2.794,50
Revizija namenske porabe	0,00
Skupaj vračila leto 2024	2.261.445,59

Vračila izvirajo iz nadzora nad namensko porabo in pravočasno izvedbo aktivnosti, financiranih s strani ARIS.

II. Računovodsko poročilo za leto 2024

1. Uvod

ARIS je po Zakonu o javnih financah posredni proračunski uporabnik. V skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter s Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov je ARIS določen uporabnik enotnega kontnega načrta. ARIS sredstva za opravljanje svojih nalog pridobiva iz Proračuna Republike Slovenije.

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo: Zakon o javnih financah, Zakon o računovodstvu, Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu, Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna, Navodilo o predložitvi letnih in zaključnih poročil ter drugih podatkov poslovnih subjektov ter Slovenski računovodski standardi.

Računovodsko poročilo obsega pojasnila in razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi. Vsi zneski v poročilu so izraženi v evrih.

Finančni načrt ARIS za leto 2024 je bil pripravljen na podlagi programa dela za leto 2024 oziroma ocene posameznih vrst prihodkov in odhodkov za izvajanje nalog, ki so opredeljene v programu dela.

Za delovanje ARIS je bilo po načelu nastanka poslovnega dogodka za celotno leto 2024 načrtovanih 7.480.291,00 evrov prihodkov, ki so bili realizirani v višini 6.341.989,75 evrov oziroma v 85 %. Po načelu nastanka poslovnega dogodka za leto 2024 je bilo načrtovanih 7.480.291,00 evrov celotnih odhodkov in realiziranih 6.288.598,92 evrov celotnih odhodkov, kar predstavlja 84 % celotnega načrta za leto 2024.

Za delovanje ARRS in ARIS je bilo po načelu denarnega toka za leto 2024 načrtovanih 7.732.696,00 evrov prihodkov, ki so bili realizirani v višini 6.790.250,24 evrov, kar predstavlja 88 % realizacijo načrta za leto 2024. Po načelu denarnega toka za leto 2024 je bilo načrtovanih 7.874.283,00 evrov odhodkov, od tega je ARIS realizirala 6.612.199,43 evrov odhodkov, kar predstavlja 84 % celotnega načrta za leto 2024.

2. Bilanca stanja in pojasnila k izkazom

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2024

Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek v evrih	
		Tekočega leta	Prejšnjega leta
2	3	4	5
A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	1.054.136,56	758.051,52
NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	2.541.512,01	2.074.974,99
POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	1.756.965,88	1.542.817,08
NEPREMIČNINE	004	0,00	0,00
POPRAVEK VREDNOSTI ZGRADB	005	0,00	0,00
OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	965.700,63	838.345,74
POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	696.110,20	612.452,13
DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0,00	0,00
DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0,00	0,00
DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0,00	0,00
TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0,00	0,00
B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	8.839.033,78	22.560.956,45
DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI	013	0,00	0,00
DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	443.630,97	392.465,18
KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	0,00	0,00
DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0,00	0,00
KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	8.295.075,75	22.090.604,25
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0,00	0,00
KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0,00	0,00
DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	20.427,13	54.965,74
NEPLAČANI ODHODKI	021	0,00	0,00
AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	79.899,93	22.921,28
C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0,00	0,00
OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0,00	0,00
ZALOGE MATERIALA	025	0,00	0,00
ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0,00	0,00
NEDOKONČANA PROIZVODNJA	027	0,00	0,00
PROIZVODI	028	0,00	0,00
OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0,00	0,00
ZALOGE BLAGA	030	0,00	0,00
DRUGE ZALOGE	031	0,00	0,00
I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	9.893.170,34	23.319.007,97
IZVENBILANČNA EVIDENCA	033	0,00	0,00
D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	8.719.935,22	22.419.368,74
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0,00	0,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	350.254,53	256.028,36
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	817.319,56	1.318.024,62
DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	211.587,81	77.880,55
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	7.219.874,09	20.708.745,56
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0,00	0,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0,00	0,00

NEPLAČANI PRIHODKI	042	0,00	0,00
PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	120.899,23	58.689,65
E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	1.173.235,12	899.639,23
SPLOŠNI SKLAD	045	0,00	0,00
REZERVNI SKLAD	046	0,00	0,00
DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0,00	0,00
REZERVACIJE	048	0,00	0,00
SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0,00	0,00
Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	050	0,00	0,00
Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za finančne naložbe	051	0,00	0,00
Presežek prihodkov nad odhodki	052	0,00	0,00
Presežek odhodkov nad prihodki	053	0,00	0,00
DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0,00	0,00
DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	44.841,77	0,00
OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	1.075.002,52	865.147,13
OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0,00	0,00
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	53.390,83	34.492,10
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0,00	0,00
I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	9.893.170,34	23.319.007,97
IZVENBILANČNA EVIDENCA	061	0,00	0,00

Prilogi k bilanci stanja sta:

- Priloga 1: Pregled stanja in gibanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter
- Priloga 2: Pregled stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

Priloga 1: Pregled stanja in gibanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepite	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	2.913.320,73	2.155.269,21	603.475,23	0,00	9.583,32	9.583,32	307.390,19	1.054.136,56	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	2.074.974,99	1.542.817,08	466.537,02	0,00	0,00	0,00	214.148,80	784.546,13	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	704	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	705	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	706	838.345,74	612.452,13	136.938,21	0,00	9.583,32	9.583,32	93.241,39	269.590,43	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti	708	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	712	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	713	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	714	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu	716	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	720	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	721	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	722	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Priloga 2: Pregled stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (10. 5.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (10. 5.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (10. 5.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.d.	810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.o.o.	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815+816+817+818)	814	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Namensko premoženje, preneseno javnim sklantom	815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820+829+832+835)	819	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno dana posojila (821+822+823+824+825+826+827+828)	820	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom	821	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročno dana posojila javnim sklantom	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem	823	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnem države	826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papirjev (830+831)	829	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Domačih vrednostnih papirjev	830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Tujih vrednostnih papirjev	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Dolgoročno dani depoziti (833+834)	832	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druga dolgoročno dana posojila	835	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Skupaj (800+819)	836	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2.1. Sredstva

Sredstva (aktiva) so v bilanci stanja razdeljena na dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju, kratkoročna sredstva, zaloge ter aktivne časovne razmejitve. Vrednost aktive na dan 31. 12. 2024 znaša 9.893.170,34 evrov.

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju so sestavljena iz dolgoročnih časovnih razmejitev, neopredmetenih dolgoročnih sredstev, opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev ter dolgoročnih terjatev iz poslovanja.

Preglednica 14: Pregled dolgoročnih sredstev na dan 31. 12. 2024

v evrih				
konto	Vrsta kratkoročnih obveznosti	Na dan 31.12.2024	Na dan 31.12.2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d	e=c/d*100
003	Neopredmetena sredstva	784.546,13	532.157,91	147,43
040, 043	Oprema	269.590,43	225.893,61	119,34
	Skupaj dolgoročna sredstva	1.054.136,56	758.051,52	139,06

Osnovna sredstva imajo proračunski vir financiranja ter so bila v ARRS prenesena ob ustanovitvi leta 2004 in kupljena iz namenskih investicijskih sredstev.

Preglednica 15: Pregled osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2024

v evrih						
konto	Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Neodpisana vrednost	Delež odpisa	Amortizacija
a	b	c	d	e=c-d	f=d/c*100	g
0031703	Licence	2.527.492,68	1.742.946,55	784.546,13	68,96	214.148,80
0039248	Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	593,39	593,39	0,00	100,00	0,00
	Neopredmetena sredstva	2.528.086,07	1.743.539,94	784.546,13	68,97	214.148,80
0040000	Naložba v tujo nepremičnino	13.425,94	13.425,94	0,00	100,00	0,00
	Naložba v tujo nepremičnino	13.425,94	13.425,94	0,00	100,00	0,00
0401000	Pisarniško pohištvo	147.449,16	51.232,45	96.216,71	34,75	16.434,02
0401201	Pisarniška oprema	14.310,99	12.036,01	2.274,98	84,10	294,85
0402101	Avtomobili	39.500,00	15.223,96	24.276,04	38,54	4.937,50
0402202	Računalniki in programska oprema	456.683,59	347.399,52	109.284,07	76,07	60.024,92
0402222	Računalniški strežniki	183.180,72	183.180,72	0,00	100,00	0,00
0402223	Oprema za hlajenje in ogrevanje	8.412,17	4.712,00	3.700,17	56,01	1.492,11
0402224	Oprema za tiskanje in razmnoževanje	68.878,64	48.359,93	20.518,71	70,21	6.214,10
0402238	Telekomunikacijska oprema	3.356,02	3.356,02	0,00	100,00	0,00
0402239	Avdiovizualna oprema	26.080,49	12.760,74	13.319,75	48,93	2.787,31
0409000	Ostala oprema	2.458,08	2.458,08	0,00	100,00	0,00

0409220	Oprema za kuhinje	1.221,52	1.221,52	0,00	100,00	0,00
0430000	Investicija v tujo zgradbo	1.198,74	1.198,74	0,00	100,00	0,00
Oprema		952.730,12	683.139,69	269.590,43	71,70	92.184,81
0410200	Pisarniško pohištvo DI	324,77	324,77	0,00	100,00	0,00
0410201	Pisarniška oprema DI	2.077,86	2.077,86	0,00	100,00	0,00
0410202	Računalniki in programska oprema DI	279,19	279,19	0,00	100,00	0,00
0410220	Oprema za gostinstvo DI	2.080,74	2.080,74	0,00	100,00	0,00
0410238	Telekomunikacijska oprema DI	4.910,52	4.910,52	0,00	100,00	150,00
0410239	Druga oprema DI	2.439,31	2.439,31	0,00	100,00	906,58
0412239	Avdivizualna oprema DI	858,12	858,12	0,00	100,00	0,00
Drobni inventar v okviru OS		12.970,51	12.970,51	0,00	100,00	1.056,58
Skupaj osnovna sredstva		3.507.212,64	2.453.076,08	1.054.136,56	69,94	307.390,19

V letu 2024 je agencija ARIS za 603.475,23 evrov povečala vrednost osnovnih sredstev iz naslova novih nabav. Ob koncu leta 2021 je agencija ARRS izkazovala stanje neopredmetenih sredstev v pridobivanju v višini 59.767 evrov. V letu 2022 je bil celoten znesek investicije v nov informacijski sistem (modul AURA in modul Digital Forms) prenesen na neopredmetena sredstva v uporabi. V letih 2022, 2023 in 2024 sta se oba modula razvijala in dograjevala, skupna nabavna vrednost investicije na dan 31. 12. 2024 tako znaša 950.073,04 evrov.

Preglednica 16: Pregled povečanja dolgoročnih sredstev v letu 2024

v evrih

Vrsta investicije	Nabavna vrednost	Delež sredstev
b	c	d
Licence	466.537,02	77,31
Neopredmetena sredstva	466.537,02	77,31
Pisarniško pohištvo	13.175,52	2,18
Pisarniška oprema	2.098,25	0,35
Računalniki in programska oprema	108.347,38	17,95
Oprema za tiskanje in razmnoževanje	9.625,80	1,60
Avdivizualna oprema	3.316,78	0,55
Telekomunikacijska oprema	150,00	0,02
Druga oprema	224,48	0,04
Oprema	136.938,21	22,69
Skupaj osnovna sredstva	603.475,23	100,00

Redni popis osnovnih sredstev je bil opravljen 31. 12. 2024. Popisna komisija ni ugotovila neskladij med dejanskim in knjigovodskim stanjem dolgoročnih sredstev. Ugotovila je, da je register osnovnih sredstev usklajen z glavno knjigo. Popisna komisija je ugotovila, da 34 kosov neopredmetenih sredstev ni več v uporabi in predlaga izločitev iz registra osnovnih sredstev, skupna nabavna in odpisana vrednost teh neopredmetenih sredstev znaša 224.529,95 evrov, knjigovodska vrednost znaša nič evrov. Popisna komisija je ugotovila, da je 8 kosov opreme dotrajane in nedelujoče in predlaga, da se oprema ekološko uniči, skupna nabavna in odpisana vrednost opreme za uničenje znaša 1.652,63 evrov, knjigovodska vrednost opreme znaša nič evrov. Popisna komisija je ugotovila da 40 kosov računalniške opreme še deluje, vendar zmogljivost ne zadošča potrebam delovnih procesov agencije, zato je predlagala, da se opremo brezplačno prenese na drugo osebo javnega prava ali humanitarno

organizacijo. Skupna nabavna in odpisana vrednost opreme znaša 34.214,19 evrov, knjigovodska vrednost znaša nič evrov.

Popisna komisija, ki je opravila redni letni popis po stanju na dan 31. 12. 2022 je ugotovila, da 10 kosov opreme izpolnjuje pogoje za brezplačni prenos opreme na izobraževalne organizacije, oprema je bila v letu 2024 predana humanitarnem društvu Duh časa in izločena iz registra osnovnih sredstev, skupna nabavna vrednost prenesene opreme je znašala 9.583,32 evrov, knjigovodska vrednost opreme je enaka nič.

Agencija ARIS je opravila obračun amortizacije za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2024, višina obračunane amortizacije za navedeno obdobje znaša 307.390,19 evrov in je bila v celoti pokrita v breme sredstev v upravljanju (ARIS sredstev za amortizacijo ne prejema v strukturi cene). Višina obračunane amortizacije po posameznih kontih je prikazana v Preglednici 13. Amortizacija je obračunana po stopnjah, določenih v Pravilniku o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.¹⁰

ARIS nima zastavljenih osnovnih sredstev v korist tretjim osebam.

Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve

Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve so sestavljeni iz denarnih sredstev v blagajni in dobroimetja pri UJP, kratkoročnih terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta, drugih kratkoročnih terjatev in aktivnih časovnih razmejitev.

ARIS nima gotovinskega blagajniškega poslovanja, zato nima sredstev v gotovini, niti takoj unovčljivih vrednotnic. Finančno poslovanje opravlja izključno prek podračuna, odprtega pri Upravi za javna plačila Ljubljana. ARIS nima drugih poslovnih računov, odprtih pri poslovnih bankah. Denarna sredstva v evrih na podračunu ARIS pri UJP na dan 31. 12. 2024 so znašala 443.454,99 evrov ter protivrednost v sredstev v ameriških dolarjih 175,98 evrov. Stanje na podračunu je sestavljeno iz neporabljenih namenskih sredstev za izvajanje EU-projektov, sredstev za plačilo obveznosti do dobaviteljev (obveznosti še niso zapadle), sredstev za plačilo obveznosti za honorarje recenzentom ter iz sredstev presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih in tekočega leta .

Preglednica 17: Pregled kratkoročnih sredstev in aktivnih časovnih razmejitev

v evrih				
konto	Vrsta kratkoročnih sredstev	Na dan 31.12.2024	Na dan 31.12.2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d	e=c/d*100
1100	Sredstva na računu - UJP, EUR	443.454,99	391.313,48	113,32
1102	Sredstva na računu - UJP, USD	175,98	1.151,70	15,28
Dobroimetja pri bankah		443.630,97	392.465,18	113,04
1400	Terjatve do proračuna države - lastno poslovanje	358.287,96	333.075,64	107,57
1401	Terjatve za obresti na sredstva na vpogled UJP	1.802,84	1.254,03	143,76
1402	Terjatve do uporabnikov EKN - vračila	8.102,10	86.610,90	9,35
1403	Terjatve do proračuna - sklad NOO	34.471,95	29.257,54	117,82
1405	Terjatve do proračuna države transfer	7.892.410,90	21.639.668,94	36,47
1406	Terjatve do proračuna EU	0,00	737,20	0,00
Terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta		8.295.075,75	22.090.604,25	37,55
1700	Kratkoročne terjatve do ZZS za boleznino in nego	7.231,11	5.037,92	143,53

¹⁰ Uradni list RS, št. 45/05, 13/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15.

1702	Kratkoročne terjatve za povračilo udeležbe na sodišču	47,95	0,00	
1751	Kratkoročne terjatve do delavcev	0,00	24,06	0,00
1752	Druge kratkoročne terjatve	840,53	840,53	100,00
1753	Terjatve za vračila - niso uporabniki EKN	12.307,54	49.063,23	25,09
Druge kratkoročne terjatve		20.427,13	54.965,74	37,16
1900	Kratkoročno odloženi odhodki	79.082,68	18.662,15	423,76
1910	Prehodno nezaračunani prihodki - NOO	817,25	0,00	
1913	Prehodno nezaračunani prihodki - SUGI	0,00	3.973,94	0,00
1914	Prehodno nezaračunani prihodki - EnSuf	0,00	285,19	0,00
Aktivne časovne razmejitve		79.899,93	22.921,28	348,58
Skupaj kratkoročna sredstva in aktivne razmejitve		8.839.033,78	22.560.956,45	39,18

Terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta so sestavljene iz:

- Terjatev do proračuna države za lastno poslovanje, ki se nanašajo na izstavljen zahtevek za stroške dela za mesec december in zahtevek za plačilo stroškov investicije in storitev za nov informacijski sistem. Terjatve v skupni višini 358.287,96 evrov so bile plačane dne 8. 1. 2025 in dne 10. 2. 2025;
- terjatev za obresti na sredstva na vpogled v skupni višini 1.802,84 evrov, ki so bile izplačane dne 3. 1. 2025.;
- Terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta na osnovi 4 izstavljenih zahtevkov za vračilo neporabljenih oziroma nenamensko porabljenih sredstev za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v skupni višini 8.102,10 evrov. Vse terjatve so bile plačane v mesecu januarju 2025.;
- Terjatev do proračuna države za lastno poslovanje, ki se nanašajo na izstavljen zahtevek za stroške dela in blaga in storitev za delovanje NOO (reforma), v znesku 34.471,95 evrov; terjatev je bila plačana 16. 1. 2025.;
- Terjatev do proračuna države – transfer predstavljajo terjatve za poplačilo obveznosti izvajalcem znanstvenoraziskovalne dejavnosti za obrok za mesec december v višini 7.892.410,90 evrov. Terjatve so bile plačane 8. 1. 2025 in 31. 1. 2025.

Terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije iz naslova povračil za nadomestila za čas bolniške odsotnosti v višini 7.231,11 evrov. Ob pripravi poročila so bile terjatve plačane delno, v višini 5.769,25 evrov. Terjatev za nadomestilo časa udeležbe na sodišču v višini 47,95 evrov ob pripravi poročila še niso bile plačane.

Druge kratkoročne terjatve v skupni višini 13.148,07 evrov so sestavljene drugih kratkoročnih terjatev v višini 840,53 evrov (terjatve do recenzentov iz naslova preplačil honorarjev) ter terjatev za vračila raziskovalnih organizacij, ki niso uporabniki enotnega kontnega načrta, v skupni višini 12.307,54 evrov. Ob pripravi poročila so bile terjatve v skupni vrednosti 3.230,36 evrov plačane.

ARIS nima oblikovanega popravka vrednosti terjatev. V letu 2024 agencija tudi ni izkazala učinkov iz naslova oblikovanja ali odprave popravkov terjatev ali odpisa terjatev na izkaz prihodkov in odhodkov.

ARRS nima zastavljenih terjatev v korist tretjim osebam.

ARIS na dan 31. 12. 2024 izkazuje aktivne časovne razmejitve (AČR) v skupni višini 79.899,93 evrov, ki so oblikovane skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS 2024) ter s četrtem odstavkom 22. člena Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. AČR so sestavljene iz kratkoročno odloženih odhodkov, prehodno nezaračunanih prihodkov ter drugih aktivnih časovnih razmejitev.

Preglednica 18: Pregled gibanja aktivnih časovnih razmejitev

v evrih

konto	Vrsta kratkoročnih sredstev	Leto 2024
a	b	c
1900	Stanje AČR 1.1.2024	22.921,28
1900	Odprava - veza razmejeni stroški 31.12.2023	-18.662,15
1913, 1914	Odprava - veza prehodno nezaračunani prihodki 31.12.2023	-4.259,13
1900	Novo oblikovani AČR - veza razmejeni stroški	79.082,68
1910	Novo oblikovani prehodno nezaračunani prihodki NOO	817,25
	Stanje AČR 31.12.2024	79.899,93

Na dan 31. 12. 2024 kratkoročno odloženi odhodki skupaj znašajo 79.082,68 evrov in so sestavljeni iz prejetih računov v letu 2024, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto (naročnine za literaturo, garancije za vzdrževanje računalniške opreme in dostopi do baz podatkov ter stroške registracije službenega vozila. Največji znesek predstavlja v mesecu decembru 2024 prejet račun za plačilo stroškov dostopa do baz podatkov SciVal za leto 2025.

2.2. Obveznosti do virov sredstev

Obveznosti do virov sredstev (pasiva) so v bilanci stanja razdeljene na kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve ter lastne vire in dolgoročne obveznosti. Obveznosti do virov sredstev na dan 31. 12. 2024 znašajo 9.893.170,34 evrov.

Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve so sestavljene iz kratkoročnih obveznosti do zaposlenih, do dobaviteljev, do uporabnikov enotnega kontnega načrta, drugih kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev.

Preglednica 19: Pregled kratkoročnih obveznosti

v evrih

konto	Vrsta kratkoročnih obveznosti	Na dan 31.12.2024	Na dan 31.12.2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d	e=c/d*100
210	Obveznosti za čiste plače in nadomestila	205.399,50	154.935,59	132,57
212, 215	Obveznosti za prispevke	75.163,45	54.059,80	139,04
213	Obveznosti za davek iz plač	43.666,18	33.968,77	128,55
214	Druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih	26.025,40	13.064,20	199,21
	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	350.254,53	256.028,36	136,80
2200	Dobavitelji v državi	74.429,64	163.964,89	45,39
2220	Nezaračunane dobave	49.696,57	0,00	
	Dobavitelji v državi	124.126,21	163.964,89	75,70
2302	Obveznosti za prispevke na izplačane plače	52.644,45	38.622,75	136,30
2303	Obveznosti za premije KAD	3.864,45	2.678,85	144,26
2304	Obveznosti za dohodnino po avtorskih pogodbah	20.857,92	2.395,56	870,69
2305	Obveznosti za dohodnino po podjemnih pogodbah	48,04	420,43	11,43
2306	Obveznosti za ZZ po podjemnih pogodbah	0,00	138,60	0,00

2307	Obveznosti za PIZ avtorske in podjemne pogodbe	15.617,33	3.522,33	443,38
2308	Obveznosti za davek na podjemne pogodbe	0,00	347,35	0,00
2340	Obveznosti za neto izplačila avtorske pogodbe	114.653,09	22.922,30	500,18
2341	Obveznosti za neto izplačila podjemne pogodbe	2.298,07	5.988,85	38,37
2349	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	737,20	0,00	
2350	Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih	867,26	843,53	102,81
	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	211.587,81	77.880,55	271,68
2420	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	7.219.874,09	20.634.284,56	34,99
2425	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN iz EU sredstev	0,00	74.461,00	0,00
2201	Obveznosti za vračila v proračun	20.409,62	135.674,13	15,04
2201	Kratkoročne obveznosti do drugih uporabnikov proračuna države	672.783,73	1.018.385,60	66,06
	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov proračuna države	7.913.067,44	21.862.805,29	36,19
2900	Kratkoročno odloženi prihodki - veza oblikovani AČR	79.082,68	18.662,14	423,76
2901	Vnaprej vračunani odhodki tekočega leta	9.662,40	0,00	
2902	Kratkoročno odloženi prihodki - veza namenska sredstva EU DUT	21.774,86	24.532,21	88,76
2903	Kratkoročno odloženi prihodki - sklad NOO	0,00	4.905,18	0,00
2904	Kratkoročno odloženi prihodki - sredstva EU Expand	2.533,39	2.533,39	100,00
2906	Kratkoročno odloženi prihodki - sredstva EU Chance	7.845,90	8.056,73	97,38
	Pasivne časovne razmejitve	120.899,23	58.689,65	206,00
	Kratkoročne Obveznosti	8.719.935,22	22.419.368,74	38,89

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 350.254,53 evrov se delijo na obveznosti za plače in nadomestila, prispevke ter davek iz plač in nadomestil ter druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih za plače za mesec december, redno delovno uspešnost za drugo polletje 2024 za javne uslužbence ter poračun odsotnosti zaradi izplačila redne delovne uspešnosti, obveznosti za izplačilo sorazmernega dela regresa za zaposlene, ki so se zaposlili sredi meseca novembra in decembra, ter obveznosti za izplačilo redne delovne uspešnosti za plačno skupino B za leto 2023. Vse obveznosti, razen uspešnosti za plačno skupino B, so bile plačane v januarju 2025.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi na dan 31. 12. 2024 skupaj znašajo 74.658,73 evrov, vendar so v bilanci stanja upoštevane le v višini 74.429,64 evrov. Razlika v višini 229,09 evrov je prikazana v bilanci stanja pri obveznostih do uporabnikov enotnega kontnega načrta. Obveznosti do dobaviteljev se nanašajo na račune za tekoče delovanje ARIS za leto 2024 in so v plačilo zapadle po 31. 12. 2024. Obveznosti do dobaviteljev se plačujejo tekoče. V bilanci stanja so med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev prikazane tudi obveznosti do tistih prejemnikov sredstev za znanstvenoraziskovalno dejavnost, ki niso uporabniki enotnega kontnega načrta v višini 672.783,71 evrov, ter obveznosti za vračila v proračun na osnovi terjatev za vračila v višini 20.409,62 evrov. Saldo obveznosti do dobaviteljev v bilanci stanja skupaj z nezaračunanimi dobavami v znesku 49.696,57 evrov znaša 817.319,56 evrov.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v skupni višini 211.587,81 evrov so sestavljene iz obveznosti za prispevke na plače zaposlenih, obveznosti za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih v skupni višini 57.376,16 evrov ter obveznosti za avtorske in podjemne pogodbe, ki predstavljajo obveznosti iz naslova honorarjev tujim recenzentom in članom strokovnih teles ARRS v skupni višini 153.474,45 evrov. Obveznosti za avtorske in podjemne pogodbe so sestavljene iz obveznosti za dohodnino po avtorskih in podjemnih pogodbah, obveznosti za neto izplačila po pogodbah ter obveznosti za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje. Obveznosti za plačilo tujim recenzentom se nanašajo na obveznosti za izplačilo avtorskih honorarjev recenzentom za ocenjevanje prijav na razpis za raziskovalne projekte in programe. Obveznosti ob

prilavi poročila še niso bile poravnane v celoti. Znesek v višini 737,20 evrov se nanaša na obveznost za vračilo dvakrat prejetega povračila COST, agencija je preveč prejeta sredstva vrnila v februarju 2025.

Obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta v bilanci stanja znašajo 7.219.874,09 evrov in so sestavljene iz obveznosti do raziskovalnih organizacij v skupni višini 7.892.410,90 evrov, znižanih za obveznosti do drugih uporabnikov proračuna države, ki niso uporabniki enotnega kontnega načrta v višini 672.783,71 evrov, povečane za obveznosti do dobaviteljev, ki so uporabniki enotnega kontnega načrta v višini 229,09 evrov, ter povečane za obveznost za vračilo v proračun v mesecu decembru prejetih vračil raziskovalnih organizacij v višini 17,81 evrov. Obveznosti na dan 31. 12. 2024 niso zapadle v plačilo in so bile poravnane v januarju 2025.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve (PČR) skupaj znašajo 120.899,23 evrov in jih sestavljajo: kratkoročno odloženi prihodki leta 2024 z namenom pokrivanja odloženih stroškov leta 2024 v višini 79.082,68 evrov, odloženi prihodki, prejeti za pokrivanje stroškov za izvajanja EU-projektov, v skupni višini 32.154,15 evrov ter vnaprej vračunanih odhodkov tekočega leta (strošek revizije letnega poročila za leto 2024) v skupni 9.662,40 evrov.

Gibanje PČR: ARIS je v letu 2024 odpravila PČR iz naslova vnaprej nezaračunanih odhodkov v višini 18.662,14 evrov, odpravila za 7.873,36 evrov odloženih prihodov in na novo oblikovala za 79.082,68 evrov kratkoročno odloženih prihodkov kot proti konto oblikovanih AČR ter za 9.662,40 evrov vnaprej vračunanih odhodkov v višini 9.662,40 evrov.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Agencija ARIS je na podlagi Programa dela za leto 2024 prejela 482.753,48 evrov namenskih sredstev za investicije po obračunskem načelu. ARIS ima vsa dolgoročna sredstva v upravljanju, sredstev za pokrivanje stroškov amortizacije ne prejema v strukturi cene, zato je bila amortizacija v celoti pokrita v breme obveznosti za dolgoročna sredstva v upravljanju.

Preglednica 20: Pregled dolgoročnih obveznosti

Vrsta dolgoročnih obveznosti	v evrih		
	Na dan 31.12.2024	Na dan 31.12.2023	Primerjava 2024 /2023
a	c	d	e=c/d*100
Obveznosti za dolgoročna sredstva v upravljanju	1.075.002,52	865.147,13	124,26
Dolgoročno nezaračunane dobave za investicije	44.841,77	0,00	
Presežek prihodkov nad odhodki tekočega leta	53.390,83	34.492,10	154,79
Dolgoročne Obveznosti	1.173.235,12	899.639,23	130,41

Dolgoročne obveznosti so razdeljene na obveznosti za dolgoročna sredstva v upravljanju in ugotovljeni presežek prihodkov nad odhodki za poslovno leto. Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2024 znaša 53.390,83 evrov; obrazložitev rezultata je podana v poglavju 3.

Preglednica 21: Obveznosti za sredstva v upravljanju

Obveznosti za dolgoročna sredstva	v evrih		
	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d=b/c*100

Začetno stanje	758.051,52	569.891,87	133,02
Presežek prihodkov nad odhodki za pretekla leta za investicije	141.587,71	110.212,00	128,47
Skupaj stanje na obveznostih za dolgoročna sredstva	899.639,23	680.103,87	132,28
Zahtevki za investicijska sredstva	482.753,48	314.099,37	153,69
Povečanje obveznosti za osnovna sredstva	482.753,48	314.099,37	153,69
Obračunana amortizacija v breme vira -	307.390,19	129.056,11	238,18
Zmanjšanje obveznosti za osnovna sredstva	307.390,19	129.056,11	238,18
Stanje obveznosti za dolgoročna sredstva	1.075.002,52	865.147,13	124,26

Obveznost za dolgoročna sredstva v upravljanju v višini 1.075.002,52 evrov je sestavljena iz knjigovodske vrednosti dolgoročnih sredstev v znesku 1.054.136,56 evrov, povečane za neporabljen del presežka prihodkov nad odhodki za investicije iz leta 2021 v višini 16.726,73 evrov, iz leta 2022 v višini 59.330,67 evrov in iz leta 2023 v višini 34.492,10 evrov in znižane za sredstva za nakup investicij iz sredstev prihodnjih let v višini 89.683,54 evrov.

Preglednica 22: Pregled financiranja investicij za leto 2024

v evrih			
Vrsta financiranja	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d=b/c*100
Sredstva iz proračuna za investicije tekočega leta	482.753,48	314.099,37	153,69
Presežek prihodkov nad odhodki za investicije	141.587,71	110.212,24	128,47
Sredstva za investicije	624.341,19	424.311,61	147,14
Investirano v osnovna sredstva v letu tekočem letu	603.475,23	317.216,00	190,24
- Povečanje OS v tekočem letu, sredstva prihodnjih let	89.683,54		
Povečanje OS v preteklih letih, sredstva tekočega leta	0,00		
Investicije financirane iz sredstev za tekoče leto	513.791,69	317.216,00	161,97
Neporabljena tekoča sredstva za investicije	110.549,50	107.095,61	103,23

Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2021 v višini 65.900,26 evrov je bil s sklepom Upravnega odbora ARIS in Sklepom Vlade Republike Slovenije, št. 47601-11/2022/3 z dne 25. 10. 2022, razporejen za investicije v neopredmetena in opredmetena sredstva v upravljanju ARIS. V letih 2022, 2023 in 2024 so bila sredstva presežka iz leta 2021 porabljena v skupni višini 49.173,53 evrov. Neporabljen del presežka iz leta 2021 v višini 16.726,73 evrov je prikazan pod obveznostmi za sredstva v upravljanju. Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2022 v višini 59.330,67 evrov je bil s sklepom Upravnega odbora ARIS z dne 24. 2. 2023 razporejen za investicije v neopredmetena in opredmetena sredstva v upravljanju ARIS in še ni bil porabljen.¹¹ Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2023 v višini 34.492,10 evrov je bil s sklepom Upravnega odbora ARIS z dne 21. 2. 2024 razporejen za investicije v neopredmetena in opredmetena sredstva v upravljanju ARIS in še ni bil porabljen.¹² Stanje obveznosti za sredstva v upravljanju je bilo skladno s Pravilnikom o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu usklajeno z Direktoratom za javno računovodstvo Ministrstva za finance Republike Slovenije (MF) na dan 31. 12. 2023.

¹¹ Sklep Vlade Republike Slovenije o soglasju k razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki za leto 2022 je bil izdan 5. 9. 2023.

¹² Sklep Vlade Republike Slovenije o soglasju k razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki za leto 2023 je bil izdan 20. 10. 2024.

3. Prihodki in odhodki ter pojasnila k izkazom

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za tekoče leto 2024 in za preteklo leto 2023

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	6.328.829,26	3.933.939,14
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	861	6.328.829,26	3.933.939,14
	PROIZVODNJE POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	862	0,00	0,00
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	863	0,00	0,00
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	864	0,00	0,00
762	FINANČNI PRIHODKI	865	11.362,46	11.069,11
763	DRUGI PRIHODKI	866	1.798,03	0,00
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0,00	0,00
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0,00	0,00
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0,00	0,00
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	6.341.989,75	3.945.008,25
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	2.312.661,40	1.887.119,34
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	872	0,00	0,00
460	STROŠKI MATERIALA	873	62.150,45	40.361,16
461	STROŠKI STORITEV	874	2.250.510,95	1.846.758,18
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	3.967.411,15	2.018.259,08
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	3.099.245,82	1.578.269,63
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	877	534.464,83	270.092,59
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	333.700,50	169.896,86
462	AMORTIZACIJA	879	0,00	0,00
463	REZERVACIJE	880	0,00	0,00
465	DRUGI STROŠKI	881	8.524,89	5.084,07
467	FINANČNI ODHODKI	882	1,48	53,66
468	DRUGI ODHODKI	883	0,00	0,00
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	0,00	0,00
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0,00	0,00
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0,00	0,00
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	6.288.598,92	3.910.516,15
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	53.390,83	34.492,10
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0,00	0,00
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0,00	0,00
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	53.390,83	34.492,10
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890)	892	0,00	0,00
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0,00	0,00
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	85,00	77,00
	Število mesecev poslovanja	895	12,00	8,00

3.1. Prihodki

Poslovni prihodki so pridobljeni z izvajanjem javne službe in so v večini prejeti iz proračuna države za pokrivanje poslovnih odhodkov v obračunskem obdobju. To so sredstva za izvajanje nalog na podlagi sprejetega Programa dela in finančnega načrta ARIS za leto 2024.

Preglednica 23: Sestava prihodkov po vrstah

v evrih			
Vrste prihodkov	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d=b/c*100
Poslovni prihodki skupaj	6.328.829,26	3.933.939,14	160,88
Finančni prihodki	11.362,46	11.069,11	102,65
Drugi prihodki	1.798,03	0,00	0,00
Skupaj celotni prihodki	6.341.989,75	3.945.008,25	160,76

Poslovni prihodki za leto 2024 znašajo 6.328.829,26 evrov, finančni prihodki 11.362,46 evrov in drugi prihodki 1.798,03 evrov. Finančni prihodki so obresti za stanje na podračunu, drugi prihodki so povračila zaposlenih iz naslova povračila stroškov in vračila stroškov dela. Poslovni prihodki iz državnega proračuna znašajo 6.324.840,79 evrov in poslovni prihodki iz EU-sredstev 3.988,47 evrov.

Preglednica 24: Sestava poslovnih prihodkov

v evrih			
Vrste prihodkov	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d=b/c*100
Prejeta sredstva za stroške dela	3.966.972,27	2.006.271,56	197,73
Prejeta sredstva za materialne stroške	2.357.868,52	1.919.118,47	122,86
Prihodki iz EU projektov	3.988,47	8.549,11	46,65
Poslovni prihodki	6.328.829,26	3.933.939,14	160,88

Poslovni prihodki iz naslova sredstev prejetih s strani MVZI (za redno delovanje in reformni del NOO) znašajo skupaj 6.323.558,39 evrov in so povečani za poslovne prihodke iz naslova refundacij v višini 60.239,82 evrov ter povečani in znižani zaradi oprave in oblikovanja razmejitev v letu 2023. Tako poslovni prihodki ARIS za leto 2024 vključujejo: povečanje prihodkov iz naslova odprave AČR za leto 2023 v višini 18.662,14 evrov, znižanje prihodkov za oblikovanje AČR tekočega leta v višini 79.082,68 evrov, znižanje prihodkov zaradi odprave nezaračunanih prihodkov iz naslova EU projekta Ensuf in Sugi v skupni višini 4.259,13 evrov, povečanja prihodkov NOO zaradi odprave odloženih prihodkov iz leta 2023 v skupni višini 4.905,00 evrov ter povečanje prihodkov NOO zaradi v letu 2024 še nezaračunanih prihodkov v višini 817,25 evrov.

3.2. Odhodki

Preglednica 25: Sestava odhodkov po vrstah

v evrih

Vrste odhodkov	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d=b/c*100
Poslovni odhodki	6.288.597,44	3.910.462,49	160,81
Finančni odhodki	1,48	53,66	2,76
Skupaj odhodki	6.288.598,92	3.910.516,15	160,81

Podrobnejši pregled poslovnih odhodkov po vrstah je prikazan v preglednici 30: Izkaz prihodkov in odhodkov po stroškovnih nosilcih.

V naslednjih preglednicah je prikazan rezultat poslovanja v letu 2024 po posameznih namenih.

Preglednica 26: Rezultat poslovanja – stroški dela

v evrih

Naziv	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d=b/c*100
Prejeta sredstva za plače iz državnega proračuna	3.671.784,80	1.807.163,98	203,18
Prejeta sredstva za plače iz sklada NOO	295.187,47	199.107,58	148,26
Prejeta sredstva za plače iz EU	438,88	3.149,35	13,94
Prihodki za plače in nadomestila	3.967.411,15	2.009.420,91	197,44
Stroški plač in nadomestil	3.099.245,82	1.578.269,63	196,37
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	534.464,83	270.092,59	197,88
Drugi stroški dela	333.700,50	169.896,86	196,41
Stroški dela	3.967.411,15	2.018.259,08	196,58
Presežek prihodkov nad odhodki	0,00	0,00	
Presežek odhodkov nad prihodki	0,00	8.838,17	0,00

Plače in nadomestila zaposlenim so izplačani skladno s področnimi predpisi. Stroški dela za leto 2024 so znašali 3.967.411,15 evrov. Redna delovna uspešnost za javne uslužbenke in plačno skupino B znaša skupaj 56.757,00 evrov. Delovna uspešnost iz naslova povečanega obsega dela je znašala 118.026,96 evrov. Za izplačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela je ARIS uporabila prihranke, nastale zaradi odsotnosti zaposlenih in nezasedenih delovnih mest skladno z 22.d. členom ZSPJS.

Strošek regresa za letni dopust za leto 2024 je znašal 107.101,24 evrov. Zaposlenemu pripada regres za letni dopust v višini minimalne plače, za leto 2024 je to v višini 1.253,90 evrov. Stroški povračila prevoza na delo in z dela so znašali 83.572,69 evrov, stroški prehrane med delom pa 115.574,74 evrov. Izplačane so bile jubilejne nagrade v skupni višini 2.262,87 evrov ter odpravnine ob upokojitvi v višini 25.188,96 evrov.

Prispevki so bili obračunani in plačani v skladu z zakonskimi določili. Prispevki na bruto plače in nadomestila so znašali 534.464,83 evrov (od tega prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje 267.365,69 evrov) in prispevek za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbenke 41.454,16 evrov.

Preglednica 27: Rezultat poslovanja – materialno poslovanje

v evrih			
Naziv	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	c	d=b/c*100
Prejeta sredstva za materialne stroške iz državnega proračuna	2.238.118,49	1.848.764,40	121,06
Prejeta sredstva za materialne stroške iz sklada NOO	119.750,03	70.354,07	170,21
Prejeta sredstva za materialne stroške iz EU	3.549,59	5.399,76	65,74
Prihodki za materialne stroške	2.361.418,11	1.924.518,23	122,70
Finančni prihodki in izredni prihodki	13.160,49	11.069,11	118,89
Stroški materiala	62.150,45	40.361,16	153,99
Stroški storitev in drugi odhodki ter finančnimi odhodki	2.259.037,32	1.851.895,91	121,99
Stroški materiala, blaga in storitev	2.321.187,77	1.892.257,07	122,67
Presežek prihodkov nad odhodki tekočega leta	53.390,83	43.329,34	123,22
Presežek preteklega leta namenjen pokrivanju stroškov tekočega leta	0,00	0,00	
Rezultat poslovanja - materialno poslovanje	53.390,83	43.329,34	123,22

Pri nabavi materiala in storitev so upoštevana določila Zakona o javnih naročilih. Stroški materiala so znašali 62.150,45 evrov, med katerimi so večje postavke stroški električne energije v višini 32.854,49 evrov, strošek pisarniškega materiala v višini 9.807,009 evrov ter drugi splošni material v višini 5.986,50 evrov. Stroški storitev znašajo 2.250.510,95 evrov, drugi odhodki in finančni odhodki pa znašajo skupaj 8.526,37 evrov. Največji stroški so stroški plačila recenzentom v višini 794.168,34 evrov, nadomestila članom strokovnih teles v skupni višini 198.048,56 evrov (honorarji in posebni davek na podjetne pogodbe), stroški najemnin (najem poslovnih prostorov ARIS in najem podatkovnih vodov) v skupni višini 261.381,26 evrov in stroški računalniških (IT) storitev v višini 305.634,46 evrov.

Stroški sejin in povračil stroškov prevoza članom Upravnega odbora ARRS in ARIS v letu 2023 so znašali 9.424,77 evrov. Člani Upravnega odbora ARIS so skladno z določili Uredbe o sejinah in povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih (Uradni list RS, št. 16/09, 107/10, 66/12 in 51/13) v povezavi s sklepom Vlade Republike Slovenije, št. 00712-35/2005/23 z dne 15. 2. 2007, upravičeni do sejnine. Člani Upravnega odbora ARRS in ARIS so upravičeni tudi do povračila stroškov v višini javnega prevoza ali do kilometrine v višini 8 % cene 95-oktanskega bencina za prevoženi kilometer. Višina sejnine za redno sejo za predsednika znaša 81,25 evrov bruto in za člane 62,50 evrov bruto.

Preglednica 28: Rezultat iz delovanja ARIS in programskih nalog ter primerjava s finančnim načrtom

v evrih					
Namen	Finančni načrt leta 2024	Prihodki za leto 2024	Odhodki za leto 2024	Rezultat leta 2024	Indeks realizacije finančnega načrta 2024
a	b	c	d	e	f=c/b*100
Stroški dela ARIS	3.839.802,00	3.671.784,80	3.671.784,80	0,00	95,62
Stroški dela sklad NOO	386.736,00	295.187,47	295.187,47	0,00	76,33
Stroški dela EU projekti	8.359,00	438,88	438,88	0,00	5,25
Skupaj stroški dela	4.234.897,00	3.967.411,15	3.967.411,15	0,00	93,68
Ožji del ARRS - blago in storitve in drugi prihodki	1.511.267,00	1.087.139,30	1.062.852,38	24.286,92	71,94
Recenzije in evalvacije	1.411.021,00	1.060.815,85	1.050.034,57	10.781,28	75,18
Promocija znanosti	45.000,00	6.498,11	6.498,11	0,00	14,44
Mednarodno znanstveno sodelovanje in povračila	145.000,00	83.665,23	79.523,38	4.141,85	57,70

Materialni stroški sklad NOO	119.010,00	119.750,03	119.750,03	0,00	100,62
Materialni stroški EU projekti	14.096,00	2.529,30	2.529,30	0,00	17,94
Ostali prihodki		14.180,78		14.180,78	
Skupaj materialni stroški in drugi odhodki	3.245.394,00	2.374.578,60	2.321.187,77	53.390,83	73,17
Skupaj	7.480.291,00	6.341.989,75	6.288.598,92	53.390,83	84,78

Finančni načrt za delovanje ARIS v letu 2024 je bil realiziran v višini 94 %. Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2024: rezultat poslovanja obdobja znaša 53.390,83 evrov.

Preglednica 29: Primerjava prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu leta 2024 s celotnim letom 2023 (ARRS in ARIS¹³)

Namen	Prihodki za leto 2024	Odhodki za leto 2024	Rezultat leta 2024	Skupaj prihodki ARRS in ARIS leto 2023	Skupaj odhodki ARRS in ARIS leto 2023	Rezultat leta 2023	Indeks primerjava prihodkov 2024/2023	Indeks primerjava odhodkov 2024/2023
a	b	c	d=b-c	e	f	g=e-f	h=b/e*100	i=c/f*100
Stroški dela ARIS	3.671.785	3.671.785	0	2.767.016	2.775.854	-8.838	133	132
Stroški dela sklad NOO	295.187	295.187	0	275.966	275.966	0	107	107
Stroški dela EU projekti	439	439	0	4.616	4.616	0	10	10
Skupaj stroški dela	3.967.411	3.967.411	0	3.047.598	3.056.436	-8.838	130	130
Ožji del ARIS - blago in storitve in drugi prihodki	1.087.139	1.062.852	24.287	896.790	895.713	1.077	121	119
Recenzije in evalvacije	1.060.816	1.050.035	10.781	1.177.257	1.143.263	33.994	90	92
Promocija znanosti	6.498	6.498	0	67.232	59.559	7.673	10	11
Mednarodno znanstveno sodelovanje in povračila	83.665	79.523	4.142	70.920	70.335	585	118	113
Materialni stroški sklad NOO	119.750	119.750	0	80.662	80.662	0	148	148
Materialni stroški EU projekti	2.529	2.529	0	4.663	4.663	0	54	54
Ostali prihodki	14.181	0	14.181	0		0		
Skupaj materialni stroški in drugi odhodki	2.374.579	2.321.188	53.391	2.297.524	2.254.195	43.329	103	103
Skupaj	6.341.990	6.288.599	53.391	5.345.122	5.310.631	34.491	119	118

Prihodki za leto 2024 so za 19 % višji od realiziranih prihodkov za leto 2023, odhodki za leto 2024 so bili za 18 % višji od realiziranih odhodkov za leto 2023.

¹³ Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov ARRS za leto 2023 za obdobje od 1.1.2023 do 10.5.2023 in Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov ARIS za leto 2023 za obdobje od 1.11.2023 do 31.12.2023.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek v evrih	
			ZNESEK- Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK- Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	6.328.829,26	0,00
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	661	6.328.829,26	0,00
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	662	0,00	0,00
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	663	0,00	0,00
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	664	0,00	0,00
762	FINANČNI PRIHODKI	665	11.362,46	0,00
763	DRUGI PRIHODKI	666	1.798,03	0,00
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0,00	0,00
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0,00	0,00
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0,00	0,00
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	6.341.989,75	0,00
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	2.312.661,40	0,00
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	672	0,00	0,00
460	STROŠKI MATERIALA	673	62.150,45	0,00
461	STROŠKI STORITEV	674	2.250.510,95	0,00
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	3.967.411,15	0,00
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	3.099.245,82	0,00
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	677	534.464,83	0,00
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	333.700,50	0,00
462	AMORTIZACIJA	679	0,00	0,00
463	REZERVACIJE	680	0,00	0,00
465	DRUGI STROŠKI	681	8.524,89	0,00
467	FINANČNI ODHODKI	682	1,48	0,00
468	DRUGI ODHODKI	683	0,00	0,00
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0,00	0,00
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0,00	0,00
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0,00	0,00
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	6.288.598,92	0,00
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	53.390,83	0,00
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0,00	0,00
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0,00	0,00
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	53.390,83	0,00
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690)	692	0,00	0,00
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0,00	0,00

3.3. Izkaz prihodkov in odhodkov po stroškovnih nosilcih

ARIS vodi stroške delovanja po stroškovnih nosilcih; ožje delovanje ARRS ter programske naloge: recenzije, evalvacije in ekspertize; programi mednarodnega sodelovanja; promocija znanstvenoraziskovalne dejavnost, povračila stroškov in izvajanje EU-projektov.

Preglednica 30: Izkaz prihodkov in odhodkov po stroškovnih nosilcih

v evrih

Konto	Naziv	ARIS ožje delovanje	Mednarodno sodelovanje in povračila	Promocija	Ekspertni sistem	NOO	Norface Chansa	Partnership DUT	Skupaj
7600001, 7600002, 7600003 7600014, 7600015 7600050, 7601001 7620200 7639	Prejeta sredstva iz proračuna za plače in refundacije Prejeta sredstva iz proračuna za materialne stroške Prejeta sredstva drugih organizacij, EU Prihodki od obresti Drugi izredni prihodki	3.671.784,80 1.087.139,30 11.362,46 1.798,03	 83.665,23 1.020,29	 6.498,11	 1.060.815,85	295.187,47 119.750,03	 210,83	 2.757,35	3.966.972,27 2.357.868,52 3.988,47 11.362,46 1.798,03
	Skupaj prihodki	4.772.084,59	84.685,52	6.498,11	1.060.815,85	414.937,50	210,83	2.757,35	6.341.989,75
4602000 4602001 4602004 4602009 4602099 4602200 4602300	Pisarniški material Čistilni material Časopisi, revije, knjige in strokovna literatura Material za reprezentanco Drugi splošni material Električna energija Goriva in maziva za prevozna sredstva	9.807,09 4.202,18 7.498,33 915,54 5.986,50 32.854,49 536,32	 350,00	 0,00	 0,00	 0,00	 0,00	 0,00	9.807,09 4.202,18 7.498,33 1.265,54 5.986,50 32.854,49 536,32 62.150,45
	Stroški materiala in blaga	61.800,45	350,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62.150,45
4612001 4612002 4612003 4612005 4612006 4612007	Storitve čiščenja Storitve varovanja zgradb in prostorov Založniške in tiskarske storitve Stroški prevajalskih storitev Stroški objav v Uradnem listu Računalniške storitve	37.069,38 17.570,47 531,43 2.482,72 5.464,35 305.634,46	 10.081,80	 1.897,83	 	4.172,88 1.977,90	 	 	41.242,26 19.548,37 2.429,26 12.564,52 5.464,35 305.634,46

4612008	Računovodske, revizorske in svetovalne storitve	150.195,18						150.195,18
4612009	Izdatki za reprezentanco	2.187,50	1.725,80		1.400,00	7.685,42		12.998,72
4612010	Promocija znanosti			4.600,28		67.416,20		72.016,48
4612098	Obratovalni stroški	1.941,34						1.941,34
4612099	Druge splošne storitve	31.467,99				3.038,71		34.506,70
4612201	Storitve ogrevanja	15.427,86				1.736,71		17.164,57
4612203	Voda in komunalne storitve	1.798,57				202,46		2.001,03
4612204	Odvoz smeti	3.076,91				346,37		3.423,28
4612205	Telefon, mobilni telefoni, elektronska pošta	8.289,51	161,90			914,99		9.366,40
4612206	Poštnina in kurirske storitve	13.089,06				1.473,43		14.562,49
4612301	Vzdrževanje in popravila vozil	192,02						192,02
4612304	Pristojbine za registracije vozil	172,35						172,35
4612305	Zavarovalne premije za motorna vozila	2.058,52						2.058,52
4612399	Drugi prevozniki in transportni stroški					560,51		560,51
4612400	Dnevnice za službena potovanja v državi	469,07						469,07
4612401	Hotelske in restavracijske storitve v državi	966,32	750,00			1.300,00		3.016,32
4612402	Storitve prevoza v državi		13,65					13,65
4612403	Dnevnice za službena potovanja v tujini		2.321,11			445,50	155,25	2.921,86
4612404	Hotelske in restavracijske storitve v tujini		6.795,48			922,39	652,00	8.369,87
4612405	Storitve prevoza v tujini		14.955,04				1.710,11	16.665,15
4612499	Drugi izdatki za službena potovanja	906,55	715,91				11,94	1.634,40
4612504	Zavarovalne premije za objekte	4.961,66						4.961,66
4612510	Tekoče vzdrževanje računalnikov	4.304,16						4.304,16
4612511	Tekoče vzdrževanje druge opreme	36.939,73						36.939,73
4612600	Najemnine in zakupnine za poslovne objekte	234.934,78				26.446,48		261.381,26
4612602	Najemnine in zakupnine za parkirne prostore	17.509,44						17.509,44
4612604	Najem računalniške opreme		1.390,80			247,51		1.638,31
4612608	Najem podatkovnih vodov	7.792,56						7.792,56
4612900	Stroški evalvacij				10.699,57			10.699,57
4612901	Plačila recenzentom				794.168,34			794.168,34
4612903	Delo preko študentskega servisa	20.005,13						20.005,13
4612904	Nadomestila članom strokovnih teles				198.048,56			198.048,56
4612907	Izdatki za strokovno izobraževanje zaposlenih	28.416,16	432,93					28.849,09
4612908	Sejnine članom UO	9.424,77						9.424,77
4612909	Stroški sodnih postopkov	2.845,77						2.845,77

4612913	Posebni davek na pogodbe - strokovna telesa				45.716,62				45.716,62
4612920	Storitve odvetnikov	4.837,06							4.837,06
4612921	Članarine, stroški in prispevki za mednarodne org.		39.828,96						39.828,96
4612923	Druge članarine	70,00							70,00
4612930	Stroški plačilnega prometa	1.226,55							1.226,55
4613000	Obdobni zdravniški pregledi	4.112,87							4.112,87
4612940	Kvota invalidi	10.532,76							10.532,76
4613001	Stroški varovanja zdravja zaposlenih	4.484,65							4.484,65
	Stroški storitev	993.389,61	79.173,38	6.498,11	1.050.033,09	118.887,46	0,00	2.529,30	2.250.510,95
4650003	Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	7.662,32				862,57			8.524,89
46800098	Negativne tečajne razlike				1,48				1,48
	Drugi stroški	7.662,32	0,00	0,00	1,48	862,57	0,00	0,00	8.526,37
	Skupaj stroški materiala in storitev ter drugi stroški	1.062.852,38	79.523,38	6.498,11	1.050.034,57	119.750,03	0,00	2.529,30	2.321.187,77
4640000	Osnovne plače	2.400.357,18				185.021,43			2.585.378,61
4640001	Splošni dodatki	257.237,28				30.027,11			287.264,39
4640010	Nadomestila plač refundirano	51.818,86				0,00			51.818,86
4640100	Regres za letni dopust	96.936,43				10.164,81			107.101,24
4640202	Povračila stroškov prehrane med delom	105.161,32				10.413,42			115.574,74
4640203	Povračila stroškov prevoza na delo in iz dela	78.670,26				4.902,43			83.572,69
4640300	Sredstva za uspešnost iz povečanega obsega dela	107.910,74				9.738,20	181,60	196,42	118.026,96
4640301	Sredstva za redno delovno uspešnost	52.386,79				4.370,21			56.757,00
4640900	Jubilejne nagrade	2.262,87							2.262,87
4640901	Odpravnine	25.188,96							25.188,96
4641001	Prispevki za PIZ	247.343,52				19.988,72	16,07	17,38	267.365,69
4641100	Prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje	188.870,21				14.881,15	11,91	12,89	203.776,16
4641101	Prispevek za poškodbe pri delu	15.589,69				1.202,30	0,96	1,04	16.793,99
4641200	Prispevek za zaposlovanje	1.391,81				577,91	0,11	0,12	1.969,95
4641300	Prispevek za starševsko varstvo	2.877,65				226,85	0,18	0,20	3.104,88
4641500	Premije KAD za javne uslužbenke	37.781,23				3.672,93			41.454,16
	Stroški plač	3.671.784,80	0,00	0,00	0,00	295.187,47	210,83	228,05	3.967.411,15
	Skupaj stroški leta	4.734.637,18	79.523,38	6.498,11	1.050.034,57	414.937,50	210,83	2.757,35	6.288.598,92
	Rezultat poslovanja	37.447,41	5.162,14	0,00	10.781,28	0,00	0,00	0,00	53.390,83

4. Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka ter pojasnila k izkazu denarnih tokov

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za tekoče leto 2024 in za preteklo leto 2023

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v evrih	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta ¹⁴
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	6.790.250,24	4.135.790,11
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	6.790.250,24	4.135.790,11
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	6.775.885,14	4.096.857,03
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	6.371.884,48	3.839.582,53
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	5.877.633,72	3.478.723,91
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	494.250,76	360.858,62
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0,00	0,00
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0,00	0,00
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0,00	0,00
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0,00	0,00
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0,00	0,00
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0,00	0,00
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov, javnih agencij in javnih zavodov (414+415+416+417)	413	0,00	0,00
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0,00	0,00
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0,00	0,00
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za tekočo porabo	416	0,00	0,00
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za investicije	417	0,00	0,00
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0,00	0,00
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU IN IZ DRUGIH DRŽAV	419	404.000,66	257.274,50
	B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+488+489+490+429+430)	420	14.365,10	38.933,08
del 7102	Prihodki od obresti	422	10.813,65	9.815,08
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0,00	0,00
7103	Prihodki od premoženja	487	0,00	0,00
7141	Drugi nedavčni prihodki	424	1.793,96	0,00
72	KAPITALSKI PRIHODKI	425	0,00	0,00
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	426	0,00	0,00
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	427	0,00	0,00
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	488	0,00	0,00
783	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ KOHEZIJSKEGA SKLADA	489	0,00	0,00
784	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU ZA IZVAJANJE CENTRALIZIRANIH IN DRUGIH PROGRAMOV EU	490	0,00	0,00
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU	429	1.757,49	29.118,00
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	430	0,00	0,00
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	0,00	0,00
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	0,00	0,00
del 7102	Prihodki od obresti	433	0,00	0,00

¹⁴ Podatki o prihodkih in odhodkih preteklega leta se nanašajo na poslovanje ARIS (od 11. 5. 2023 do 31. 12. 2023).

	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	6.612.199,43	3.980.548,46
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	6.612.199,43	3.980.548,46
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	3.288.957,15	1.613.879,34
del 4000	Plače in dodatki	440	2.795.964,32	1.316.792,24
del 4001	Regres za letni dopust	441	107.480,37	78.744,86
del 4002	Povračila in nadomestila	442	193.186,06	87.603,32
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	172.482,11	108.255,57
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0,00	0,00
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0,00	0,00
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	19.844,29	22.483,35
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	512.054,60	244.060,40
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	256.034,07	122.374,38
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	210.931,75	101.644,37
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.846,44	1.100,36
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	2.973,78	1.433,07
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	40.268,56	17.508,22
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+463)	453	2.280.212,55	1.808.624,64
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	766.629,83	306.262,72
del 4021	Posebni material in storitve	455	0,00	0,00
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	81.364,09	42.957,78
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	3.823,06	4.024,60
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	33.090,32	25.089,13
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	47.443,75	63.990,08
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	297.365,91	202.111,45
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0,00	0,00
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	1.050.495,59	1.164.188,88
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	464	0,00	0,00
404	PLAČILA TUJIH OBRESTI	465	0,00	0,00
410	SUBVENCije	466	0,00	0,00
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	467	0,00	0,00
412	TRANSFERI NEPRIDOBITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	468	0,00	0,00
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	469	0,00	0,00
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	530.975,13	313.984,08
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0,00	0,00
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0,00	0,00
4202	Nakup opreme	473	124.520,79	161.114,56
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0,00	0,00
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	475	0,00	0,00
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0,00	0,00
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0,00	0,00
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	406.454,34	152.869,52
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	479	0,00	0,00
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0,00	0,00
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	0,00	0,00
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0,00	0,00
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0,00	0,00
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0,00	0,00
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	178.050,81	155.241,65
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0,00	0,00

4.1. Prihodki po načelu denarnega toka

Preglednica 31: Sestava prihodkov po načelu denarnega toka po vrstah

v evrih

Konto	Naziv	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	b	c	d=b/c*100
710200	Prihodki od obresti	10.813,65	9.815,08	110,17
714199	Drugi nedavčni prihodki	1.793,96	0,00	
740000	Prejeta sredstva iz naslova tekočih obveznosti	5.877.633,72	3.478.723,91	168,96
740001	Prejeta sredstva za investicije	494.250,76	360.858,62	136,97
741600	Sredstva prejeta iz sklada NOO	404.000,66	257.274,50	157,03
741701	Druga prejeta sredstva EU - DUT	1.757,49	29.118,00	6,04
	Skupaj prihodki	6.790.250,24	4.135.790,11	164,18

4.2. Odhodki po načelu denarnega toka

Preglednica 32: Sestava odhodkov po načelu denarnega toka po vrstah

v evrih

Konto	Naziv	Leto 2024	Leto 2023	Primerjava 2024 /2023
a	b	b	c	d=b/c*100
400000	Osnovne plače	2.516.367,85	1.185.113,70	212,33
400001	Splošni dodatki	279.596,47	131.678,54	212,33
400002	Dodatek za delo v posebnih razmerah			
400100	Regres za letni dopust	107.480,37	78.744,86	136,49
400202	Povračila stroškov prehrane med delom	113.092,88	52.508,66	215,38
400203	Povračilo stroškov prevoza na delo in iz dela	80.093,18	35.090,66	228,25
400204	Nadomestilo stroškov za delo na domu	0,00	4,00	0,00
400300	Sredstva za delovno uspešnost in povečan obseg dela	172.482,11	108.255,57	159,33
400400	Sredstva za nadurno delo			
400900	Jubilejne nagrade	1.740,67	1.336,42	130,25
400901	Odpravnine ob upokojitvi	18.103,62	20.345,08	88,98
400902	Solidarnostne pomoči	0,00	801,85	0,00
A	Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.288.957,15	1.613.879,34	203,79
401001	Prispevki za PIZ	256.034,07	122.374,38	209,22
401002	Kvota za zaposlovanje invalidov			
401100	Prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje	195.171,11	94.049,84	207,52
401101	Prispevek za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	15.760,64	7.594,53	207,53
401200	Prispevek za zaposlovanje	1.846,44	1.100,36	167,80
401300	Prispevek za starševsko varstvo	2.973,78	1.433,07	207,51
401500	Premije KDPZ	40.268,56	17.508,22	230,00
B	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	512.054,60	244.060,40	209,81
402000	Pisarniški material in storitve	10.638,21	4.437,16	239,75
402001	Čistilni material in storitve	45.460,43	21.773,54	208,79
402002	Storitve varovanja zgradb in prostorov	20.704,30	10.696,55	193,56
402003	Založniške in tiskarske storitve	9.120,96	1.600,00	570,06
402004	Časopisi, revije, knjige in strokovna literatura	7.113,38	289,80	2.454,58
402005	Stroški prevajalskih storitev	15.084,88	641,48	2.351,57
402006	Stroški oglaševalskih storitev	77.480,83	83.277,80	93,04

402007	Računalniške storitve	342.666,27	88.652,21	386,53
402008	Računovodske, revizorske in svetovalne storitve	167.665,58	29.414,20	570,02
402009	Izdatki za reprezentanco	14.205,96	10.912,44	130,18
402097	Stroški dodatnega arhiva	0,00	4.360,40	0,00
402098	Obratovalni stroški	1.941,34	1.144,40	169,64
402099	Drugi splošni material in storitve	54.547,69	49.062,74	111,18
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	766.629,83	306.262,72	250,32
402108	Drobno orodje in naprave			
402199	Drugi posebni materiali in storitve			
4021	Posebni material in storitve	0,00	0,00	
402200	Električna energija	33.735,58	19.735,01	170,94
402201	Poraba kuriv in stroški ogrevanja	18.479,69	4.696,29	393,50
402203	Voda in komunalne storitve	2.054,15	750,38	273,75
402204	Odvoz smeti	3.654,15	1.957,06	186,72
402205	Telefon, teleks, faks, elektronska pošta	9.431,62	5.923,33	159,23
402206	Poštnina in kurirske storitve	14.008,90	9.895,71	141,57
402299	Druge komunikacijske storitve			
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	81.364,09	42.957,78	189,40
402300	Goriva in maziva za prevozna sredstva	698,24	705,49	98,97
402301	Vzdrževanje in popravila vozil	157,02	674,86	23,27
402304	Pristojbine za registracijo vozil	201,64	166,37	121,20
402305	Zavarovalne premije za motorna vozila	2.205,65	2.027,88	108,77
402399	Drugi prevozni in transportni stroški	560,51	450,00	124,56
4023	Prevozni stroški in storitve	3.823,06	4.024,60	94,99
402400	Dnevnice za službena potovanja v državi	469,07	184,50	254,24
402401	Hotelske in restavracijske storitve v državi	3.016,32	2.190,30	137,71
402402	Stroški prevoza v državi	13,65		
402403	Dnevnice za službena potovanja v tujini	2.921,86	2.619,11	111,56
402404	Hotelske in restavracijske storitve v tujini	8.369,87	5.795,97	144,41
402405	Stroški prevoza v tujini	16.665,15	13.287,38	125,42
402499	Drugi izdatki za službena potovanja	1.634,40	1.011,87	161,52
4024	Izdatki za službena potovanja	33.090,32	25.089,13	131,89
402500	Tekoče vzdrževanje poslovnih prostorov	829,01	40.304,01	2,06
402504	Zavarovalne premije za objekte	5.238,27	2.789,03	187,82
402510	Tekoče vzdrževanje komunikacijske opreme in račun.	4.304,16	2.732,80	157,50
402511	Tekoče vzdrževanje druge opreme	37.072,31	18.164,24	204,10
4025	Tekoče vzdrževanje	47.443,75	63.990,08	74,14
402600	Najemnine in zakupnine za poslovne objekte	261.381,26	178.555,20	146,39
402602	Najemnine in zakupnine za parkirne prostore	17.509,44	11.446,64	152,97
402604	Najem računalniške opreme	9.950,32	6.318,02	157,49
402605	Nadomestilo za stavbno zemljišče	8.524,89	5.791,59	147,19
402699	Druge najemnine			
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	297.365,91	202.111,45	147,13
402900	Stroški konferenc	9.742,00	39.889,00	24,42
402901	Plačila avtorskih honorarjev	671.161,64	822.714,15	81,58
402902	Plačila po pogodbah o delu	204.094,73	199.546,36	102,28
402903	Plačila za delo preko študentskega servisa	22.462,63	18.487,45	121,50
402905	Sejnine	9.857,06	5.244,34	187,96
402907	Izdatki za strokovno izobraževanje zaposlenih	28.726,31	6.238,30	460,48
402909	Stroški sodnih postopkov	3.230,77	0,00	
402912	Posebni davek na določene prejemke	46.063,97	46.721,53	98,59
402920	Sodni stroški	4.837,06	1.070,19	451,98
402921	Članarine v mednarodnih organizacijah	39.828,96	23.435,24	169,95
402923	Druge članarine	70,00	50,00	140,00
402930	Plačilo storitev plačilnega prometa	765,42	736,23	103,96

402931	Plačilo bančnih storitev	9.655,04	56,09	17.213,48
4029	Drugi operativni stroški	1.050.495,59	1.164.188,88	90,23
C	Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	2.280.212,55	1.808.624,64	126,07
420101	Nakup avtomobilov			
420200	Nakup pisarniškega pohištva	2.419,48	91.003,46	2,66
420201	Nakup pisarniške opreme	575,10		
420202	Nakup računalnikov in programske opreme	108.347,38	43.719,12	247,83
420222	Nakup strežnikov			
420220	Nakup kuhinjske opreme	0,00	176,78	0,00
420223	Nakup opreme za hlajenje			
420224	Nakup opreme za tiskanje	9.625,80	12.487,85	77,08
420238	Nakup komunikacijske opreme	150,00	540,00	27,78
420239	Nakup audiovizuelne opreme	2.496,45	13.013,90	19,18
420299	Nakup druge opreme in naprav	906,58	173,45	522,68
420703	Nakup licenčne programske opreme	406.454,34	152.869,52	265,88
J	Investicijski odhodki	530.975,13	313.984,08	169,11
	Skupaj odhodki	6.612.199,43	3.980.548,46	166,11

Preglednica 33: Primerjava realizacije s finančnim načrtom po načelu denarnega toka

v evrih			
Naziv	Finančni načrt 2024	Realizacija za leto 2024	Indeks realizacije finančnega načrta
a	b	c	d=c/b*100
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	6.609.800,00	5.877.633,72	88,92
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	595.200,00	494.250,76	83,04
Sredstva iz državnega proračuna - sklad NOO	505.241,00	404.000,66	79,96
Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU	22.455,00	1.757,49	7,83
Ostala prejeta sredstva	0,00	12.607,61	
Skupaj prihodki za izvajanje javne službe	7.732.696,00	6.790.250,24	87,81
A Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.643.707,00	3.288.957,15	90,26
B Prispevki delodajalcev za socialno varnost	560.228,00	512.054,60	91,40
C Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	2.933.561,00	2.280.212,55	77,73
J Investicijski odhodki	736.787,00	530.975,13	72,07
Skupaj odhodki za izvajanje javne službe	7.874.283,00	6.612.199,43	83,97
Presežek prihodkov nad odhodki za izvajanje javne službe		178.050,81	
Presežek odhodkov nad prihodki za izvajanje javne službe	141.587,00		0,00

Agencija ARIS je za delovanje po načelu denarnega toka na podlagi pogodbe o financiranju iz državnega proračuna prejela 5.877.633,72 evrov za tekočo porabo, 494.250,76 evrov za investicije, 10.813,65 evrov prihodkov od obresti, 404.000,66 evrov iz sredstev sklada NOO in 1.757,49 evrov iz sredstev za izvajanje aktivnosti pri EU projektih ter 1.793,96 evrov povračil zaposlenih.

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka ARIS izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 178.050,81 evrov.

Preglednica 34: Primerjava prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka leta 2024 z celotnim letom 2023 (ARRS in ARIS¹⁵)

v evrih

Naziv	Finančni načrt 2024	Skupaj leto 2024	Finančni načrt 2023	Skupaj realizacija ARRS in ARIS leto 2023	Indeks primerjava realizacije 2024 / 2023
a	b	c	b	e	f=c/e*100
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	6.609.800,00	5.877.633,72	5.575.731	4.916.691	119,54
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	595.200,00	494.250,76	539.663	478.597	103,27
Sredstva iz državnega proračuna - sklad NOO	505.241,00	404.000,66	465.578	342.104	118,09
Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU	22.455,00	1.757,49	26.915	0	
Ostala prejeta sredstva	0,00	12.607,61	0	30.904	40,80
Skupaj prihodki za izvajanje javne službe	7.732.696,00	6.790.250,24	6.607.887	5.768.296	117,72
A Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.643.707,00	3.288.957,15	3.005.403	2.595.131	126,74
B Prispevki delodajalcev za socialno varnost	560.228,00	512.054,60	469.440	402.171	127,32
C Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	2.933.561,00	2.280.212,55	2.593.381	2.291.745	99,50
J Investicijski odhodki	736.787,00	530.975,13	654.760	404.415	131,29
Skupaj odhodki za izvajanje javne službe	7.874.283,00	6.612.199,43	6.722.984	5.693.462	116,14
Presežek prihodkov nad odhodki za izvajanje javne službe		178.050,81		74.834	237,93
Presežek odhodkov nad prihodki za izvajanje javne službe	141.587,00		115.097		

Prihodki za leto 2024 so bili za 18 % višji od realiziranih prihodkov za leto 2023, odhodki za leto 2024 so bili za 16 % višji od realiziranih odhodkov za leto 2023.

¹⁵ Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov ARRS za leto 2023 za obdobje od 1.1.2023 do 10.5.2023 in Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov ARIS za leto 2023 za obdobje od 1.11.2023 do 31.12.2023.

4.3. Presežek prihodkov nad odhodki po fiskalnem pravilu

Na podlagi 5. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, v nadaljevanju: ZFisP) se morajo presežki prihodkov posameznega leta zbirati na ločenem računu. Izračun presežka prihodkov po fiskalnem pravilu je določen v 9.i členu Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 76/23 v nadaljevanju: ZJF).

Preglednica 35: Presežek po ZJF

v evrih		
Besedilo	leto 2024	leto 2023
Presežek po denarnem toku	178.050,81	155.241,65
Kratkoročne obveznosti na dan 31.12.		
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	350.254,53	256.028,36
Dobavitelji v državi	124.126,21	163.964,89
Dobavitelji del EKN	229,09	869,00
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	211.587,81	77.880,55
Pasivne časovne razmejitve veza osnovna sr.		
Kratkoročne obveznosti brez obveznosti za raziskovalno dejavnost	686.197,64	498.742,80
Dolgoročne obveznosti na dan 31.12.		
Obveznosti za sredstva v upravljanju	1.075.002,52	865.147,13
Knjigovodska vrednost dolgoročnih sredstev	1.054.136,56	758.051,52
Obveznosti za nakup dolgoročnih sredstev		
Neporabljena sredstva za investicije	20.865,96	107.095,61
Presežek po ZJF	-529.012,79	-450.596,76
Presežek po obračunskem načelu	53.390,83	34.492,10

V 5. členu ZFisP je določeno obvezno ravnanje glede porabe presežka prihodkov nad odhodki, vendar le za presežek, izračunan skladno z 9.i členom ZJF. V primeru, da je presežek izračunan po računovodskih pravilih (presežek po načelu nastanka poslovnega dogodka) večji od presežka izračunanega po ZJF, se razlika presežka porabi na način, kot je določen v aktu o ustanovitvi ARIS. Skladno z določbami ZJF ARIS za leto 2024 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 529.012,79 evrov, zato se presežek, ugotovljen po načelu nastanka poslovnega dogodka, ne spremeni in znaša 53.390,83 evrov za leto 2024.

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

v evrih

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR (brez centov)	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
750	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (501+502+503+504+505+506 +507+508+509+510+511)	500	0	0
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0	0
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0	0
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0
7506	Prejeta vračila danih posojil iz tujine	507	0	0
7507	Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu	508	0	0
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	509	0	0
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0
440	V. DANA POSOJILA (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	512	0	0
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0	0
4405	Dana posojila občinam	518	0	0
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0
4408	Dana posojila javnim agencijam	521	0	0
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	0	0
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0	0

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

v evrih

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR (brez centov)	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+566+567+568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	178.050,81	155.241,65
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	0	0

5. Druge računovodske informacije

Druge računovodske informacije so pripravljene na podlagi 13. člena Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike:

1. Prihodki in odhodki se nanašajo na izvajanje javne službe, zato sodil za razmejevanje med javno službo ter dejavnostjo prodaje blaga in storitev na trgu ni oblikovanih.
2. Dolgoročne rezervacije niso bile oblikovane.
3. Presežek prihodkov nad odhodki po načelu nastanka poslovnega dogodka za leto 2024 znaša 53.390,83 evra.
4. Zalog gotovih izdelkov ter zalog nedokončane proizvodnje ni.
5. Terjatve na dan 31. 12. 2024 so izkazane do:
 - neposrednih uporabnikov proračuna za lastno poslovanje v višini 358.287,96 evrov,
 - UJP za obresti na sredstva na vpogled v višini 1.802,84 evrov,
 - uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 8.102,10 evrov,
 - sklada NOO v višini 34.471,95 evrov,
 - neposrednih uporabnikov proračuna za znanstvenoraziskovalno dejavnost v višini 7.892.410,90 evrov,
 - terjatve do ZZS za nadomestila za bolniške odsotnosti v višini 7.231,11 evrov,
 - terjatve do sodišča za nadomestilo za udeležbo v višini 47,95 evrov,
 - druge kratkoročne terjatve v višini 840,53 evrov ter
 - terjatve za vračila raziskovalnih organizacij v skupni vrednosti 12.307,54 evrov.
6. Kratkoročne obveznosti na dan 31. 12. 2024 so izkazane kot:
 - obveznosti do dobaviteljev v višini 74.429,64 evrov,
 - obveznosti iz naslova nezaračunanih dobav 49.696,57 evrov,
 - obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta iz naslova sredstev MVZI v višini 7.219.874,09 evrov,
 - obveznosti do drugih uporabnikov proračuna v višini 672.783,73 evrov,
 - obveznosti za vračila v proračun na osnovi vračil uporabnikov v višini 20.409,62 evrov,
 - obveznosti do zaposlenih v višini 350.254,53 evrov in
 - druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v višini 211.587,81 evrov;obveznosti na dan 31. 12. 2024 v večini še niso zapadle. Zapadle obveznosti na dan 31. 12. 2024 znašajo 383,75 evrov.
7. Vir za vlaganja v neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva je proračunski. Za ta namen je agencija ARRS za leto 2024 prejela 482.753,48 evrov in porabila 31.038,21 evrov presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2021. Za 89.683,54 evrov so bila povečana sredstva v letu 2024, sredstva za pokritje investicije bodo zagotovljena v letih 2025 in 2026 (pogodba za licenco Microsoft Agreement). Investiranja se v večini nanašajo na izgradnjo nove informacijske podpore, licenco za Microsoft ter nabavo nove računalniške opreme. Novih nabav dolgoročnih sredstev je bilo za 603.475,23 evrov, od tega neopredmetenih sredstev za 466.537,02 evrov in pisarniškega pohištva za 13.175,52 evrov, pisarniške opreme za 2.098,25 evrov, računalnikov in programske opreme v višini 108.347,38 evrov, opreme za tiskanje v višini 9.625,80, avdiovizualne opreme za 3.316,78 evrov in drobnega inventarja v višini 374,48 evrov.
8. Na dan 31. 12. 2024 ARIS ne izkazuje naložb prostih denarnih sredstev, prav tako se v letu 2024 agencija ni zadolževala, zato so izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov, izkaz računa financiranja določenih uporabnikov ter izkaz stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil prazni.
9. Na kontih zunaj bilančne evidence knjigovodskih postavk ni aktivnih postavk.

10. Agencija ARIS je v letu 2023 uporabljala tudi dolgoročna sredstva, ki so že dokončno amortizirana. Nabavna vrednost 35 dolgoročnih neopredmetenih sredstev, ki so še v uporabi, a so že v celoti odpisana, znaša skupaj 1.355.929,47 evrov, najpomembnejše med njimi so licence in programi za zagotavljanje temeljne podpore poslovanju ARIS (računovodski program PROPIS, program za pisarniško poslovanje EPP, program za evidentiranje delovnega časa in okolje PIF), največjo nabavno vrednost v višini 1.036.165 evrov pa predstavlja program za prijavo prek spleta, t. i. eObrazci.

V registru dolgoročnih sredstev je tudi 677 opredmetenih osnovnih sredstev, ki so še v uporabi, vendar so že v celoti odpisana v nabavni vrednosti 603.242,56 evrov. Mednje se uvrščajo pisarniška oprema in pohištvo, računalniška oprema (računalniki, monitorji in računalniški serverji) ter oprema za tiskanje in kopiranje. Med odpisanimi opredmetenimi sredstvi ima nabavno vrednost večjo od 10.000 evrov osem računalniških strežnikov, diskovni sistem za shranjevanje podatkov, fizična protipožarna zaščita systemske sobe ter en kopirni stroj.

Zaključek

Letno poročilo, tj. računovodsko in poslovno poročilo, za leto 2024 je bilo sestavljeno dne 17. 2. 2025.

Odgovorne osebe za pripravo letnega poročila so:

a) za računovodsko poročilo: mag. Edita Ogrizek, področna sekretarka

Tjaša Dobnik, v. d. direktorice

b) za poslovno poročilo: dr. Anja Šulin Košar, vodja Sektorja za analize

Tjaša Dobnik, v. d. direktorice

Številka: 410-47/2025-1

**Tjaša Dobnik,
v. d. direktorice**

III. Priloge

Preglednica javnih pozivov in razpisov, ki so bili objavljeni v letu 2024

Preglednica 34: Razpisi in pozivi, objavljeni v letu 2024

Naslov javnega razpisa oziroma poziva	Datum objave
Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov ERC nova obzorja	1. 1. 2024
Javni razpis za (so)financiranje projektov okvirnih programov EU – projekti ERC perspektiva	1. 1. 2024
Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov ERC potencial	1. 1. 2024
Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer FWF (Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung) deluje v vlogi vodilne agencije -2024	1. 1. 2024
Javni razpis za (so)financiranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Francosko republiko v okviru Programa PROTEUS v letih 2025 – 2026	26. 1. 2024
Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer Flamska fundacija za raziskave (The Research Foundation – Flanders, FWO) deluje v vlogi vodilne agencije - 2024	29. 1. 2024
Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer SNSF -Swiss National Science Foundation deluje v vlogi vodilne agencije - 2024	9. 2. 2024
Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer GA ČR (The Czech Science Foundation) deluje v vlogi vodilne agencije - 2024	9. 2. 2024
Javni razpis za podoktorske raziskovalne štipendije na Japonskem za raziskovalce iz Republike Slovenije v letu 2024	8. 3. 2024
Javni razpis za (so)financiranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in partnersko državo v letih 2025 - 2027	11. 3. 2024
Javni razpis za povračilo stroškov znanstvenih objav v odprtem dostopu (za leto 2024)	15. 3. 2024
Javni razpis za (so)financiranje aktivnosti popularizacije znanosti 2024	15. 3. 2024
Javni razpis za (so)financiranje znanstvenih monografij za leto 2024	15. 3. 2024
Javni razpis za (so)financiranje nakupa mednarodne znanstvene literature v letu 2024	15. 4. 2024
Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer HRZZ (Hrvatska zaklada za znanost) deluje v vlogi vodilne agencije - 2024	17. 4. 2024
Javni razpis za (so)financiranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Komisariatom za alternativne energije in atomsko energijo (CEA) Francoske republike v letih 2025–2026	19. 4. 2024
Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa "Naša hrana, podeželje in naravni viri " v letu 2024	19. 4. 2024
Javni razpis za (so)financiranje Gravitacija	7. 5. 2024
Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa "CRP 2024" v letu 2024	10. 5. 2024
Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov ERC – PoC – potencial (projekt za presojo inovacijskega potenciala)	13. 5. 2024

Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer NKFIH (National Research, Development and Innovation Office) deluje v vlogi vodilne agencije - 2024	15. 5. 2024
Javni razpis za (so)financiranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in partnerskima državama Japonsko in Republiko Turčijo v letih 2025 – 2027	14. 6. 2024
Prijava za (so)financiranje raziskovalnih projektov Marie Skłodowska-Curie - Pečat odličnosti - 2024	10. 9. 2024
Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer NCN (Narodowe Centrum Nauki) deluje v vlogi vodilne agencije - 2024	16. 9. 2024
Javni razpis za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme (Paket 23)	27. 9. 2024
Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov ERC nova obzorja za obdobje od 1. 10. 2024 do 30. 9. 2025	1. 10. 2024
Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov ERC perspektiva za obdobje od 1. 10. 2024 do 30. 9. 2025	1. 10. 2024
Javni razpis za (so)financiranje izdajanja domačih periodičnih znanstvenih publikacij v letih 2025 in 2026	1. 10. 2024
Javni razpis za (so)financiranje izdajanja domačih periodičnih poljudnoznanstvenih publikacij v letu 2025	1. 10. 2024
Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2025	30. 10. 2024
Javni razpis za (so)financiranje projektov Gravitacija in Strateških projektov	30. 10. 2024
Javni razpis ERC Fokus	1. 11. 2024
Javni razpis za (so)financiranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Kitajsko v letih 2025 - 2028	4. 11. 2024
Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer Nemška raziskovalna fundacija (Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG) deluje v vlogi vodilne agencije – 2024	5. 11. 2024
Javni razpis za podoktorske raziskovalne štipendije na Japonskem za raziskovalce iz Republike Slovenije v letu 2024	26. 11. 2024
Javni razpis za (so)financiranje izvajanja aktivnosti občanske znanosti v letu 2024 (financiranje v letih 2025 in 2026)	2. 12. 2024
Prijava za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer FNR (Luxembourg National Research Fund) deluje v vlogi vodilne agencije - 2024	20. 12. 2024

Anketa o kakovosti storitev ARIS

V letu 2024 smo izvedli anketo o kakovosti storitev ARIS, s katero smo želeli preveriti kako so naši uporabniki zadovoljni z različnimi segmenti delovanja ARIS.

ARIS si z rednim spremljanjem kakovosti storitev nenehno prizadeva za izboljševanje svojih storitev.

Anketa je vsebovala naslednja vprašanja v sklopu treh poglavij ter uvodna 3 vprašanja o anketirancu:

- Tip raziskovalne organizacije oz. uporabnika storitev
- Veda ARIS
- ERC domena

A. Izvajanje dejavnosti ter odnosi in komunikacija z uporabniki

1. Katere storitve ARIS ste uporabljali v letu 2023?
2. Kako pogosto ste bili v zadnjem letu v stiku z naslednjimi notranjimi enotami agencije?
3. V kolikšni meri ste zadovoljni z naslednjimi vidiki dela zaposlenih v agenciji?
 - a. profesionalnosti in strokovnosti uslužbencev,
 - b. hitrosti informacij, posredovanih po elektronski pošti, telefonu, v drugih oblikah komunikacije,
 - c. točnosti informacij, posredovanih po elektronski pošti, telefonu, v drugih oblikah komunikacije,
 - d. pripravljenosti osebja pomagati uporabnikom?
4. V kolikšni meri ste zadovoljni z naslednjimi vidiki poslovanja za uporabnike?
5. V kolikšni meri ste zadovoljni z novo uvedenim sistemom stabilnega financiranja?
6. V kolikšni meri ste zadovoljni s časovnim vidikom posameznih faz (so)financiranja?
 - a. od objave razpisa do objave rezultatov,
 - b. od objave rezultatov do sklenitve pogodbe oziroma aneksov,
 - c. od sklenitve pogodbe do začetka financiranja?
7. V kolikšni meri ste na splošno ste zadovoljni z učinkovitostjo zaposlenih pri izvajanju pomoči uporabnikom, kot na primer zaposleni se posveti posameznemu primeru, normalno delovanje po rešitvi težave je vzpostavljeno hitro ipd.?
8. V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o agenciji?
 - a. Agencija je prepoznavna in ugledna v očeh javnosti,
 - b. Agencija je prepoznavna in ugledna v očeh raziskovalne sfere,
 - c. Se dovolj oglašča glede aktualnih vprašanj raziskovalne dejavnosti,
 - d. Igra vidno vlogo pri komuniciranju znanosti,
 - e. Agencija deluje v interesu raziskovalcev in raziskovalcev,
 - f. Agencija je pri svojem delovanju avtonomna.

B. Spletna stran agencije

1. Kako pogosto uporabljate spletno stran agencije (<https://www.aris-rs.si/sl/>)?
2. V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o spletni strani agencije?
 - a. Je ažurna,
 - b. Informacije, ki jih potrebujem dobim hitro in enostavno ,
 - c. Zagotavlja dober pregled informacij javnega značaja,
 - d. Zagotavlja dober pregled o predvidenih javnih pozivih in razpisih,
 - e. Zagotavlja dober pregled o poteku javnih pozivov in razpisov,
 - f. Zagotavlja dober vpogled v mednarodne dejavnosti agencije.

C. Splošna ocena kakovosti storitev agencije

1. Kako bi v splošnem ocenili sodelovanje z agencijo?
Anketa je omogočala podajanje komentarjev in predlogov k odgovorom.

Prejeli smo 296 pravilno izpolnjenih anket (od tega so bile 203 ankete pravilno izpolnjene do konca). V analizi smo upoštevali 203 ankete, ki so bile pravilno izpolnjene do konca.

Večina anketirancev prihaja iz javnega raziskovalnega zavoda (37 %) ter javnega visokošolskega zavoda (27 %). Največ sodelujejo s Sektorjem za raziskovalne projekte ter s Sektorjem za stabilno financiranje. Več kot polovica naših uporabnikov je z delom zaposlenih zadovoljna ali zelo zadovoljna.

Dnevno 19 anketirancev uporablja spletno stran agencije, 50 anketirancev tedensko, 60 anketirancev mesečno in 74 anketirancev nekajkrat letno oziroma pred javnimi razpisi.

V spodnjih 2 tabelah so upoštevani odgovori anketirancev, ki so imeli izkušnje z določenim področjem o katerem sprašujemo.

Tabela 1: Odstotek odgovorov (zelo) zadovoljnih anketirancev

Anketno vprašanje	Odstotek odgovorov (zelo) zadovoljnih anketirancev
Učinkovitost zaposlenih pri izvajanju pomoči uporabnikom	74
Časovni vidik faze (so)financiranja od sklenitve pogodbe do začetka financiranja	63
Finančno poročanje	61
Elektronsko poročanje preko portala Digital Forms	59
Elektronske prijave preko portala Digital Forms	58
Časovni vidik od objave rezultatov do sklenitve pogodbe	56
Sistem stabilnega financiranja	53
Časovni vidik od objave razpisa do objave rezultatov	33

Tabela 2: Odstotek anketirancev, ki se (popolnoma) strinjajo s trditvijo

Anketno vprašanje oz. trditev	Odstotek anketirancev, ki se (popolnoma) strinjajo s trditvijo
Zagotavlja dober pregled o predvidenih javnih pozivih in razpisih (spletna stran)	67
Spletna stran agencije je ažurna	61
Zagotavlja dober pregled o poteku javnih pozivov in razpisov (spletna stran)	60
Agencija je prepoznavna in ugledna v očeh raziskovalne sfere	56
Zagotavlja dober pregled informacij javnega značaja (spletna stran)	54
Informacije, ki jih potrebujem dobim hitro in enostavno (na spletni strani)	49
Zagotavlja dober vpogled v mednarodne dejavnosti agencije (spletna stran)	46
Agencija je pri svojem delovanju avtonomna	45
Agencija deluje v interesu raziskovalcev in raziskovalcev	44
Agencija je prepoznavna in ugledna v očeh javnosti	43
Igra vidno vlogo pri komuniciranju znanosti	34
Se dovolj oglašja glede aktualnih vprašanj raziskovalne dejavnosti	29

Splošno zadovoljstvo oziroma sodelovanje z agencijo naši uporabniki ocenjujejo kot pozitivno v 86 %.

Predlogi za izboljšave so se nanašali predvsem na naslednja področja:

- Komuniciranje,
- Informiranje,
- spoštovanje rokov, časovnice razpisov,
- izboljšave Digital forms,
- več sodelovanja z raziskovalci, boljši odnosi,
- prenova spletne strani.